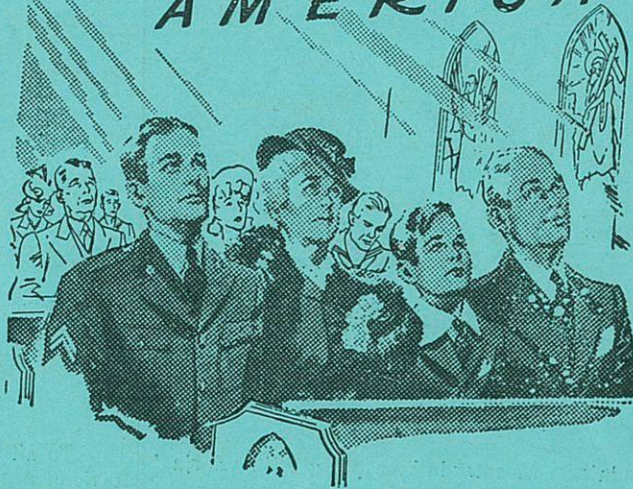

Ganja

GLASILO SLOVENSKE
ŽENSKE ZVEZE V AMERIKI

Thanksgiving in
A M E R I C A

ZAHVALNI DAN V
AMERIKI

25. novembra, 1943

The Dawn OFFICIAL
PUBLICATION
OF THE SLOVENIAN WOMEN'S UNION
OF AMERICA

83

Number 11

NOVEMBER, 1943

Volume 15

527 N. Chicago St.
Chicago, Ill.
20

SLOVENSKA ŽENSKA ZVEZA

Ustanovljena 19. dec. 1926 v Chicagi, Ill.
Inkorporirana 14. dec. 1927 v državi Illinois

Slovenian Women's Union of America

Organized Dec. 19th 1926 in Chicago, Ill.
Incorporated Dec. 14th, 1927 in the State of Illinois
Member of: National Council of Catholic Women

Duhovni svetovalec—Spiritual Advisor
Rev. Milan Slaje, 1709 E. 31st St., Lorain, Ohio

Glavni Odbor — Supreme Committee

Predsednica—President
Mrs. Marie Priland, 1034 Dillingham Ave, Sheboygan, Wis.

I. podpredsednica First Vice President
Mrs. Frances Rupert, 19303 Shawnee Ave., Cleveland, Ohio

II. podpredsednica—Second Vice President
Mrs. Mary Coghe, 4517 Coleridge St., Pittsburgh, Pa.

III. podpredsednica—Third Vice President
Mrs. Mary Shepel, 5 Lawrence St., Ely, Minn.

IV. podpredsednica—Fourth Vice President
Mrs. Frances Raspet, 305 Spring St., Pueblo, Colo.

V. podpredsednica—Fifth Vice President
Mrs. Mary Markezich, 2809 E. 95th St., So. Chicago, Ill

Tajnica—Secretary
Mrs. Josephine Erjavec, 527 No. Chicago St., Joliet, Ill.

Blagajničarka—Treasurer
Mrs. Josephine Muster, 714 Raub St., Joliet, Ill.

Nadzornice—Auditors
Mrs. Mary Otoničar, 1110 E. 66th St., Cleveland, Ohio
Mrs. Mary Lenich, 609 Jones St., Eveleth, Minn.
Mrs. Pauline Ozbolt, 2029 W. Cermak Rd., Chicago, Ill.

Svetovalni in porotni odsek — Advisory Board
Mrs. Frances Susel, predsednica, 15900 Holmes Ave.,
Cleveland, Ohio
Mrs. Ivanka Zakrajsek, 6059 — 68th Rd., Ridgewood, N. Y.
Mrs. Marica Kopach, 1217 So. 61st St., West Allis, Wis.
Mrs. Anna Kameen, P. O. Box 767, Forest City, Pa.
Mrs. Rose Jerome, 214 Grant Ave., Eveleth, Minn.

Zarja

THE DAWN

URADNO GLASILO SLOVENSKE ŽENSKE ZVEZE V AMERIKI
OFFICIAL ORGAN OF THE SLOVENIAN WOMEN'S UNION
OF AMERICA

Izhaja vsak mesec—Published monthly

Naročnina \$2.00 na leto. Za članice SŽZ \$1.20 na leto
Subscription price \$2.00 per year
Members of the SWUA \$1.20 per year

Office of Publication:

"ZARJA"

6117 St. Clair Avenue, Cleveland 3, Ohio

Editorial Office:

ALBINA NOVAK, Editor

6117 St. Clair Avenue, Cleveland 3, Ohio

Telephone ENDicott 5882

Entered as Second-Class Matter June 28, 1929, at the
Post Office at Cleveland, Ohio, under the Act of August
24, 1912.

Prosvetni odsek—Educational Committee
Mrs. Albina Novak, Urednica in upravnica "Zarje,"
6117 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio
Mrs. Anna Petrich, 2178 Burton St., Warren, Ohio
Miss Gladys Buck, 10086 Ave. L., So. Chicago, Ill

Odbor za Mladino in razvedrilo—Youth & Recreation Board
Albina Novak, 6117 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio
Frances Bogovich, 6701 Schaefer Ave., Cleveland, Ohio
Lillian Kozek, 2244 So. Wolcott Ave., Chicago, Ill.

UREDNIŠTVO "ZARJE" NA NOVEM NASLOVU

Vsem sotrudnicam in sotrudnikom pri glasilu "Zarja,"
kakor tudi vsem odbornicam in članicam naznanjamo, da je
uredništvo sedaj na novem naslovu, oziroma v poslopju
Ameriške Domovine, kjer tiskajo našo "Zarjo."

Urad se nahaja v drugem nadstropju in ima poseben
vhod iz glavne ceste St. Clair Ave.

Prosimo, da odslej naslovite vse dopise in pisma, ka-
kor tudi vse spremembe naslovov članic in zadev tikajočih
se lista na nov naslov, ki je

"ZARJA"

6117 St. Clair Avenue
Cleveland (3), Ohio

Obenem prosimo, da bi vpoštevali 12. v mesecu kot
zadnji dan za pošiljanje tvarine za "Zarjo" in le v slučajih,
kjer se vrši seja podružnice po 12. do 15. v mesecu se bo
sprejemalo dopise. Vse drugo, kar bo prišlo po tem da-
tumu bo moralo počakati do prihodnjega meseca.

Sedanje razmere so prinesle marsikatero spremembo in
povsod je treba sodelovati v kolikor je v naši moči, zato je
upati, da boste tudi drugi v tem oziru točni. Najlepša hva-
la vsem skupaj za vso prijaznost in naklonjenost.

EDITORIAL OFFICE MOVED TO NEW ADDRESS

To all the contributors of articles for publication in our
official organ "Zarja" and to all the officers and members,
we hereby notify that the Editorial office moved in October
to a new office in the building of the American Home Pub-
lishing Company.

The office is on the second floor of the building, the
entrance being directly from St. Clair Avenue.

Henceforth, please address all reports, articles, changes
of addresses and whatever material may pertain to the pub-
lication to the new address, which is as follows:

"DAWN"

6117 St. Clair Avenue
Cleveland (3), Ohio

We also remind you that the 12th of the month is the
deadline for all material to be published in the following
edition. If the meeting of your Branch is held later than
that date, we shall make an exception until the 15th of the
month. Reports received after the deadline will have to
wait until the month following.

We know that conditions at the present time require
many changes and we must co-operate in every way possi-
ble in order to get the best results.

Our earnest appreciation is extended to everyone for
the service and co-operation which you have given us in
the past and we are hoping you'll be as kind in the future.

REV. MILAN SLAJE:

DOMAČA FRONTA

Imamo dve vojni: Vojno z zunanjimi sovražniki in vojno z notranjimi, torej, zunanjo in domačo fronto. Sicer je ta poslednja vedno obstojala, le da se je nismo zavedali tako živo in bridko, kakor se je zavedamo ravno v teh časih. In lahko rečemo, da je zmaga na domači fronti neprimer- no važnejša, kakor pa zmaga na zunanji. Brez zmage tukaj doma, bo zunanja zmaga brez vsakega pomena.

Kaj pa moramo braniti tukaj v zaledju? V prvi vrsti svoje domove in družine in vse tiste ideale in socijalne čednosti, brez katerih posamezniki kakor celi narodi ne morejo imeti zdravega življenja in torej ne — bodočnosti.

Vsaka vojna, tudi pravična, je kruta gospodovalka, ki ne trga družinskih vezi samo na bojiščih, kjer padajo sinovi in očetje, ampak jih prav tako brezvestno in neusmiljeno razdira tudi doma. Možje in očetje v armadi in na bojišču, matere in žene doma osamljene se premnogokrat znajdejo v tuji družbi v tovarnah, kjer so prepuščene same sebi, brez prave zaščite, otroci pa ostanejo kakor — ptički brez gnezda. Vznemirjeni in z bolestjo v srcu opazujemo, kako se razdirajo naši domovi in mnogokje jih že sploh več ni. Dovolj hudo je, ako mora mož-oče zapustiti družino in dom; že takrat se zamaja hiša. Toda, ako pa zapusti dom žena-mati, potem se pa hiša prične podirati.

Menda je v teh časih potrebno, da tudi žena doprinese svoj delež k vojnemu naporu. Zavedu pa se naj, da je njeno poglavitno torišče-dom, kjer mora v odsotnosti moža-očeta nositi dvojno breme. Ako se zaveda tega in je prepričana, da je telesno in moralno dovolj utrjena opravljati to dvojno delo, potem je vse prav. Ako pa bi morala vsled njenega zunanjega dela trpeti družina, potem pa je njena sveta dolžnost, da čuva dom.

Saj ne bo menda nikdo tajil, da je zdrava družina podlaga zdravega naroda. In zdrave dru-

žine brez skrbne in čuječe matere, si ne moremo predstavljati. Možje, očetje in sinovi s hrepene- njem v srcih pričakujejo onega trenutka, ko se bo- do smeli vrniti z bojišč na svoje domove. Vsi že- limo, da bi se vrnili na urejene domove, k ženam, ki so jim ostale zveste, k materam, ki se niso odu- jile svojim otrokom.

Res kaj bi koristila zunanja zmaga, ako pa bi izgubili boj na domači fronti.

ZAHVALNI DAN L. 1943

Slava naj Ti bo, Bog večni
spet dočakali da smo
dan zahvale, — da se k Tebi,
lahko vsi oziramo!

Blagoslovil si nam polja,
vrte in nasade vse;
sadežev nam zemlja dala
zopet v izobilju je.

Naše hrabre razne čete
k zmagi napredujejo.
Daj, — vsi prosimo Te milo:
Kmalu da se vrnejo! — — —

Ivan Zupan.

LEO ZAKRAJSEK:

IZPOD OKRILJA GOZDNATEGA KRIMA

(Nadaljevanje)

Čez Planinico v Preserje

S plešatega Krimovega vrha, kjer je poletno sonce neznanško pripekalo, je naju s prijateljem Francetom pot kmalu pripeljala v hladno senco vitkih smrek in košatih bukev. Dospela sva na dvotirno kolo-voznico gorsko pot, ki se je vila na desno in levo precej strmo doli proti Planinici, ki je oddaljena kakih 5 km od omenjenega vrha.

Leo Zakrajšek

Naselje Planinica leži 569 m nad morjem in sicer na precej prostornem grebenu, kjer se svet na eni strani spušča doli proti Vrbljenam in Tomišlju, na drugi strani pa proti Jezeru. Naravnost idealen je kraj za naselbino, a Planinica je vseeno ena izmed onih redkih slovenskih vasi, ki nazadujejo. Leta 1890 je štela še 7 hiš, v času tega obiska samo tri in sedaj pa samo dve. Nazadovanju je najbrže glavni vzrok oddaljenost od ostalega sveta.

Ko sva s prijateljem dospela v naselje sredi popoldne, ni bilo nikjer videti žive duše. Le petelin na Vidmarjevem dvorišču je jezno kokotal v sredi svoje kurje družine, češ, kaj pa vidva iščeta v tem našem mirnem kraljestvu. Vsi vaščani so bili gotovo na polju in travnikih, ali kjerkoli. Za gotovo sva pričakovala, da se podpreva s kislim mlekom in ajdovim kruhom, pa naju je pošteno ogoljufalo. Zadovoljiti sva se morala le z vodo iz Vidmarjevega vodnjaka. Glad se je pa moral zadovoljiti z obljubo, da ga utešiva v Preserju.

Vidmarjeva, Jernejčkova in Jerebova hiša, ki so stale v precejšnji medsebojni oddaljenosti v trikotu, nama niso nudile posebnih zanimivostih, a toliko zanimivejša pa je cerkva sv. Tomaža, ki stoji na bregu nekoliko nad naseljem. Zgodovinske listine jo omenjajo kot kapelo že v letu 1368, torej skoro pred 600 leti. Pripoveduje se, da jo je dal postaviti grof Auersperg kot znak zahvale Bogu. Bil je tu na lovu in napadel ga je razjarjen medved. Le srečno naključje ga je rešilo gotove smrti.

Pozneje je kapelica postala cerkva, ki je do leta 1792 spadala pod izžansko faro ter nato pripadla preserski, dočim Planinica po občinski pripadnosti spada pod Tomišelj.

O Planinici se lahko reče, da je strašno zapuščen kraj. Le kakega lovca, ali pa gorskega turista noga tu-sem zanesne od časa do časa, če ne računamo na "žeganje" na cvetno nedeljo, ko se tu mašuje in pride večinoma le mladi svet pogledat Planinico. Ako bi ne bilo radi tega žeganja, bi mnogo so-faranov v vsem svojem življenju ne videlo Planinice. Pa še nekaj! Tu gori so se vsaj svoj čas vršile procesije za dež v času dolgotrajne suše, torej v skrajni sili. Preserci so celo trdili, da take procesije od sv. Tomaža vedno prihajajo nazaj mokre. Za enkrat jaz sam lahko potrdim, da je bilo res, ker je tudi mene sv. Tomaž pošteno napral.

Ko sva bila s prijateljem gotova z ogledovanjem cerkvice na zunaj, — ker je bila zaklenjena in vanjo nisva mogla, — sva nadaljevala pot čez Planinske senožeti doli proti Zabrdovju. Na senožetih, ne daleč pod vasjo, se nama je nudil lep razgled na Jezersko kotlino in njeno malo, a mično in temno modro jezerce, ki se je samotno iskriilo v sončnih žarkih globoko pod nama. O tem jezercu se pripoveduje marsikaj. Eni trdijo, da je neizmerno globoko ter da je zato tako modro. Drugi trdijo, da je pod zemljo zvezano z velikim pod-krimskim jezerom. Ti svojo trditev podpirajo s tem, da so razne podzemeljske jame kot na primer Ledena jama ter razna žrela in luknje, katerih je precej v tem kraškem svetu, zvezane s podzemeljskim jezerom. Koliko je na vsem tem resnice, se ne ve.

Po kaki pol-urni hoji s Planinice sva dospela na Za-

brdovje. To je precej obsežna ravnina, na kateri je med številnimi večjimi in manjšimi skalami rastlo večinoma samo brinje z redkimi nizkimi borovci med njim. Zabrdovje je bilo svoj čas del skupnih preserskih pašnikov in tu so imeli preserski pastirji važno igrišče, kjer so med drugimi igrami tudi "svinjko" bili in pasli. Ta igra se mi zdi sedaj važna zato, kor ima mnogo sličnosti z našim ameriškim baseball-om. "Svinjka" (svinja) je krogla, katero skušajo igralci s koli odbiti čim dlje od središča (kotla). Po mojem mnenju obstoja zveza med svinjko in baseball-om.

Zabrdovška planota na spodnjem, to je zapadnem koncu pride v Vrški grič, ki se le malo dviguje nad njo, a ki se na nasprotni strani strmo in globoko spušča proti Ponikvam in proti Preserju. Razgled na celo kotlino je z Vrškega griča najpopolnejši.

Občina Preserje

Po zemeljski površini (6085 ha) je preserska občina druga največja med vsemi šestimi pod-krimskimi občinami; pride takoj za izžansko. Nasprotno pa po prebivalstvu (1250 ljudi) pride šele na četrto mesto; le želimeljska in rakiška sta manjši. To seveda znači, da je občina izredno redko naseljena. Leta 1936 je vas Rakitna postala samostojna občina, kar je preserski občini odvzelo nad 600 ljudi.

V občini je 256 hiš, 104 posestnikov, 91 kočarjev ter 38 najemnikov. Od površine pa odpade 615 ha na njive in vrtove, 2508 ha na travnike in pašnike, 30 ha na sadne vrtove, a največ pa na gozdove, to je 2818 ha.

Prebivalstvo je naseljeno v sedmih vaseh, med katerimi je največji Kamnik s 420 prebivalcev, druga je Podpeč s 250 prebivalcev, tretja Preserje s 165 prebivalcev, dalje Goričica s 130, a Dol. Brezovica, Gor. Brezovica ter Prevalje ima vsaka okrog 90 prebivalcev. Malo naselje Ribnik je nastalo in se počasi razvija pri železniški postaji Preserje ob robu Barja tik pod Žalostno goro. Ta prej samotni kraj je precej oživel, odkar je bila tam postavljena parna žaga in se je postaja razširila za odpošiljanje lesa.

Prebivalstvo se peča v prvi vrsti s poljedelstvom in živinorejo, a radi slabe rodovitnosti zemlje navadno ne pridela dovolj živeža niti za domače prebivalstvo. Lesna industrija prinaša znatne dohodke občini in ravno tako kamnolomi v Podpeči. Nekoliko pripomore v tem oziru tudi izvoz perutnine, jajc, zelenjadi in medu, kakor tudi precejšnje število ljubljanskih izletnikov, katerih število je od leta do leta naraščalo pred vojno. Kljub vsem tem posebnim dohodkom se gospodarsko stanje občine vseeno ne more prištevati med najboljše. Resnici na ljubo pa je treba priznati, da se je gospodarsko stanje občine pod Jugoslavijo precej izboljšalo, kajti občina je v tem času dobila tri večje parne žage, dočim pred Jugoslavijo prej ni bilo niti enega takega podjetja v občini.

Ob tej priliki je tudi treba poudariti, da so tudi ameriški dolarji veliko pripomogli k boljšim gospodarskim razmeram v občini ter zlasti po nekaterih vaseh postavili precej novih hiš, mnogo starih pa izboljšali in olepšali. To pa je tem razumljivejše, ker je bilo izseljevanje v dveh desetletjih pred prvo svetovno vojno iz preserske občine v Ameriko razmeroma izredno številno.

Izreden naraven pojav

Preserska kotlina s svojimi Ponikvami in ostalo gorsko sotesko tja gori do Rakitniške planote je zanimiv in izreden naravni pojav. Tega ne trdim zato, ker sem jaz tukaj doma, temveč zato, ker je to resnica. Le malo kotov slovenske zemlje je ostalo, da jih še nisem videl in zato vem, kaj pišem.

Tu je narava v teku dolgih tisoč-letij potom svojih lastnih procesov napravila gorsko sotesko, ki se pričinja na Rakitniški planoti (785 m nad morjem) jugo-zapadno od Krimovega vrha ter se potem med gorskimi vrhovi v severo-

zapadni smeri spušča navzdol, deloma precej strmo, proti Preserju, kjer jo hrib sv. Jožefa razcepi na dvoje. Vzhodni del gre preko Lužnika v manj izraziti obliki ter pri Podpeči med sv. Ano in sv. Jožefom, preide v Ljubljansko Barje. Drugi del gre proti Kamniku ter se tu zopet razcepi in en del hitro preide v Barje tik pod Kamnikom med sv. Jožefom in Žalostno goro. Drugi del pa se zapadno od Kamnika nadaljuje preko Prevalskega sedla ter pod Prevaljem med Žalostno goro in Srobotnikom preide v Barjansko ravnino.

Ena izmed posebnih značilnosti te soteske je, da na približno vsakih 100 m padca napravi precej veliko kraško vrtačo ali kotlino. Prva je že na Rakitniški planoti. Druga je med Rakitno in Gor. Brezovico, tretja pri Gor. Brezovici, četrta pri Dol. Brezovici, a peta in glavna teh kotlin pa so Ponikve, ki leže nekako 500 m (1968 čevljev) nižje od Rakitne. To je vsekakor precejšen padec za površinsko vzdolgo 10 km.

Druga posebnost soteske je v tem, da bi človek v teh kotlinah opravičeno pričakoval vodo, to je gorsko jezero, ali da bi vsaj gorski potok tekkel po njej. Resnica pa je, da kljub mnogim in visokim vrhovom ne najdete niti studenca. Ako pa kje izvira kateri, voda takoj izgine v zemljo, kar priča, da je to kraški svet.

Edina tekoča voda v soteski je potok, ki teče po Rakitniški ravnini, a ki ob njenem robu izgine v zemljo. Splošno se misli, da ta voda pride na dan v Ponikvah, 500 m nižje. Če je to resnično ista voda, ali ne, ni dokazano. Jaz za svojo osebo mislim, da ni. Drugi Preserci pa seveda lahko mislijo nasprotno.

Je pa še tretja zanimiva značilnost te soteske in sicer ta, da jo številni gorski vrhovi obdajajo na obeh straneh ter da je večina njih poraščena z bujnim gozdnim iglastim drevjem in deloma tudi bukovim. Severo-vzhodno od Rakitniške planote stoji Krim (1107 m), a na nasprotni strani mu pa delata družbo Županov vrh (100 m) ter Krimček (933 m). Dalje se na desni strani soteske strmo dviguje vrh Lopata, Hruškarjev vrh, Vrški grič, Špil in sv. Ana, a na levi strani pa Štanga, Tisovec in Srobotnik.

Največja in najnižja ležeča od omenjenih kotlin so Ponikve, ki leže tik pod Preserjem ter so prav poseben naraven pojav. To je približno en kilometer dolga in nekoliko manj široka ravnina, koje nadmorska višina je približno ista kot jo ima Barje. Na jugo-vzhodnem delu ravnine izvira precejšen potok, ki v ovinkih teče čez celo ravnino ter na nasprotni strani izgine pod zemljo ter pod Kamnikom zopet privre na dan pod imenom Kamniščica.

Tako je v Ponikvah v normalnih razmerah, toda ob daljšem deževju je pa vse kaj drugega. Tedaj se Ponikve spremene v veliko jezero. Poleg rednega izvirka pričinja voda vreti in mnogih krajih izpod gore Štange. Na nekaterih krajih kar na debelo voda bruha na dan. Čim daljše in hujše je deževje, tem več je bruhalnikov in tem višje v hribu se pojavljajo, kar je posebno značilno. Glede tega sem svoječasno govoril s profesorjem-naravoslovcem. Po njegovem mnenju obstoja možnost, da je pod Štango podzemsko jezero in kadar v njem voda naraste do prvih bruhalnikov, prične teči na dan. Ako je dotok vode v jezero večji kot je more odteči skozi nižje odprtine, se voda dvigne do višjih odprtin in prične skozi nje vreti na dan itd.

To je bila seveda samo profesorjeva teorija, ki bi mogla biti resnična, ali pa tudi ne. Značilno je tudi to, kje se vzame toliko vode kar naenkrat, da zalije tako veliko ravnino od 5, 10 ali celo več metrov globoko. Mogoče bo bodočnost rešila to zanimivo vprašanje.

Ker pa sem povedal, kako voda pride v Ponikve, je treba vedeti tudi, kako izgine. To se zgodi tako-le: V severnem in severno-zapadnem delu Ponikev je nebroj večjih in manjših požiralnikov. Pri nas jim pravimo rupe. (Po njih so Ruparji dobili svoje ime.) Nekaterih teh rup so že precej visoko v bregu. Kljub svoji mnogoštevilnosti pa rupe vseeno ne morejo vse vode sproti "požreti" in zato nastane jezero. Koliko časa vzame, da jezero zopet izgine, je odvisno od tega, kako visoko je jezero narastlo. Navad-

no je vzelo nekaj tednov, kar priča o velikanski količini, ki se zbere v tej globeli.

Obstaja tudi mnenje, da so Ponikve enkrat bile stalno jezero ter da je vas Preserje, ki leži kakih 70 metrov nad njimi, po jezeru dobilo svoje ime — Pre-jezerje. Ako to ime hitro izgovorite, dobite Prezerje in to je ljudska govorica radi komodnosti spremenila v Preserje.

(Dalje prihodnjič)

Ženski svet

NE ZAMUDIMO ZLATE PRILIKE

V slovenskih časopisih zopet čitamo prijazna vabila in naznanila, ki veljajo naši slovenski mladini, da bi se prišla učiti slovenskega jezika v slovenske tečaje. Ob sobotah so ameriške šole zaprte in otroci, ki imajo ves božji dan prost, bi se lahko malo potrudili za večjo izobrazbo, katera je namenjena njim samim. Otroci se rajši igrajo in skačejo okrog in sam od sebe se bo malokateri otrok zglasil v slovenski šoli. Ves uspeh šolskega obiska je odvisen od dobrih starišev, ki znajo preceniti tako lepo priliko. Res je deželni jezik angleški, a če zna otrok še nekaj slovenščine, mu prav gotovo ne bo nikdar škodilo. Kako smo veseli, kadar zagledamo vojakov dopis v našem jeziku. Ravno v zadnji številki se je Mrs. Mary Pristavec opravičila ker je priložila pismo od svojega sina vojaka. "On ni hodil v slovensko šolo" je pisala "samo kar se je naučil doma in zato sem toliko bolj srečna ko dobim od njega pismice v slovenščini." Vesela sem bila tudi jaz in v resnici zaslužite vse priznanje za tak uspeh. Pismo je bilo prav dobro sestavljeno in Pavlu želimo vsestranskega napredka in sreče. Ta vrli Slovenec ni imel prilike kakoršna se nudi slovenskim otrokom v Clevelandu v Brooklynu in menda tudi v Pittsburghu. Pouk je brezplačen in tako vabljivo prirojen da postane vsakemu otroku prava zabava. Stariši, ne prezrite teh prilik in poučite svoje otroke o vrednosti našega jezika. V življenju bo vsepolno prilik za tiste, ki bodo znali kaj več kakor samo angleščine. Gotovo je ta jezik jako bogat in kdor ga zna rabiti pravilno, je lahko ponosen na tako znanje, a dokler ne obvlada vsaj nekaj slovenščine, ne more pojmiti njegove vrednosti.

Brooklynska slovenska šola je še posebno srečna, ker bodo otroci imeli poleg dveh izvrstnih učiteljic tudi prvovrstnega pevskega učitelja, kakoršnega ne premore nobena druga slovenska šola. Mr. Anton Šubelj, ki je doma na odru svetovnoznanega Metropolitan gledališča, bo posvetil in žrtvoval nekaj svojega dragocenega časa tudi slovenskim šolarčkom v Brooklynu. Pevske lekcije so povsod drago plačane in zato upam, da boste stariši znali ceniti to veliko prednost, ki jo slovenska šola nudi vašim otrokom.

Mrs. Ana Furlan, ki ima poleg učiteljske diplome tudi bogate življenjske skušnje, bo s svojim izbornim poučevanjem še nadaljevala, dokler je ne bo poklicala stanovska dolžnost v odrešeno staro domovino. Tako učno moč bi radi obdržali med nami, a klic domovine bo močnejši od naših prijateljskih vezij.

Tolažiti se smemo, da nas Mrs. Ana Krasna menda ne bo zapustila, ker je preveč ukoreninjena v Ameriki.

Vojna nam je pokazala vrednost znanja različnih jezikov in me, slovenske matere, bodimo odločne in pomagajmo, da bo novi rod, ki je slovenske krvi, razumel in spoštoval svojo materinščino. Polni razredi slovenskih šolarčkov bodo najboljši dokaz naše narodne zavesti.

NAJVEČJA POVOJNA SKRB BO DELO IN ZASLUŽEK

Ko se bo svet oddahnil in začel vračat v mirno življenje, bo prvo vprašanje po kruhu in zaslužku. Naša vlada ima razne načrte, po katerih bo lahko preprečila tako krizo, katero je občutila marsikatera družina v Ameriki. Ko se bo vojni obrat ustavil, bo treba takoj pognati stroje v tek,

da bo sleherni človek imel priliko do zaslužka in vrednejšega življenja.

Industrijska komisarka Frieda Miller je bila že pred par meseci poslana v London, da tam prouči njihove načrte in metode, po katerih misli in upa rešiti vprašanje zaposlenosti. Mednarodni mir in prijateljstvo se bo vzdržalo edino na ta način, da bo vsak človek imel priliko do zaslužka in s tem do kruha. Vsi ekonomski izvedenci v Angliji in Ameriki skušajo povoljno rešiti to važno vprašanje zaslužka. Anglija je bila do sedaj prva pomorska država, ki je imela čudovito razvito pomorsko plovbo. Za vse številne parobrode in ladje pa je potrebovala veliko pomorščakov in tudi delavcev v pristanih, kjer so nakladali in razkladali tovor. To delo v pristaniščih ni bilo redno in delavci so bili odvisni od zaslužka tistih dni, ko so ladje prišle in odšle. Kadar ni bilo tega dela, so bili taki delavci brez zaslužka. Kakor vemo, je sezonsko delo manj vredno, čeprav je večinoma bolje plačano, kakor pa redna zaposlitev. Radi tega so se začeli ti pristaniški delavci obračat proti industriji, ki jim je nudila stalno plačo, čeprav mogoče manjšo. To je bilo jako pereče vprašanje, ker ladje brez moštva in pristaniških delavcev izgubijo svojo vrednost. Pa za vse se najde rešitev, ako ljudje začno misliti. Tako se je uredilo tudi na Angleškem. Delavcem, ki so prej služili od časa do časa, so ponudili stalni tedenski zaslužek. Kadar je zmanjkalo dela v pristaniščih, so poslali delavce po drugih opravkih, ki so lahko čakali na take presledke. S tem je bilo vsestransko ustrezno in delavci so bili vedno na svojem mestu, kadar jih je plovbena uprava potrebovala.

Vse take probleme proučuje v Londonu Američanka Miss Miller, ki je prideljena ameriškemu poslaništvu. Pisateljica in antropologinja Mrs. Margaret Mead se tudi mudi v Angliji, kjer predava o socialni preuredbi po vojni. Miss Dorothy Crook pa je v uradu za informacije in je nekaka vez med tamkajšnjimi ženskimi organizacijami, katere obvešča o delovanju Američank na domači fronti.

Naša vlada ne pusti vsaki ženski na Angleško in kar jih je sedaj tam iz Amerike, so večinoma prideljene raznim vojnim skupinam, Rdečemu križu in bolniškim strežnicam. Vse te predstavnice in zastopnice Amerike vršijo važno nalogo in o vseh slišimo same pohvale in priznanja za njih trud. Brezdvomno je Amerika razširila svoj velik vpliv ravno potom svojih ženskih zastopnic.

ZAHTEVE ANGLEŠKIH DELAVK

Nikdar prej ni zrastle toliko ženskih organizacij, kakor tekem te vojne, ko je manjkalo v industriji in povsod pri obrambi toliko delovnih rok. Dekleta iz najvišjih rodbin so vpisana v te delavske skupine in celo žena angleškega vojvode Gloucester pomaga pri produkciji v tovarni. Hčerka angleškega ministerskega predsednika je v uniformi in ima gotove dolžnosti, katerih bi v normalnih časih ne opravljala. Tam se več ne gleda na spol, ker spretne roke žensk lahko izvršujejo isto delo, kakor je bilo prej namenjeno le za moške delavce. Vsa ta vojna stiska je ženskam vlila zavest njih vrednosti in vsled tega so se delavke tudi oglasile s svojimi zahtevami. Kakor po celem svetu, so tudi v Angliji ženskam plačevali nižje plače, kakor da bi ženska ne znala obrniti svojega zaslužka. Temu izkoriščanju so se ženske uprle in sedaj zahtevajo prav tako plačo kakoršno so prejemale moški delavci. Navada je bila tudi delati razliko v plači, ako je bila delavka samska ali poročena žena. Te razlike se morajo popolnoma opustiti. Gleda naj se na proizvod in ne na stan in spol. Delavke zahtevajo gotov standard za socialno zavarovanje in te še predno vojna mine. Vsa produkcija je sedaj pod kontrolo vlade in delavkam se zdi potrebno, da ta kontrola ostane tudi v bodoče. Vsa produkcija naj se vrši z ozirom na potrebe ljudstva in ne zaradi dobičkov.

Odprava slabih stanovanj je v mislih tistih, ki upajo pomagati ljudem do vrednejšega življenja na tem svetu. Ženske, ki so danes tako važen del prebivalstva, ki rešujejo

kar vojna podira in uničuje, bodo gotovo imele vsaj nekaj pravic določiti smernice za bodoči človeški rod.

ŽENSKA ENAKOPRAVNOST V KONGRESU

Ta zadeva, ki se vleče že leta in leta za priznanje ženskam kot enakovrednim državljankam brez posebnih privilegijev, je v kongresu zopet pogorela. Petega oktobra je predlog prišel na glasovanje in propadel. Temu je največ kriva nesloga med različnimi ženskimi skupinami, ki si enakopravnost tolmačijo vsaka po svoje. Vstrajne feministke pa gotovo ne bodo mirovale, dokler ne dosežejo priznanja, katerega že dolgo let uživajo ženske v Rusiji in na Kitajskem.

Osnovna načela državljanstva

22. — VARUJTE SE SLEPARJEV

Kaj si žele ljudje, da dosežejo pri trgovanju?

Ljudje žele pri trgovanju, da dobijo pošteno ceno ter, da se obvarujejo sleparij.

Kaj je goljufija?

Goljufija je nepošten način trgovanja, potom katerega se nekateri ljudje žele okoristiti na račun drugih ter nekaj pridobiti, kar jim ne pripada.

Ali je pošteno trgovanje pametno?

Ker edino pošteno trgovanje je mogoče, da se vzdrži v krizah in, ker trpe vsi ljudje vsled nepoštenosti nekaterih.

Ali sta nepoštenost in goljufija zakonito kaznjiva?

Da, ker je to neke vrste tatvina.

Kateri je najnavadnejši način goljufije?

Slaba vaga in slaba mera pri prodaji blaga je najobčajnejši način goljufije.

Ali varujejo mesta in države svoje državljanke pred tako goljufijo?

Poseben urad nadzira mere in tehtnice ter jih od časa do časa pregledujejo in preskušajo.

Kaj je dolžnost uradnikov tega urada?

Njih dolžnost je zapreti in kaznovati vsakega, kdor rabi slabo mero ali vago.

Katere druge vrste goljufij se uporabljajo v trgovini?

Ponarejeni in nadomestni izdelki se večkrat rabijo pri prodaji blaga.

Zakaj je to nepošteno?

Samo izvedenci poznajo razliko pravih in nadomestnih izdelkov in ker je včasih velika razlika v ceni takega blaga, zato predstavlja to goljufijo.

Ali so delodajalci in delavci včasih tudi krivi nepoštenosti?

Ako delodajalec preobloži delavce z delom ter jim slabo plača, ali ako delavec leno in slabo opravlja svoje delo.

Kaj je banka?

Banka je zavod, ki opravlja denarne posle, sprejema hranilne vloge, hrani denar in druge dragocenoosti in vrednostne papirje.

Ali so goljufije potom banke zakonito kaznjive?

Zlorabljenje banke v svrhu goljufije je strogo kaznjivo.

Ali je banka ljudem koristna?

V današnjem življenju je banka posebno trgovcem neobhodno potrebna. Hranitev denarja je pri tem najmanjši posel, ker glavni posel vrše čekovni oddelki, brez katerih bi bilo trgovanje v velikih mestih nemogoče.

Katere banke so varne?

Danes so večinoma vse banke varne, ker imajo vse vloge do \$5,000.00 zavarovane pri državnem zavarovalnem zavodu, finančnega oddelka uprave v Washingtonu.

Katere hranilnice je vlada ustanovila za ljudstvo?

Poštni hranilni zavod in pa Federalne hranilnice in posojilnice, ki so v popolni državni kontroli ali nadzorstvu.

Kaj so tako zvane "Blue Sky" (do modrega neba) goljufije?

Izrek, da bi goljufi prodali tudi nebo ljudem se imenuje "Blue Sky" goljufija, kjer prodajajo ljudem ničvredne delnice in zadolžnice (bonds) ali zemljišča in mostove, katerih ni.

Ali so taki prodajalci vedno nepošteni ljudje?

V posameznih slučajih ne, ker so včasih pošteni ljudje, ki dobro mislijo ali nimajo tozadevne izkušnje ter se jim vsled tega tako podjetje poneseči, ali jih pa kakšni sleparji zlorabijo v svoje svrhe. Vsekakor priporočamo skrajno previdnost v takih slučajih.

Ali morejo postavne oblasti obvarovati narod teh goljufij?

Ako so goljufi pravočasno zaprti in ako oblasti takoj zasežejo njih denar. Ali v mnogih slučajih je denar zapravljen in celo goljuf na podlagi kakšne podpisane pogodbe oproščen. Zato je skrajna pazljivost posebno v slučajev nepoznanih ljudi priporočljiva in nujno potrebna.

Ali so včasih ljudje ogoljufani od delo-posredovalcev?

Mnogokrat se ponujajo ljudem goljufi, češ, da jim preskrbijo dobre službe za gotovo plačilo a izginejo, ko prejmejo denar. Včasih posredovalci v resnici dobe službo človeku, ali drugi dan potem, ko plačajo posredovalcu dogovorjeno svoto, so odpuščeni z dela, da napravijo prostor za nov tak slučaj. Previdnost je edino sredstvo v takih slučajih.

Nekateri drugi slučajji goljufije.

Prodajanje ničvrednih parniških in vozniških listkov, ali preplačanje njihove vrednosti. Prodajanje strojev ali kožuhovine za visoke cene, ki so vsled kvalitete malo vredne katerih ceno bi poznal le izvedenec.

Kako se najbolje obvarujete takih goljufij?

Kupujte v trgovinah, katere poznate, da so poštene in solidne, ne kupujte od nepoznanih tujcev in posebno ne na ulicah. Podpirajte svoje lastne trgovine. V denarnih zadevah se posvetujte s človekom, ki je izkušen in pošten. Ne zaupajte sladkim besedam tujih barantačev. Poučite se o vaših pravicah in javnih dolžnostih ter pazite, da volite za poštene in izkušene zastopnike.

IZ GLAVNEGA URADA**PRIPOROČILO VSEM ČLANICAM**

Na željo velikega števila članic, da bi se zvišala svota zavarovalnine, je zadnja konvencija odobrila nov razred. Članicam se nujno priporoča, da prestopijo v ta novi razred. Katera bo prestopila do novega leta, dobi PRVI MESEC PROST ASESMENT. Sedaj je najlepša prilika za vse članice, ki niso stare nad 50 let, da se vpišejo za večjo smrtino.

Pogodbe so sledeče (po starosti v tem letu in NE starost takrat, ko je pristopila): Asesment je 60 centov na mesec.

14 do 30 let je zavarovalnina \$300.00
30 do 35 let je zavarovalnina \$250.00
35 do 45 let je zavarovalnina \$200.00
45 do 50 let je zavarovalnina \$150.00

Poslužite se lepe prilike in sporočite, da želite prestopiti v ta razred pri tajnici, katera bo potem poročala na glavni urad. Akoravno nimamo prestopnih listin na rokah, tajnice bodo vseeno sprejele vaš prestop v novi razred in meni sporočile, ko pošljejo mesečno poročilo.

* * *

IZID SPLOŠNEGA GLASOVANJA RADI ASESMENTA
RESULTS OF REFERENDUM VOTE REGARDING
ASSESSMENT

Podružnica	Navzoče na seji Members	Proti 40c Against 40c	Za 40c For 40c	Za 35c For 35c
1	45	45	—	34
2	51	48	—	48
3	31	—	—	2
4	4	—	—	—
5	115	115	—	115
6	17	14	3	14
7	—	—	—	—
8	81	81	—	—
9	4	4	—	—
10	35	27	7	27
12	18	18	—	18
13	33	22	11	22
14	18	18	—	18
15	—	—	—	—
16	22	22	—	22
17	54	8	22	8
18	15	15	—	15
19	38	38	—	38
20	35	35	—	35
21	50	50	—	50
22	18	18	—	18
23	44	44	—	44
24	25	25	—	25
25	64	52	10	52
26	28	21	2	21
27	60	50	10	50
28	68	68	—	—
29	42	42	—	42
30	8	8	—	8
31	22	22	—	22
32	32	22	10	22
34	8	8	—	8
33	—	—	—	—
35	20	20	—	20
36	—	—	—	—
37	20	20	—	20
38	29	29	—	29
39	16	16	—	16
40	34	23	11	23
41	20	18	2	18
42	16	16	—	16
43	26	24	2	24
45	—	—	—	—
46	25	25	—	25
47	24	24	—	24
48	10	—	10	—
49	?	Soglasno	—	Soglasno
50	18	18	—	18
51	8	8	—	8
52	23	23	—	23
53	18	7	11	7
54	20	17	3	17
55	17	17	—	17
56	—	—	—	—
57	22	6	16	6

Podružnica	Navzoče na seji Members	Proti 40c	Za 40c	Za 35c
Branch	at Meeting	Against 40c	For 40c	For 35c
59	9	9	—	9
61	14	14	—	14
62				
63	14	14	—	14
64	55	55	—	55
65	12	12	—	12
66	25	25	—	25
67	42	40	2	40
68				
70				
71	25	25	—	25
72	21	21	—	21
73	14	14	—	14
74				
77	31	31	—	31
78	12	—	12	—
79				
80	33	33	—	33
81	30	30	—	30
83	13	13	—	13
84	21	21	—	21
85	9	9	—	9
86	25	25	—	—
87				
88	15	15	—	15
89	97	97	—	80
90	10	10	—	10
91	40	40	—	40
92	18	18	—	18
93	35	35	—	35
94	6	6	—	6
95				
96	23	23	—	23
97	27	—	27	—
99	15	15	—	15
100	11	11	—	—
101	10	10	—	10
102				
104	32	32	—	32
105	12	11	1	11
	2,207	1,965	172	1,750

Za porušitev konvenčnega sklepa, da je asesment 40 centov, je glasovalo 1,750 članic od 78 podružnic, tako je torej asesment 35 centov, ki se bo pričel pobirati po novem letu za vse članice zavarovane za \$100.00 pogrebne zavarovalnine.

* * *

DAROVI ZA RDEČI KRIŽ

Sledeči prispevki še niso bili priobčeni:

Podr. št. 5, Indianapolis, Ind., Julia Zupancic	\$ 3.84
Podr. št. 61, Braddock, Pa. (poslano v maju)	8.00
Podr. št. 10, Cleveland, Ohio, Jennie Hribar, \$2.00, Josephine Speiler, \$1.00	3.00
Podr. št. 17, West Allis, Wis., Frances Micklich, \$2.50, Mimmie Zainer 50c	3.00
Podr. št. 8, Steelton, Pa.	5.00
Podr. št. 18, Cleveland, Ohio: Podružnica \$4.00, Alice Kokal, \$1.00; Jos. Praust \$1.00; Mrs. Mary Paulin \$1.00; Nettie Strukel \$1.00..	8.00

\$ 30.84

Od prej na rokah\$ 226.25

Na rokah dne 30. sept. 1943\$ 257.09

Poslano na glavni stan Rdečega križa\$1,031.90

Vsega skupaj nabranega za Rdeči križ\$1,288.99

ZA NARODNI DAVEK

Podr. št. 71 darovala v mesecu maju	\$ 5.00
Podr. št. 18, Cleveland, O., Frances Stego	5.00

Skupaj do 30. septembra 1943	\$ 10.00
Prejšnji izkaz	\$ 759.75
Nabranega do sedaj	\$ 769.75

JPO-SS

Nabranega do sedaj\$2,108.21

Iskrena hvala vsem, kateri ste dosedaj darovali v ta namen. Prosim vse one, kateri se niste še odzvali, da bi prispevali sedaj, ko je že skrajna ura rešitve našega naroda. Sedaj, ko bo potreba imeti in rokah dovolj prispevkov, da se jih reši pomanjkanja. Imejte usmiljenje do svojih v domovini; ne pozabite na njih vi, kateri ste bolj srečni, da niste ostali v domovini in postali žrtev sovražnikov. Vse darove pošljite na glavni urad SZZ.

JOSEPHINE ERJAVEC, gl. tajnica.

—o—

ZAHVALNI DAN 25. NOVEMBRA

Letošnji Zahvalni dan bo za mnoge narode malo veselejši od zadnjih par let, ker vedo, da se jim bliža dan vstajenja. Amerika je z vso svojo silo začela prodirati v kraje, kjer so bili doslej v suženjstvu in preganjanju. Bog daj, da bi bil prihodnji Zahvalni dan, res zahvalni dan v polnem pomenu besede in da bi v teku prihodnjega leta bili naši vojaki zmagoviti na vseh koncih in krajih ter se vrnili zdravi med nas!

To je lepa želja, toda dobro vemo, da bo ta vojska še zahtevala velike žrtve. Mnogo jih je že padlo na bojnih poljanah in mnogo jih še bo. Škoda vsakega mladega in nadebudnega življenja! Ampak ni za pomagati, to je usoda, ki je zadelo ves svet in zdaj moramo biti pripravljeni na vse križe in težave. Pripravljeni moramo biti tudi na vsako žrtev in kako srečni so nekateri, ki lahko storijo svojo dolžnost le v materialnih načinih, toda premnogokrat je resnica, da ravno tisti, ki največ žrtvujejo na način, ki je najbolj občutljiv, da so morali vzeti slovo od svojih dragih, da tisti tudi najrajši pomagajo na druge načine. Njih srca so dobredelna!

V mesecu novembru se po vseh državah zbirajo prispevki za takozvani "War Chest" in "Community Fund," to je za dobrodelni sklad, ki vzdržuje vsakovrstne potrebne ustanove in pomaga sirotam do strehe in živeža. Dajmo letos, kot še nikdar prej! Dajmo, pomagajmo, ker v letošnjem seznamu vidimo, da so vključili tudi staro domovino Jugoslavijo in bo šel del od zbrane svote tudi v pomoč našim dragim, ki tako silno potrebujejo naše pomoči. Torej, ko naš zastopniki obiščejo za prispevek, dajmo z lahkim srcem in dobro voljo in ne samo toliko, kolikor smo imeli navado dati, ampak naj vsak da vsaj nekoliko več, če tudi mora tisti dan lačen biti. Kaj je en dan lakote v primeri s stalnim pomanjkanjem, katerega občutijo naši bratje in sestre v stari domovini že peto leto. Pomagajmo "War Chest," pomagajmo vsem "Community Fund-om." To je naša sveta dolžnost. Naj levica ne ve, kaj desnica da!

Marjetica

Spisal Anton Koder

“To je pa silna lakota,” dejala je mlada gospodinja; zgrabila je iz koška pred hlevom polno naročje zelenjadi in jo stresla živalima, da je kar šumelo med rokami. In ko je stopila iz hleva, bila je zopet kuretnina pod nogami ter se ji je zaganjala v predpasnik, poragljevala in pogledovala tako milo vanjo, kakor bi hotela reči: “Ali ne veš, kaj nam je treba?” Zdaj je bilo treba skrbeti za kosilo. Ko je končano božje opravilo, mora ono že na mizi stati, če ne, ni povšeči očetu. A kedar se človeku najbolj mudi, ne gre mu rado urno izpod rok. Marjetici je večkrat nagajal ogenj. Gobe ni mogla vkresati, in suhljad se ji je zdela predebela in sama ni vedela, kaj vse ni po godu. A nekoliko je bila tega tudi sama kriva, kajti večkrat se je zamislila, kako lepo in prijetno bo, ko pojde v cerkev, kako pred cerkvijo, koga bo videla ondi, kedo bo gledal za njo. Mladost je vedno domišljava, in zakaj bi Marjetica ne bila, saj to baje ni greh, ali vsaj velik ne.

Po kosilu se je pričelo stoprv pravo veselje. Tedaj je hitela Marjetica v svojo kamrico in odprla shrambo prazničnih oblek. Mnogo jih res ni bilo; svilnatih in volnenih niti poznala ni. A to nič ne de. Edino rdeče krilce z višnjevim trakovi in pisanim predpasnikom jo je veselilo bolj kot milijonarke cele dvorane z zlatom in srebrom pretkane.

Pa jo je bilo tudi radost gledati, ko je bila opravljena. Vrhu črnih las, v dolgih kitah se razsipajočih, ogrnila je snežnobelo pečo, katero je podedovala po materi in sama preustrojila za-se. Na prsi je pripela pol svilnat in še prav nov pisan robec, kakoršnega so imele po navadi vse vaške deklice, a nobeni se ni podajal tako, kakor ravno njej. Izpod rdečega krila so se videle snežnobeke nogavice in črni čevlji z višnjevim trakovi. Tako je bila njena oprava končana. Pri odhodu ni pozabila nikedar zlatovezanih molitvenih bukvic, katere je zavila verno v žepni robec, da bi ne bile kaj na škodi.

Ko se je prijazno poslovila, postopil je Srakar vselej na prag za njo. In srce se mu je smehljalo veselja, ko jo je videl tako šumeti po zeleni stezi, kakor mlado bogato nevesto. Več potov se je vtopil pri tem tako globoko, da je pozabil goreče pipe, ki mu je ugasnila. In semtertje si je utrnil z žuljavo desnico solzo iz mrklega očesa. Marsikdo bi morda vprašal čemu? A to le tisti, ki ne pozna sladke očetove ljubezni. Srakar je ljubil namreč svojo Marjetico čez vse, čeravno tega ni očitno kazal nikedar. Kedo bi pa bil mogel nerad imeti tako deklico, kot je bila Marjetica?

Ko je stopala Srakarjeva hčerka tako po cerkveni poti, so ljudje kar zmajevali z glavami, tako jim je bila povšeči. Stare matere in ženice pa kar umeti niso mogle, kako da se more oblačiti Marjetica tako praznično, ker je sirota, brez matere.

Kaj pa stoprv, ko pride Marjetica pred cerkev. Že od daleč ji udarja rdečica v obraz, ko zagleda ondi cele gruče ljudi, mladeničev, resnih možakov, opravljenih ženic in tam ob strani svojih vaških znank in družic. Saj pa tudi ni majhna stvar in tako lahka, iti mimo vseh, pozdraviti z ono nekaj besed govoriti, tej pohvaliti lepo novo obleko itd. A to še ni največje hudo. Ko bi le tamkaj vaških mladeničev ne bilo! Poslednji namreč tako globoko pogledujejo v oko in namežikujejo, in ona sama ne ve, zakaj. Kako bi bilo tudi drugače? Marjetica je stara jedva petnajst let. Nasprotno pa bi ji tudi ne bilo prav, ko bi manjkalo nekoga med mladeniči. Sramuje se sicer takih misli, a drugače ne more in ne ve zakaj. Samo to misli, da to ni greh, kako

neki? Mladina je baje vsa enaka, hoče in noče, in Marjetica je bila tudi mlada.

III.

V nedeljo popoldne po južini si je dal navadno Srakar prinesiti svoj trinogati stol pred hišo pod črivo širokovejačo tepko. Semtertje je legel tudi kar po trebuhu na travo, kakor da bi zelenje in travo študiral pod seboj. A naravoslovec Srakar ni bil. Le svoje dogodbe in skušnje je razkladal ob takih prilikah in pipo tobaka je kadir. Marjetica pa je morala po kuhinjskih opravkih priti k njemu in sestri poleg njega, da bi bil krajši čas. To so bili najlepši trenutki našima znancema.

V nedeljo je navadno vse veselo, če ne, se pa dela, ali vsaj poskuša pozabiti žalih spominov dolgega tedna. Radoval se je tudi Srakar z Marjetico. In kako bi se ne? Stoletna tepka ju je tako prijazno senčila in obetala na jesen obilo sadu. Ondi na desno se jima je priklanjal zlati ječmen in sredi njega je kimala rdeča purpora, ob kraji pa pisan kokolj. Prijazni ščinkovec je speval nad njima na veji, buče so šumele, metulji so kriljali okrog, od daleč je šumel gorski potok, oglašala se je kukavica in proti večeru zlatokljuni kos.

Srakar je sicer malo govoril. Ljubezen do edinega otroka je vedel skrivati, kakor skrivamo drago kamenje, zlatnino in srebrnino, ter jo pokažemo le ob velikih praznikih in slovesnostih. A danes se muje razvezal jezik. In ko mu celo pipa ugasne, vtakne jo v hlačni žep in začne govoriti tako-le:

“Marjetica, ravno danes si spolnila svoje petnajsto leto. To je za-te jako imeniten dan, tembolj, ker čutim, da me ne boš dolgo imela. Jaz mislim, da pojdem kmalu za materjo.

Kedar grem v goro po drva ali smolo, čutim bolečine in slabosti v prsih, naduha me muči. In kedar stopam ob nedeljah v dolino k svetemu opravilu, tresejo se mi noge in omagujejo.

Od meseca do meseca sem slabejši. Enkrat pa izginem kar nenadoma.” Pri teh besedah zamre Srakarju glas. Da bi zakril solzo, ki se mu vtrne pri tej priči v očetu, se obrne stran, izvleče tobačni mehur in natlači znova svojo pipico. Marjetica mu pa mora prinesiti raz polico pozabljeno kresilno gobo.

“Skrbeti mi je,” nadaljuje Srakar potem, ko kake tri pota puhne gostega dima v tepkino vejevje, “kako bo s teboj, kedar mene več ne bo. Matere se komaj spominjaš. Škoda je za-te in še velika, da se nisi izučila gospodinjstva v njenem varstvu, kajti umna gospodinja je bila. Mnogo sem ti pravil sicer tudi jaz in te svaril. A mož je le mož, uk mu ne gre tako izpod rok, kakor materam. Mnogo ti je treba še vedeti.”

Marjetica pobesi obraz pri teh besedah in milo, prav milo se ji stori v prsih. Najrajši bi se zjokala kot dete. A očeta neče žaliti. Še bolj se torej premaguje z vsemi močmi, a naposled pravi: “Zakaj bi umrli ravno zdaj, oče? Lehko še živite. Glejte, jaz sem mlada, kakor pravite, lahko vam mnogo pomagam in polajšam; kar recite in zapovejte mi, pa je!”

“Marjetica, ti si dobro dete, a vendar ne veš, kaj praviš. Tvoj oče se je mnogo trudil nekedaj, mnogo več slabega užil kot dobrega, a učakal je današnjega dne, ker je bil zmeren in delaven. Tako stori tudi ti, in hvaležna mi boš kedaj. Vendar ženska je slaba stvar, pogostokrat ji je treba krepke moške podpore. Take sicer še nimaš ti, a dobiš jo, če marljiva ostaneš.”

Marjetica zadnjih besedi ni razumela prav. A spomnila se je nočnega fantovskega petja sredi vasi, videla je v duhu kopico mladeničev v nedeljo pred cerkvijo in lahno je zardela v lice, kakor da bi hotela skriti misel, da bi tudi ona imela rada kaj tacega, čeravno bi ne vedela povedati, zakaj.

Kakor da bi bil opazil Srakar skrivnosti svojega otroka, pravi potem: “Če hočeš biti srečna, Marjetica, spominjaj se vedno besede svojega očeta, akoravno je star, ubožen,

hodi bos, ti pa si mlada in prijetnega lica. Materne in domovinske šege in navade pa naj ti bodo svete!

Tvoja ranjca mati je nosila raševino in platneno obleko. Lepotičja in razvajenosti ni poznala, a bila je srečna, zadovoljnija morda od prve vaške.

Ker me razumeš zdaj in si stara dovolj, povedati ti hočem vse natanko, kako je gospodinjala in ravnala ona. Ti me pa poslušaj in stori enako!

Zjutraj je vstajala s solničnim vzhodom. Ko je bila opravljena jutranja molitev, pokropila je z blagoslovljeno vodo stnico in vežo in jo je prekrizala. Potem je hitela k živali. Koze so jo poznale kar po hoji, in kuretina je kakor piš prihitela k njej.

Saj je imela pa tudi vedno in povsod dobro in prijazno besedo, in vse je šlo v slast, kar je prišlo iz njene roke. Pa kako zmerna je bila in varčna! Niti zrnca se ni potratilo pri kuretini, niti bilka pri kozah. Srednja pot je zlata pot, je dejala vedno. Kar pa se tiče priročnosti in reda, pa ji nihče ni bil enak. Ob gotovi uri se je vstajalo, molilo, jelo, se je krmila žival, snažilo pohištvo, delalo in počivalo, kakor da bi bilo zmerjeno vse, kakor po urinih koliesih.

In koliko koristi nam je dajalo vse to! Vse se je čudilo in nas zavidalo. Če so nesle vse vaške kokoši drugi in tretji dan, naše so slednji dan, če so izrejale vaške koklje hroma in bolehnata piščeta, pri nas jih je bilo polna veža in niti eno ni poginilo, niti enega ni skobec odnesel. Povsod je bilo gospodinjinjo oko.

Kaj pa koze? Povedati ti moram, da smo jih imeli tedaj navadno po štiri ali pet, rujave, lisaste in bele, a vse so bile lepo rejene, lepo očejene. Pa kaka vimena so imele? Če ni bilo dobiti niti žlice mleka v vasi, pri nas ga je bilo dovolj. In lep denar smo dobivali zanj.

Koliko je pa imela rajnca mati družih lepih in domačih navad, ki so na kras vsaki gospodinji. A bojim se, da bi bilo preveč, ko bi ti pripovedoval danes dalje. Dovolj naj bo. Drugi pot več o tem."

Med tacim pogovori mine prvo nedeljsko popoldne pri Srakarju in Marjetici, kar smo se seznanili z njima. In nihče ne more trditi, da bi ne bilo prijetno, če ravno so bili očetovi nauki resni in spomini otožni. A taki morajo baje biti.

Tisti večer Marjetica ni mogla pozno zatisniti očesa. Na pol opravljena je slonela v svoji spalnici na postelji in zrla v tiho z mesečnino oblitno dolino, v domačo vas in njena bela poslopja in razne misli so se ji drvile po glavi. Najbolje pa se je spominjala rajnce mamice, ki je bila tako blaga žena; in trdno je sklenila, da bo ravnala tudi tako, kakor je ona, in srečna bo.

Med tem pa so se tamkaj pod vaško lipo zopet zbrali fantje, povzdignili glas in zapeli tisto pesem, ki pravi:

“Čez to ravno polje
In čez te travnike
Pa ravne so steze,
Po njih moj ljubi gre.”

In Marjetica se je zgenila pri tej pesmi. Pozabila je rajnce matere in očetovih naukov, in na prsi se ji je vleglo nekaj tako sladkega in tako tesnega. Vedela pa ni, kaj je to. Poznala ni sveta, bila je stoprv petnajstletna Marjetica.

IV.

Drugo popoldne je Marjetica kar v eni sapi prihitela raz pogorje domov. Hiteti je morala, kolikor je mogla s svojimi bosimi nogami in mnogokrat je zadela in se izpodtaknila ob ostro kamenje in korenine, da bi se bila na glas zajokala, ako bi bilo to kaj pomagalo.

Vsega tega pa sta bili krivi kozi, ki sta videč, da se jame nenadno temniti nebo, da se čuje tam od daleč že grmenje, da se krešejo bliski, vsa znamenja bližnje hude ure, zaprskali, dvignili se na zadnji nogi in jo vdrli, kakor veter, po rebri proti domu.

Marjetica spočetka niti vedela ni, kaj to pomeni in bila je preplašena. Zastonj je klicala sicer tako prijazni in krotki živalci, zastonj jima ponujala ostanke svojega jutra-

njega ovsenjaka. Nista je poslušali in se zmenili za njo, in ona je morala hiteti za njima.

Dospevši utrujena in boječa domov, zakliče Marjetica očeta in mu potoži svoje gorje. Srakar, ki je ravno na ognjišču smolo kuhal in jo gnetil v male pogaçice, po srebrnem grošu druga k drugi, se je nasmejal pri tem in hitel na prag.

“Kaj pa je, Marjetica?” vzklikne, ko zagleda svojega preplašenega in objokanega otroka.

Marjetica ne odgovori, temuč le pokaže s prstom na nebo.

Srakar položi zdajci žuljavo desnico na čelo, pogleda v oblake in pravi: “Huda ura se bliža. Prav je, da si prignala domov, še treskalo bo, če ne prepodi zvonenje nevihte.”

Potem pa še pristavi: “Zdaj pa le urno, Marjetica, ubogaj in stori vse, kar ti velim. Tako so namreč delali rajnca mati in nikdar ni bilo nesreče pri hiši, nikdar ni treščilo v naše sleme, nikdar ni pobila toča na naši njivi. Najprvo zapri hlev in kozama vrzi nekaj perišč kresne praproti za nasteljo. Potem urno po blagoslovljeno vodo svetih treh kraljev, v omariči v tvoji spalnici jo najdeš. Ž njo pokropi dvorišče, vrt, vse pohištvo, potem pa še kozi. Pa kedar jima daješ piti, pokropi tudi pijačo. Vmes pa ne hodi tako tja v en dan. Očenaš pomoli za dober namen in za srečno uro in pristavi:

“Beži, beži hud vihar,
Voljno sprejmi ta moj dar!”

Ko stoji tako Srakar pred kočjo razoglav, bosopet in z zavihanimi rokavi, kajti kuhal je ravno smolo, ter ukazuje kakor vojskovodja neštevilni množici, kaj se ima zgoditi, kaj ne, kako naj se vede, kako ne, hiti preplašena Marjetica v kočjo, kakor se ji je velelo. Med potjo pa se pobožno prekriza in ponavlja prejšnje očetove besede.

Med tem pa se jame nebo vedno bolj in bolj temniti. Grmenje se že čuje prav od blizu. Bliski švigajo kakor goreči biči po zraku; posamezne debele kaplje že padajo na Srakarjevo čelo.

“To ga vzdrami. In kako zbledi, ko se spomni, da ima pristavljeno vrelo smolo na ognjišču. Ob hudi uri namreč ne sme biti živega oglja v peči. Ogenj vleče ogenj na-se in potem bi v ognjišče treščilo. Kakor bi trenil, plane torej Srakar v vežo in vrže pol vrča vode v žrjavico. Med tem pa pozabi na smolo, kajti s komolcem jo v naglici prevrne in si zakrivi za precej grošev škode.

Ko prihiti Marjetica z blagoslovljeno vodo, že treska zunaj, grmi in lije ploha, da je groza. Srakar ji ne pusti na plan, temuč sam raz prag vrže nekaj perišč vode in okoli sebe.

Potem pa duri urno zapre, potegne zapah iz line in vzklikne: “Marjetica, moliva; ali ne čuješ? Cerkovnik v vasi ‘klebeštra’ in pozvanja zapored z vsemi zvonovi hudi uri, in oče župan streljajo v oblake!”

Marjetica hiti po lesen molek v stanico in jame prebirati otemnele, kakor črešnje črnice debele jagode. Še le zdaj se spomni Srakar najimenitniše stvari: suha oljkina veja od cvetne nedelje, ki je vtaknjena na steni za svetim razpelom.

Oljka je najboljši pomoček v hudi uri, je trdil vedno Srakar. Urno jo torej prinese, vzame pol ubitega piskra, vrže nekaj ostale žrjavice vanj in povrh na drobno nalomi oljkino vejo. In kaj še, Marjetica mu mora prinesiti raz polico nad pečjo posušenih tavžentrož, Marijinih las in brinjevega cveta. To je vse imenitno.

Ko naloži Srakar vsega tega kar skupoma na žrjavico, odpre široka zijava usta in jame na vso moč pihati in oživljati ogenj.

Kmalu se jame dvigati dišeč, prijeten, pravi Abeljnov dim raz piskra in Srakarju zažari veselja in upa obraz.

“Ali vidiš, Marjetica?” vzklikne naposled, “to bo pomagalo.”

“A moliva, moliva tudi, in za menoj hodi!” pristavi potem.

(Dalje prihodnjic)

Albina Novak:

OBISKI PRI NAŠIH ČLANICAH

Na polletni seji glavnega odbora v mesecu juliju je bilo priporočano, da v septembru glavne odbornice obiščejo seje bližnjih podružnic. Takoj sem vedela, da bo prišlo precej teh obiskov name, ker poznam sentiment naših članic, namreč, ako grem k enim, moram iti k drugim bližnjim, drugače zna biti malo zamere. To pa Bog ne da, da bi bilo še zaradi tega kaj prigrvarjanja.

Torej začela sem kar od kraja v mesecu septembru. Prav za prav za 1. septembra sem morala nadomestiti pri št. 21 v mesecu oktobru, ker sem po naključju zamudila njih sejo na prvo sredo v septembru.

V četrtek, 2. septembra je pa bila seja podružnice št. 53, to je v Clevelandu, ampak precej oddaljeno od mojega stanovanja. Nahaja se v zapadnem delu mesta. Podružnica št. 53 zboruje v lepih železnikovih prostorih, kateri so bili v zadnjem letu krasno prenovljeni. Udeležba na tej seji je bila zelo lepa. Po številu v podružnici, bi se lahko reklo, da je bilo navzočih 50 procentov članic. Takoj sem videla, da bo uspeh, ker se je že poznalo na obrazih, da so bile vesele mojega obiska. Raztolmačila sem jim podrobno o zahtevah, s katerimi moramo zadovoljiti zavarovalniški urad, kjer je naša Zveza inkorporirana, kakor tudi o splošnem stanju organizacije ter o našem dosedanem in novem asementu. Članice so bile zelo pozorne in to lahko rečem za povsod, ker to je pomagalo meni kot govornici zelo veliko, namreč človek vse lažje pripoveduje, ko čuti pozornost in pa zanimanje od poslušalcev.

Zadovoljna sem bila z glasovanjem, ker pri tej podružnici sem videla, da bi bile članice najrajši glasovale, da asement ostane kot ga je določila konvencija. Lepo je bilo slišati, da je vodstvo storilo popolnoma pravilno, kar se tiče smrtninske sklada. Tudi z novim razredom so se soglašale.

Pri tej seji sem videla, da se članice dobro razumejo in imajo mnogo spoštovanja druga do druge. Posebno sem rada srečala matere, ki imajo po dva, tri in več sinov pri vojakih. Saj pravijo, da kdor veliko žrtvuje, tisti razume in od tistega lahko pričakuješ vedno iskrenost in požrtvovalnost.

Pa še nekaj me je zanimalo na tej seji in to je, da so članice soglasno odobrile, da vsaka prispeva en dolar v ročno blagajno in vse navzoče so kar na tej seji že plačale in to brez vsakega ugovarjanja. To je vzajemnost v pravi obliki. Rezultat glasovanja pri vseh podružnicah je podan v poročilu iz glavnega urada.

V nedeljo, 5. septembra sta se vršili pa kar dve seji in obe pri precej oddaljenih podružnicah, namreč št. 6 v Barbertonu in št. 51 v Kenmore (Akron), Ohio. Obe podružnici zborujeta na nedeljo popoldne in skoraj ob istem času in je bilo treba skomandirati tako, da sem bila ob gotovem času na vsakem kraju. Torej prva seja je bila pri št. 6. Udeležba ni bila velika, ker se je isti čas vršil pardi za 50-letni rojstni dan Rev. Matija Jagra, župnika pri slovenski fari Srca Jezusovega

in nekatere so imele obljubljeni za tja iti.

Seja pri št. 6 je bila zanimiva in članice so pazno sledile vsej razpravi. Vse so bile za to, da se obdrži Zarja in seveda tudi plačuje posebej za njo. Nekatere so pa tudi bile za to, da ostane pri sklepu konvencije. To sta glavno zagovarjali predsednica in tajnica podružnice. Meni se je to zelo dopadlo, da je predsednica, Mrs. Okolish, ki je bila tudi delegatinja na konvenciji, trdno prepričana, da je bil sklep konvencije na mestu.

Da sem se udeležila tudi zabave, ki je bila pripravljena za častitega gospoda Jagra, to se skoraj razume, ker njim sva prijatelja že od časa, ko je bil pri naši fari svetega Vida v Clevelandu. Toda najprvo sem morala posetiti sejo št. 51 v Kenmore in po tej seji sem se vrnila v Barberton.

Pri št. 51 v Kenmore, to je predmestje Akrona, Ohio, je bil to moj prvi obisk, dasiravno sem imela večkrat namen jih obiskati. Tako je pa vendar prišla prilika. Na seji so bile navzoče vse odbornice in pa nekaj članic. Sedele smo kar okrog mize, kar je pomagalo, da smo se počutile prav domače in bile v hipu prav dobre prijateljice, Mrs. Bailey, predsednica pri tej podružnici je še mlada in to je vedno zanimivo videti; tajnica Mrs. Patrick je pa malo starejša, kar je tudi napravilo name lep vtis. Ko sem jim vse natančno raztolmačila, sem bila zadovoljna, da bodo članice imele vse drugo sliko o novih spremembah in obljubile so, da bodo vedno delale za napredek podružnice.

Na prvi ponedeljek v mesecu je bil naš postavni praznik Labor Day in za ta dan so bile odpovedane seje, ki so se imele vršiti. Torej ni bilo potov, toda drugi večer, to je na prvi torek v mesecu so bile pa kar štiri seje in vse na zelo oddaljenih krajih. Torej mi je bilo nemogoče obiskati vse, toda šla sem do najdaljega kraja k št. 42 v Maple Heights, O. Za št. 14 in 32 sem pa prosila našo prvo glavno podpredsednico Mrs. Frances Rupert, da gre ona, ker je slučajno v njeni naselbini v Euclidu, O. in k št. 41 v Collinwoodu je šla glavna odbornica Mrs. Frances Sušel. Tako so bile vse podružnice obiskane po glavnih odbornicah na en večer.

Od nas do št. 42 v Maple Heights, O., je že precej milj voznje, toda bil je lep večer in slučajno je bil tisti dan 7. septembra, rojstni dan mojega soproga, ko bi se sicer šikalo, da grem z njim ta večer, je pa on bil prijazen in mene spremil do seje k št. 42, ki zboruje v Slovenskem narodnem domu in v takem kraju najdejo moški hitro družbo.

Udeležba pri št. 42 je bila lepa, kar mi je dalo toliko več poguma, vso stvar natančno raztolmačiti, ker od te podružnice niso imele delegatnje na konvenciji, zato jim je bilo znano le toliko kot so brale v Zarji. Včasih pa povedana beseda veliko več zaleže kot pisana, ker se lahko pojasni na vprašanja, ki znajo stopiti v misel eni li drugi članici. Med navzočimi je bilo lepo število mladih deklet. Pri št. 42

imajo vestno predsednico v osebi Mrs. Prhne, katere soprog je prišel ravno tisti dan iz bolnišnice, kjer se je nahajal več tednov zaradi zlomljene noge in to je bil vzrok, da ni pripravila, kakor so mi potem povedale, da bi morale imeti tisti večer "kokošji paprikaš" za povečerek, toda ona ni mogla pripraviti zaradi druge zaposlenosti, ampak rekla je, ako bi bila vedela zasigurno, da pridem tja na sejo, bi pa bila vseeno pripravila, tudi če bi bilo treba dobiti pomoč. Tako so se nam pa sline cedile, toda nič zato, saj med nami je bilo prav prijetno ozračje, kateremu je pomagala prijaznost navzočih članic. Ako znam soditi človeško naravo, bi rekla, da pri tej podružnici ne bodo zgubile niti ene članice zaradi novega asementa, pač pa bodo ostale zveste in mlade članice so bile vse zainteresirane v nov razred. Tajnica je sama mlada in zelo prijazna in razumna, zato se skoraj pričakuje najlepše sodelovanje med članicami.

V sredo 8. septembra je imela pa sejo št. 40 v Lorainu, Ohio. Do tam se je bilo tudi treba voziti približno eno uro z avtomobilom, z busom seveda, bi pa vzelo nekoliko delj časa. Zelo sem bila vesela, da so imele tako lepo udeležbo in med nami je bil tudi naš prečastiti gospod duhovni svetovalec, Rev. Milan Slaje, ki je župnik pri slovenski fari sv. Cirila in Metoda v Lorainu, O.

Odbornice in članice so pazno poslušale na vsa pojasnila in posebno sem bila vesela videti toliko mater, ki so prav gotovo potem pojasnile vso stvar svojim hčerkam, da bo med vsemi tem boljše spoznanje.

Predsednica Mrs. Brešak in tajnica Mrs. Kozjan sta bili v soglasju z odlokom konvencije, kakor tudi mnogo navzočih članic. Kar se tiče Zarje, je bilo čutiti, da jo rade berejo in tudi želijo, da ostane organizacija na močni podlagi v vseh ozirih.

Na seji je bil oddan tudi lep usnat pas, katerega je ročno izdelal sin ene članice, ki se nahaja v zavodu in nisem se mogla premagati, da ne bi občudovale krasno delo. Pa veste kaj, članice so najbrž videle, kako se mi dopade in pred par tedni mi prinese predsednica, Mrs. Brešak en tak pas in par krasnih robcev kot v spomin od članic št. 40. Kako dobro se človeku vidi, ko dobi tak iskren izraz priznanja. Saj ni za tisto, kaj dobiš, ampak dobra volja, ki pride s takimi stvarmi, je nekaj, kar človeku dobro naredi. Iskrena hvala odbornicam in članicam št. 40 v Lorainu.

V četrtek 9. septembra je bila pa seja pri veliki podružnici št. 10 v Collinwoodu, ki je tudi nekaj milj oddaljen kraj od mojega stanovanja. Pri št. 10 je bila dvorana, kjer zboruje, polna članic. Veselilo me je videti lepo udeležbo. Članice so z velikim zanimanjem poslušale na vsa pojasnila in pred menoj jim je podala precej podatkov tudi aglna tajnica in glavna odbornica Mrs. Frances Sušel. Članice so stavile gotova vprašanja, na katera se jim je podrobno pojasnilo. Več glav, več misli, tako pravi rek in to je resnica, zato se pričakuje, da bodo

članice imele vsakovrstna vprašanja, katera potrebujejo stvarnega odgovora. Ker je to druga največja podružnica v širnem Clevelandu in ker imajo lepo število mladih članic, zato je upati, da bodo res pazile in delovale na to, da se vse obdrži zveste in zadovoljne. Predsednica Mrs. Mary Urbas je pri podružnici že od začetka, zato vemo, da bo ona delovala po svoji najboljši moči za dobrobit podružnice in Zveze, katero vemo, da ljubi.

Na drugo soboto, to je bilo 11. septembra, se je pa vršila seja pri št. 47 v Garfield Heights, O., in to je bilo zopet precej daleč za obiskati. Hvala Bogu, da imam dobre prijatelje, ki so mi priskočili na pomoč s "kuponi" za gazolin, drugače bi me vzelo mnogo več časa za potovanje. Tako se pa človek kar na hitro vsede, požene avtomobil in si že tam.

Pri št. 47 sta sestri (pravi rodni sestri), Mrs. Bizjak za predsednico in Mrs. Tomažin za tajnico. Obe sta vneti delavki za Zvezo in tudi točni pri svojih dolžnostih pri uradih. Ta podružnica zboruje v prostorih Mrs. Zala na Vineyard, kjer imajo prtiličje, ki je "brezmadežno" čisto in je res pripraven prostor za sestanke. Udeležba bi bila sicer lahko malo večja, toda bilo je hladno in za mnoge neudobno za priti. Toda tiste, ki so bile navzoče, so pazno poslušale in stavile nekaj vprašanj, nakar se je seja zaključila v najlepšem sestreskem duhu. Upam, da vso iskrenostjo, da se bo izpolnila želja odbornic, da bodo vse članice ostale zveste svoji podružnici.

Za nedeljo 12. septembra sem pa imela izbrano za sejo št. 73, ker sem bila pod vtisom, da imajo sejo na drugo nedeljo v mesecu, toda sem bila v zmoti, ker sedaj imajo sejo na prvo nedeljo v mesecu.

V ponedeljek, 13. septembra je bil pa spet en večer, za katerega se je bilo treba dobro pripraviti, ker imela sem ravno tri seje, na katere ni bilo mogoče poslati namestnice, ker je bila moja osebna pričujočnost nujno potrebna.

Torej najprvo sem posetila sejo št. 25, ki je pri Zvezi največja podružnica in kjer sem slučajno sama ena izmed ustanovnih članic. Udeležba je bila prav dobra in med navzočimi je bilo tudi nekaj članic, katerih nisem še videla na seji in za take, ki pridejo naokoli le kadar imajo nabrušeno sekiro, se je treba seveda tudi pripraviti. Tako je bila seja dokaj zanimiva in od moje strani sem pojasnila, v kolikor mi je vsa stvar znana in teh informacij imam precej v svoji glavi.

Toda za mnoge, ki pridejo vsak mesec na sejo, sem morala samo ponavljati isto, kar sem jim pripovedovala že par mesecev. Zato je upati, da se da je vsa homatija ukinjena in članice bodo storile svojo narodno dolžnost in z dobro voljo sprejele nova pravila vedoč, da vsaka žrtev za organizacijo pomeni toliko močnejša podlaga za organizacijo, katera obstoji za delitev koristi svojim članicam. Pri št. 25 je predsednica Mrs. Peterlin na delu za napredek in isto tudi tajnica Mrs. Mary Otoničar, ki je predsednica glavnega nadzornega odbora.

Kakor sem omenila, sem morala hiteti od te seje na sejo podružnice št. 50. Pri tej podružnici je bila bolj pičla udeležba, ker članice po večini delajo

ob večernih urah in zaradi tega je skoraj nemogoče pričakovati aktivnosti med članicami, dasiravno imajo zelo spretno predsednico v osebi Mrs. Anne Pavlovic. Ona ima za vsak mesec nekaj novega za članice, le škoda, da jih pride tako malo na sejo. Pri tej podružnici je upati, da bodo članice prestopile v nov razred. Ta podružnica posluje v angleščini.

Tretja seja ta večer je bila pa s kadetkami, ki so prišle skupaj, da smo napravile načrt za prireditve, oziroma tekmo, ki se je vršila 3. oktobra v Slovenskem auditoriju na St. Clair Ave. Take stvari dajo mnogo dela in je treba žrtvovati mnogo časa, predno se vse uredi. Sedaj lahko poročam, da je bila ta tekma in manifestacija naših kadetk zelo uspešna in navzoči so bili krožki od podružnic št. 10, 14, 15, 25, 32, 41, 47, 49. Podrobnosti o tem programu lahko berete v angleškem delu te Zarje.

Potem pa pride drugi torek v septembru. To je bil zopet en dan, ko bi se moral človek razdeliti kar na več strani. Ta dan je bilo nič manj kot šest sej in sicer pri št. 15, 18, 54, 55, 57 in v Pittsburghu pri št. 26, kamor sem en mesec prej pisala, da pridem. Kaj narediti? K št. 15 sem prosila Mrs. Rupert, da naj gre ona; k št. 18 sem prosila Mrs. Sušel, da gre tja; k št. 54, 55 in 57 sem pa pisala ter prosila, naj bi premestile sejo na prihodnjo nedeljo, ker bi rada prišla osebnost tja, toda mi ni mogoče, ker moram isti večer v Pittsburgh. Prijazne članice omejenih treh podružnic so to tudi uredile in tako sem imela potem priložnost iti v Pittsburgh, Pa.

Ker sem videla, da bi bilo dobro skupaj dobiti odbornice od bližnjih podružnic mesta Pittsburgha, sem na vse pisala, da naj pridejo v Slovenski dom na 57. cesti v torek 14. septembra zvečer, ker bom navzoča ter bi rada imela z njimi sestanek.

Bil je lep dan, tisti torek, hvala Bogu, da je bila vožnja v Pittsburgh prav lepa. Iz Clevelanda sem se odpeljala ob pol treh in bila v Pittsburghu ob šestih. V mestu sem se ustavila za večerjo in bila v Slovenskem domu ob pol osmih zvečer. Ob vstopu v dvorano se mi je malo čudno zdelo, ker je bila navzoča samo tajnica, toda hitro mi je bilo pojasneno, da ne začnejo s sejo do pol devetih in včasih še kasneje. To je sicer malo bolj pozno, kot smo vajene po nekaterih krajih, toda vsaka nasebina že ve, kaj je za njih najbolj prikladno.

Zelo sem bila vesela, ko so začele prihajati članice od drugih podružnic. Prišle so odbornice in članice od št. 91 iz Oakmont, potem so prišle odbornice od št. 67 iz Bessemer in odbornice, kakor tudi nekaj članic od podružnice št. 77 iz North Side Pittsburgh. Med tem so začele prihajati tudi članice od št. 26 tako, da smo lahko začele s sejo ob tri četrt na devet. Očitno se mi je zdelo, da so vse navzoče pazno sledile vsem pojasnilom. Stavile so tudi razna vprašanja, na katera sem po možnosti odgovorila. Predno smo se razšle in to je bilo okrog 11 zvečer, se mi je zdelo, da se dobro razumemo in če bodo članice in odbornice ostale pri dani besedi, bi rekla, da bodo vse te podružnice lepo napredovale in pričakujem, da ne bo nobenih neprijetnih

posledic, ampak vseskozi najlepši spoznam.

Pri št. 26 imajo prav lušno predsednico, ki je še mlada žena in jo kličejo "Blondi," ker je tako nežnega obraza in lepih las. Od Mrs. Antoinette Stayduhor bi rekla, da ona skuša po svoji najboljši znanosti delati v dobrobit Zveze in podružnice in isto tudi tajnica Mrs. Katarina Snelar, ter zapisničarica Mrs. Golobič in blagajničarka Mrs. Gula. Ako bodo vse te štiri osebe trdno držale za vajeti, potem se lahko reče, da bo podružnica št. 26 imela najboljši napredek v bodočnosti. To je moja iskrena želja.

Iz Pittsburgha sem vzela vlak ob polnoči. Smilile so se mi odbornice od št. 67, to je iz Bessemerja, Mrs. Snežič, Mrs. Sankovič in Mrs. Brodesko, ker je vlak ravno odšel, ko smo prišle na postajo in so morale čakati do pol šestih jutraj, predno so dobile drugo zvezo z vlakom. Ampak sem tudi jaz imela precej dolgo vožnjo domov. Po navadi vozi vlak približno tri ure iz Pittsburgha v Cleveland, toda ta vlak, ki sem ga jaz dobila ob polnoči je pa vozil sedem ur. V Cleveland sem prišla po sedmi uri. Tako je bilo treba vso noč presedeti na vlaku in ko sem prišla v Cleveland, je bilo vreme zelo hladno in rosil je tudi dež, kar napravi jutro zelo dolgočasno. Tisti dan, sredo, je bil zame precej trudapoln, ker sem bila res trudna od celega dne prej in potem še celo noč. Pa kaj zato? Bilo mi je v priložnost biti na uslugo.

Torej kakor sem prej omenila, za št. 54, 55 in 57 sem imela odločeno, da pridem tudi tja in naj imajo sejo na nedeljo popoldne. To je bilo na tretjo nedeljo, 19. septembra. V veliko pomoč pri tej predpripravi za sejo mi je bila glavna odbornica Mrs. Anne Petrič, ki je predsednica podružnice št. 54. Zmenili sva se, da pridem v Warren popoldne z vlakom in naj bo seja pri št. 54 ob eni uri popoldne. Potem pri podružnici št. 57 v Niles, O., naj bo ob treh popoldne in pri št. 55 v Girardu ob petih popoldne. In tako je tudi bilo, skoraj bi rekla, da je šel program, kakor po žnoric, namreč v vsakem kraju sem bila ob določenem času in povsod so bile članice točno na mestu.

Ko sem prišla v Warren, mi je Mrs. Petrič dala na razpolago njihov avtomobil, za kar sem v srcu upala, da bo tako, ampak sem dobro vedela, da njen soprog dela tudi ob nedeljah in bo najbrž sam rabil avtomobil. Toda prijazna Annie se je pokorajžila in peljala sama soproga na delo, in potem prišla mene čakati na postajo. Saj pravim, iskren in zvest prijatelj je vreden več kot vse zlato, ker od njega dobiš mnogokrat usluge, katere sploh ne moreš dobiti za denar. Upam, da mi Bog da srečo vedno imeti tako zveste prijateljice.

Seja pri št. 54 je bila lepo obiskana. Kot sem omenila, je Mrs. Petrič predsednica podružnice in Mrs. Rose Racher, ki je bila delegatinja na zadnji konvenciji, je pa tajnica. Imajo tudi zelo dober odbor in zelo razsodne članice. Ko sem govorila pred njimi, se mi je zdelo, kot da sem vsak mesec med njimi.

Ob treh popoldne sva bili z Anico že v Niles, O., pri št. 57. Tukaj sem pa bila zelo presenečena nad sijajno ude-

ležbo. Navzočih je bilo več kot 50 procentov članic, kar me je zelo razveselilo. Posebno sem bila vesela, da je bilo med nami več mladih deklet, nekatere kadetke in pa lepo število mater-članic. Bilo mi je v skoraj bi rekla, razvedrilo biti med temi članicami, ker so bile vse tako zelo prijazne do mene. Kako srečnega se človek počuti v tako zvesti družbi. Predsednica Mrs. Printz je zelo razsodna žena in tajnica Margaret Molica pa tudi zelo ljubka, da je kar lepo biti med njimi na seji.

Ob petih sva bili pa že v Girardu.

Ta mesta so približno osem milj drug od drugega. Ker je bil lep dan in vse je šlo po redu naprej, se mi je zdelo, kot da sem na lepem izletu in zelo me je veselilo imeti priliko obiskati te kraje. Pri št. 55 v Girardu, ki zboruje v Slovenskem narodnem domu je bila prav lepa udeležba. Toda tukaj me je pa doletela druga sreča. Bila sem tudi predsednica, ker je bila Mrs. Theresa Lozier še na bolniški postelji, ker je komaj par tednov pred tem imela precej nevarno operacijo. Podpredsednica tudi ni bila navzoča, ker je delala in tako ni kazalo drugega kot sprejeti ponudbo in biti predsednica. Toda ta posel mi je bilo v veliko veselje, ker so članice vse tako zelo prijazne in razumne. Tako smo se prav dobro komandirale. Navzoče članice so pazno sledile vsem mojim tolmačenjem o novih pravilih in asesmentu in upam, da bodo ostale zveste pri obljubi, da bodo delale za bodoči napredek podružnice. To je sicer največ, kar moremo storiti in Bog daj, da se bo tudi uresničilo. Imajo zelo vneto tajnico v osebi Mrs. Anna Catone, katere soprog je pri vjakih in ona je dobro razumela vse spremembe in s pomočjo blagajničarke Mrs. Amalie Robšel, ko se vrne predsednica Mrs. Lozier, bi rekla, da bodo res imele najlepši sporazum in napredujočo bodočnost.

Po seji smo se podale v spodnje prostore v Slovenskem narodnem domu, kjer nas je Mrs. Petrič matrala cele pol ure, da smo držale roke na mizici in tista mizica se bi morala začeti vzdigovati in potem bi trkala v znamenje odgovora na vsako vprašanje, ki bi ga

stavile. Meni se je vsa stvar zdelo zelo neverjetna in sem hotela biti prepričana, pa ni šlo. Še zdaj se smejem, ko se domisljam na Mrs. Robšel, Mrs. Turk in druge, kako zvesto smo držale roke na mizi, pa ni šlo. Tista mizica kar ni hotela ubogati. Ampak Mrs. Petrič mi je pokazala to špas potem na njenem domu in ona ima res mizico, ki se vzdigne in potem odgovarja s trkanjem ob tla. Čudna špas!

Prav lepa hvala Mrs. Robšel, ki je povabila Mrs. Petrič in mene na njen dom, kjer nam je postregla z dobro večerjo. Potem sem obiskala še bolno sestro predsednico Mrs. Lozier in se vrnila z vlakom proti domu iz Warren, O., ob 11 zvečer.

Iskrena hvala, Mrs. Petrič za kosilo ter za vso prijaznost tisti dan in še posebna hvala Mr. John Petriču, ki je bil posebno ljubezniv in postrežljiv. Saj on je itak zmeraj zelo prijazen, torej je to že njegova navada. Srečna žena!

V Cleveland sem se vrnila ob pol eni uri zjutraj in bila je ura pol dveh, ko sem prišla domov, pa samo malo trudna. (Če verjamate al' ne).

Predno sem vzela poulično železnico iz postaje proti domu, sem imela pa zelo lepo skušnjo, katero bom kar na kratko opisala.

Kakor sem rekla, čakala sem na "štrit" karo in bilo nas je več, vsi tujci, seveda. Pred mene je stopila lepa dekle, v rokah je imela kovčeg in me vprašala, v katero smer naj vzame karo, da bo prišla v mesto. Med mojim pripovedovanjem pa opazim, da gleda na moj Zvezin znak, katerega sem imela pripetega na suknji. Še nisem končala, kako naj se pelje, da bo prišla v mesto, me prekine in vpraša, ako je to znak Slovenske ženske zveze. Jaz sem jo vprašala, ali je morda Slovenka in mi je povedala, da je.

Bili sva popolnoma iznenadeni, ker moje drugo vprašanje je bilo, ako pozna organizacijo Slovensko žensko zvezo in mi je povedala, da je članica in njena mati, Mrs. Kercul, ki stanuje v Bessemer, Pa., in ona pa stanuje v New Castle, Pa., in je bila pri materi na obisku ter se vrača k svoji sestrični

na zapadno stran mesta Cleveland, kjer zdaj stanuje in da dela v tovarni v Clevelandu. Ko sem ji povedala svoje ime, je na glas vzkliknila: "O, Mrs. Novak, kako sem si želela, da bi Te poznala in zdaj si Ti tukaj ob tem času!"

Lahko si predstavljate, kako srečni sva se obe počutili, srečati se na tako temnem prostoru, čakati "štrit" karo ob pol enih zjutraj in okrog nas kakšnih pol ducata zamorcev in nekaj drugih moških.

To je bilo zame nekaj tako ginljivo in obenem tako pomenljivo, da sem pozabila na vse težkoče tistega dne in v srcu mi je ostala le ena želja, da bi se kaj takega primerilo tistim članicam, ki praviijo: "Kaj če mi Zveza, kdo jo pozna, kaj mi bo koristila!" Vidite, drage sestre, kako pride prav človeku, ako ni sam na svetu. Imela sem že več primernih slučajev, ki človeka delajo močnega in vnetega z dušo in srcem za dobro stvar. Popolnoma sem prepričana, da je naša Slovenska ženska zveza velike, neprecenljive važnosti in vrednosti med nami v tej širni Ameriki in srečne so tiste, ki so lahko včlanjene pri tej dični organizaciji.

To je velika priložnost za nas ameriški Slovenke in če imaš samo še iskrico slovenskega čuta v sebi, ne boš ena izmed tistih, ki se ne brigaš, ali tvoj narod živi ali naj bo pozabljen.

Moj zadnji obisk v tem ozirju je bil pri št. 21 v West Parku, in to je bilo v oktobru na prvo sredo. Žal mi je bilo, da nisem bila tam v septembru, toda članice pri tej podružnici so zelo dobre in razumne in kot sem spreviedela na seji, lahko rečem, da v West Parku bodo ostale zveste članice svoji organizaciji. Predsednica Mrs. Hosta je bila tudi delegatinja in ona se bo potrudila vedno za dobrobit Zveze in ne vem, če kdo bolj ljubi Zvezo in Zarjo kot jo tajnica Ančka Pelčič. Isto so vrle odbornice Mrs. Weiss in sploh ves odbor.

Iskrena hvala vsem odbornicam in članicam za vso izkazano prijaznost in zanimanje—v nadi, da bomo nadaljevali še z večjimi uspehi za našo vsem priljubljeno Zvezo!

SPOMINI NA STARI KRAJ

Mnogo naših članic je doma iz prelepe belokranjske dežele. Gotovo jih bo zanimala slika od mesta Metlike. Mnogokrat ste šli po tej cesti in posebno ob nedeljah k službi božji v cerkev sv. Miklauža. Druga slika je pa ob državni cesti, kjer se nahajajo hoteli in gostilne. Na desno

se vidi Kambičeva gostilna. On je bil svoje čase v Ameriki in ko smo se izletnice SZZ ustavile v njegovi gostilni leta 1938, nam je postregel s pravim "porterhouse stejkom," da smo bili za nekaj časa vsi v duhu v Ameriki. Tudi pogovor je bil samo o Ameriki, ker Mr. Kambič je popraševal o svojih znancih. Bog ohrani te lepe kraje!

Št. 1, Sheboygan, Wis.—Zadnja seja naše podružnice je bila kratka; ko so odbornice podale svoja običajna mesečna poročila, nismo imele nič kaj posebnega v rešitev. Seveda v teh časih ne moremo pričakovati zelo velike udeležbe na sejah, ker so večina članic zaposlenih pri različnih neobičajnih delih, poleg teh pa pridejo skrbi za dom in družino.

Da se vsaj nekoliko razvedrilo in pozabimo na svoje težave, smo sklenile, da bomo odslej v zimskih mesecih imele po vsaki seji nekoliko družabnega razvedrila. Igrale bomo igre, pri katerih bodo karte po en cent in tudi druge igre na karte, pri katerih se bodo delile lepe nagrade, da bo več zanimanja pri igranju. Torej pridite vse na prihodnjo sejo, ki bo kratka in potem bomo imele nekoliko zabave. Vsem pošiljam iskrene pozdrave in želje, da boste imele velikega purana za "Happy Thanksgiving Day."

Mary Godez, podpredsednica.

Št. 4., Portland, Ore.—Za poročati nimam nič dobrega. V kratkem smo izgubile nepričakovano dve članici. Obe sta umrli kar nahitoma. Prva je bila sestra Marjana Kos in druga sestra Antonija Trošt. Človek kar verjeti ne more, da ju ni več med nami.

Pokojna sestra Kos zapušča pet odraslih sinov, štiri od katerih so v armadi in eno sestro Mary Furlan. Bila je dolgo časa vdova. Pred osmimi leti se je poročila z Mr. John Savincem, s katerim sta živela na farmi.

Pokojna sestra Trošt je pa zapustila soproga in dva nedorasla otroka, hčerko in sina. Bog in Marija naj tolažita to družino, da bo prestala težko izgubo.

Vsem preostalim naše globoko sožalje. Pokojnima pa naj bo Bog milostljiv in večna luč naj jima sveti. Naj počivata v miru.

Meseca avgusta je preminul soprog sestre Uršule Novak. Bila je to težka izguba za njo. Naše sožalje.

Na seji v oktobru je bilo sklenjeno, da vsaka članica prispeva 25 centov v našo ročno blagajno v mesecu decembru. Obenem se opominja vse naše članice, da naj pridejo na glavno sejo, da izvolimo odbor, ki bo vsem v zadovoljstvo uradoval.

Vsem sestram pošiljam najlepše pozdrave,

Mary Polajnar, predsednica.

Št. 5, Indianapolis, Ind.—Prosimo vse članice, da se udeležite glavne seje 5. decembra ob dveh popoldne, da se izvoli odbor, ki bo delal v korist in na predek podružnice, da ne bo kakor lansko leto, ko ni bilo mogoče izvoliti odbor in potem nastane sitnost in nesporazum.

Sklenjeno je bilo, da bo morala vsaka odsotna članica plačati 50 centov v ročno blagajno, izvzete so le bolne članice.

Poročila se je sestra Hedwig Somrak. Želimo ji obilo sreče!

Opozorjam tiste članice, ki dolgujete na mesečnini, da poravnate v tem zadnjem času tega leta, da bodo knji-

ge pravilno urejene, za kar vam bom hvaležna.

Skorajšno okrevanje želimo sestrama Josephine Mivec in Mary Ule.

Pozdravljene!

Louise Jugg, tajnica.

Št. 9, Detroit, Mich.—Na seji v oktobru je bila lepa udeležba. To je lepo, da se članice zanimajo za seje, ako nas je več, lahko kaj več storimo za podružnico.

Glasovale smo za 35 centov asesment, namreč bomo plačevale 10 centov več na mesec za Zarjo. Sklenjeno je tudi bilo, da se kupi bond za \$25.

Po seji v decembru bomo imele malo zabave. Podrobnostu o tej zabavi boste zvedele na seji v novembru. Pričakuje se zopet lepe udeležbe, ker bo seja važna, da se pogovorimo o glavni seji in zabavi v decembru.

Vsem bolnim članicam želimo ljubelega zdravja.

Lep pozdrav vsem sestram!

Angela Kochevar.

P. S. Lep pozdrav naši Urni Nežiki z željo, da nas še nadalje zabava s svojo kolono v Zarji, ker sedaj v teh žalostnih časih se potrebuje malo smeha, kar vsakemu dobro dene. Le še še kakšno zabavno povedi. Ne vrzi puške v koruzo, ker Zarja brez Tvoje kolone ne bo tako popolna. Zdrava Nežka in Bog Te živi!

Detroitčanka.

NA BOŽJI VRT

Dolga procesija romarjev vije se na božji vrt k dragim pokojnim. Vodi ljubezen nas in dolžnost, ki do njih spleta v večnosti most.

S cvetjem obloženih, misli otožnih, pridemo na grobove pobožnih želj: da bi našli pokojni svoj mir.

Na ustnih trepeče nam bridki usmev: na roke sklenjene pada odsev: lučk srebrnih . . . Kot v morje reka, tolažba se v naše duše izteka.

—M. T. H.

Št. 12, Milwaukee, Wis.—Naša seja je bila precej dobro obiskana. Sprejele smo novi sklep, da vsaka članica prispeva v mesecu novembru ali decembru 50 centov v ročno blagajno, ker letos ne bomo priredile jesensko zabavo. Torej sestre, upoštevajte ta sklep. Vsaka naj pomaga, da bomo stvar uspešno izpeljale, ker ne bomo delale izjeme za nobeno članico.

Ze ta mesec vas vabim na glavno sejo, ki se bo vršila dne 1. decembra ob pol osmih zvečer v Tivoli dvorani. Na dnevnem redu bodo volitve odbora za leto 1944. Pri naši podružnici imamo 372 članic in mislim, da se lahko izvoli odbor, ki vam bo všeč in ne bo prerakanja vse leto. Katere ne boste prišle k seji, boste morale biti zadovoljne s tistim, kar bodo druge dobrije. Na tej seji bomo tudi naredile pravila za podružnico za novo leto.

Na zadnji seji je bilo klicano ime Frances Selich, ki bi dobila štiri dolarje, a dotična sestra je težko bolna in ni mogla priti na sejo.

Bolni sta tudi sestri Tillie Pavletich

in Jennie Susnik. Vsem bolnim želimo ljubelega zdravja.

Sestra Amalia Rozman je dobila čvrstega sinčka. Čestitamo!

Ponovno naznanjam in opominjam, da se vrši glavna seja dne 1. decembra in upam, da boste vse prišle.

Pozdrav vsem glavnim odbornicam in članicam Zveze, posebno pri št. 12.

Mary Schimenz, tajnica.

* * *

Seje podružnice št. 12 so se v preteklosti vršile na ponedeljek večer in članice so želele, da se premesti na sredo večer, ker potem bodo prišle v večjem številu, toda temu ni tako, ker mnogo jih je, ki vseeno ne pridejo. V tem letu imamo samo še dve seji in upati je, da boste vse prišle in še posebno na glavno sejo, ki se vrši 1. decembra ob pol osmih zvečer v Tivoli dvorani.

Upam, da se ne boste jezile, ko vas bo tajnica vprašala za 50 centov za ročno blagajno, ker moramo isto podpreti, saj veste, da letos ne bomo imele veselice in zato je treba poskrbeti, da pride denar v blagajno na ta način. Hvaležne bomo vsem članicam za sodelovanje.

V moj dom se je naselila žalost, ko je preminul moj soprog. Ob takih slučajih človek spozna, koliko tolažbe pride od prijateljev in sosester, za kar se vsem iskreno zahvaljujem.

Prav lepo se zahvaljujem naši glavni predsednici Mrs. Marie Prislund za lepe tolažilne besede, kakor tudi glavni tajnici Mrs. Erjavec in urednici Mrs. Novak. Sedaj vidim, da se moj mož ni zastoj mujal za našo Zvezo, ker njegovo delo je dobilo lepo priznanje. On se je res zanimal za Zvezo. Ko je bil bolan, sem mu rekla, da ne bom šla na konvencijo, pa mi je sam dal pobudo, da naj grem, da bom zopet videla svoje prijateljice, s katerimi sem se spoznala na konvencijah in naročil mi je za vse najlepše pozdrave. Sedaj vidim, da je bil lepo poplačan od naše glavne predsednice in odbornic. Prav lepa hvala vsem skupaj za izkazano sočutje. Mojemu rajnkemu Franku pa naj Bog bo milostljiv.

Prav lepo se zahvalim članicam za lepo postrežbo na konvenciji. Misliła sem ostati za par dni po konvenciji pri moji svakinji Johani Vidmar, pa sem morala hiteti nazaj, zaradi boleznih soproga. Lepa hvala sorodnikom, ki so me obiskali v hotelu. Zelo mi je bilo prijetno srečati se s svojimi dragimi sorodniki, katere nisem videla že celih 18 let.

Iskrena hvala našim članicam za vso prijaznost in pomoč ob času smrti mojega moža. Prav lepa hvala za darovane svete maše in cvetlice, kakor tudi za molitve ob krsti. Posebna hvala Miški Jamnik in vsem, ki ste bile navzoče. Prav lepa hvala Mrs. Gorhek in hčerki, za košarico cvetlic in Mrs. Matiz, ki je članicam sporočila o njej smrti. Lepa hvala darovalkam: Mrs. Turk, Mrs. Schimenz, Mrs. Dežman, Mrs. Vidmar, Mrs. Matiz, Mrs. Mary Jamnik in Mrs. Grahek. Hvala lepa Mrs. Gorhek in hčerki za voščilo ter odbornicam in članicam društva

Marije Pomoc Kristjanov, št. 165 KSKJ za darilo, ker so prišle kropit, ker moj mož je ležal na parih ravno tisto nedeljo, ko so imele sejo. Izročeno mi jebilo darilo, h kateremu so prispevale: Mrs. Mary Petrič, Mrs. Frances Mohar, Mrs. Mary Zore, Mrs. Helen Goričar, Mrs. Josephine Windishman, Mrs. Ana Matjašič, Mrs. Anna Bašlal, Mrs. Mary Bohte, Mrs. Elizabeth Uhan, Mrs. Ana Strutzel, Mrs. Mary Versnik, Mrs. Josephine Kresse.

Vsem skupaj še enkrat moja iskrena zahvala za vso naklonjenost in izkazano sočustvo. Vaša prisrčnost in velikodušnost mi bo vedno v lepem spominu. Bog vam plačaj!

Dodatek za Urno Nežiko: Kaj pa je s teboj, Nežika, da ni tvoja fotografija več v listu? Jaz gledam in gledam zate, pa te ni. Ali si mogoče še v Picburgu, ali si se mogoče kam drugam odpeljala, ker ti vlaki dandanes brzijo na vse konce in kraje? Torej se lahko primeri, da se človek zgubi. Zdaj so vlaki natrpani z vojaštvom, mogoče si kje v kakšni oddaljeni kempi. Pokaži se no, mogoče v novi uniformi, ker čas je že, da bi imela kakšno šaržo. Mogoče za majorja ali generala. Ti bi šla v Afriko in bi jim pokazala, kako se naj komandirajo, da bo čim prej Amerika zmagala na celi črti.

Povedat ti moram, kako smo se vozile na konvencijo. Prišle smo v Chicago (pa ne k nogam), pa vprašam, kje bomo dobile tren za Picburg. Pa mi pravi sprevodnik: tren go nau tu Picburg! Veš kaj, tako smo letale, da smo imele toliko "štima," da bi lahko me tren naprej porivale. Pa pridemo v Pullman karo in smo mislile, sedaj se bomo pa lepo vozile in pride konduktor, pa mu pokažemo listke in nam pravi: koman vit mi! Ta črni mož pa pograbi naše kovčege in nas pelje v kouč, kjer je bilo toliko vojakov, da sem mislila, da jim bomo kar po glavah hodile in komaj smo dobile sedež. Jaz sem rekla Mrs. Ritoniji: "Če bi me tako nazaj gledale kot Nežika, bi nikoli tistega trenu ne vjele." In od takrat imam skrb za našo Nežiko, ki tako rada nazaj gleda; kaj če se je zgubila ali kaj, da me res skrbi. Nežika, povej no, kje si vendar ostala.

Vsa vse prav lepo pozdravljam, vse delegatinje in vse glavne odbornice.

Marica Kopač, predsednica.

Št. 18, Cleveland (Collinwood), O.—Tem potom se želim iskreno zahvaliti vsem posetnikom naše zabave, oziroma kart pardi, ki se je vršil po seji 12. oktobra. Kot zavedne članice svoje podružnice, bi se morale takorekoč vdeleževati vse sestre posameznih prireditelj, z zavestjo, da le na enak način obstoja vzdrževanje društva. Čast gre mnogokrat v resnici le enim in istim osebam in ker so med temi tudi soprogji posameznih članic, ki skušajo razveseljevati naše zabave, naj mi bo dovoljeno tudi njim izreči iz srca: topla hvala, gospodje: Strukel, K. Kokal, Andrew Pirnat, Mr. Peter in John Malovašič za vso zavednost in naklonjenost št. 18 SZZ.

Gospa Nettie Strukel, kot vedno prva s prodajo vstopnic in agilno požrtvovalnostjo, naj sprejme resnične želje, da bi bila zdrava in vesela še dokaj let. Mrs. Christine Pirnat za

lepo število praktičnih nagrad, najlepša hvala in članicam topel apel, da se gotovo prigrasijo k prihodnji seji: novembra, kjer vam bo gospa Pirnat na uslugo z njenim demonstriranjem, kako na zelo praktičen in najnovejši način krpati perilo. Kot deloma znano že po več mestih Amerike, gospa Pirnat žanje zaslužen priznanje za to njeno iznajdbo in tokilo bolj smo ji me, lastne sestre, dolžne zanimanja za ta produkt, ki je v olajšavo ženskem vsakdanjemu delu. Kaj pravite drage članice? Torej prosim prijateljske udeležbe na 9. novembra, da se natančno pogovorimo o novem asementu, ki pride v veljavo s prihodnjim letom, kajti še sedaj je ta stvar marsikje kot novorojeno dete . . .

Končam z zavestjo, da smo dolžne zahvalo naši sestri Anna Mezgetz za njen dar blagajni in za vsostransko pomoč gospej Albin Malovašič kot tudi Mrs. L. Tekaučič. Kot kaj drugega, sprejmite čustva, da vas cenimo in srčno želimo, da bi vse naše resničnih posnemalk. Bog vas živi!

Josephine Praust, tajnica.

TAJNICAM NA ZNANJE

Iz predsedniškega urada je bil poslan apel tajnicam podružnic naj zberejo seznam VSEH kupljenih vojnih bondov od članic in njih družin in to vse od početka vojne do danes. Tako bi imeli na roki lep pregled lojalnosti in patriotizma naših slovenskih družin.

Zavedam se, da sem s tem naložila ogromno delo našim tajnicam, zato sem pa tudi v resnici hvaležna vsem tistim, ki se bodo v tem oziru potrudile. Nekatero tajnice so že poslale poročila, ali meni, ali na glavni urad Zveze, druge pa poročajo, da podatkov o bondih ni mogoče dobiti, ker članice ne marajo povedati koliko bondov imajo, češ, da je to njih "biznes" in nikogar drugega. To je seveda popolna resnica, zanimivo pa je, kako druge narodnosti o tem mislijo.

Na roki imam poročilo od Poljske ženske zveze in od Slovaške ženske jednote, ki javno povedo za koliko milijonov je bilo bondov kupljenih od njih članstva. Organizacija "Catholic Daughters of America" pravi, da je njeno članstvo kupilo za šest milijonov dolarjev bondov in za četrto milijona vojnih znamk. Tem organizacijam se toraj ne zdi, da je nakup bondov le "biznes" njih članstva, pač pa javno povedo, kako njih članstvo podpira vlado v vojnem naporu. Zakaj bi toraj naše članice ne hotele povedati, kako one zaupajo svoje prihranke vladi Združenih držav in kako vršijo svojo patriotsko dolžnost. Saj menda ne bo res kot mi je pisala neka članica, da smo Slovenci čudni ljudje, ko se celo kredita bojimo . . .

Tajnica neke podružnice, ki šteje okrog sto članic, mi je poslala zares lepo poročilo. Piše, da so članice in njih družine kupile za sto tisoč vojnih bondov. Lepa vsota! Uverjena sem, če bi mogli zbrati podatke od vseh članic in njih družin, da bi prišli blizu milijona in morda še čez. In zakaj bi tega seznama ne zbrali? Posameznim članicam in družinam ne bo v reklamo, če imajo še toliko bondov, če o tem nihče ne zna. S tem, da dajo podatke tajnicam naših podružnic, se bo zbral lep seznam dokazujoč vsoto, ki bo že nekaj zalegla. In treba bo nekaj pokazati takrat, ko se bodo predložile zahteve glede naše stare domovine vladi v Washingtonu. Te zahteve bo treba podpreti! S čim se naj bolj podprejo kot s dokazi, koliko so naši ljudje prispevali k vojni obrambi. Število slovenskih fantov, ki se nahajajo v službi strica Sama, je približno znano. Fare, kot organizacije vodijo tozadevno statistiko. Zdaj je treba zbrati še podatke o nakupu vojnih bondov, da se bo ob vsaki priliki lahko povdarjalo, kak je bil doprinos k vojni obrambi od strani našega naroda v Ameriki.

Toraj vidite drage sestre, da so bondi, ki ste jih kupile, velike važnosti za ves narod, zato upam, da boste prijazne s tajnicami vaših podružnic in povedale skupno vsoto bondov, da bo Zveza lahko zbrala popolen seznam, ki bo vsem članicam v kredit in v priznanje njih narodne zavednosti.

Tajnicam pa naj bo sporočeno, da imajo čas zbirati ta seznam do glavnih sej podružnic. Ker je na teh sejah največ članstva navzočega, bo takrat najlažje dobiti podatke. Seveda pa lahko vsaka tajnica tudi poprej pošlje svoje poročilo, če je gotova s delom. Presenetite me s tem, da bo vsaka tajnica poslala poročilo. Ali bo to mogoče?

Z najlepšimi sestrskimi pozdravi,

MARIE PRISLAND, predsednica.

Št. 19, Eveleth, Minn.—Na seji v oktobru smo imele lepo udeležbo. Članice zelo pohvalijo našo Zarjo, ker rade berejo lepo vsebino, katero najdejo v našem ženskem listu. Zelo se jim je dopadla zadnja povest "Bele vrtnice" in tudi nova povest "Marjetica" jim že ugaja. Razmotrivale smo tudi o koloni Urne Nežike in so vse članice rekle, da moram poročati v tem dopisu, da se nadaljuje šaljivo kolono in bi še rajši imele, da bi se še več pisalo, ker bi bilo še več razvedrila za nas. Naše članice dajo vse priznanje sotrudnikom te kolone. Tiste, ki pa protestirajo in so proti zabavi, naj pa druge stvari berejo v Zarji, saj je dosti zanimivega in podučnega branja, da lahko vsak najde nekaj primernega. Saj na svetu nihče ne ustreže vsem ljudem, še Bog ne, zato se ni treba ozirati na tiste, ki so proti eni stvari, ker smo druge, ki pa ravno tisto odobravamo.

V zadnjem dopisu sem poročala, da bomo imele 31. oktobra kino pardi, toda datum je premeščen na 21. novembra, ker nismo mogli dobiti prostor. S

tem se da naznanje vsem, ki se zanimajo za to prireditev.

Vljudno se vabi vse članice, društva in občinstvo, da se odzovejo v velikem številu. Pričetek bo ob pol osmih zvečer in vrši se v City Auditorium. Da bo za vse lepa zabava, to bodite sigurni, ker odbor bo že poskrbel, da boste vsi zadovoljni. Veselilo nas bo, ako pridete v velikem številu.

Prve snežinke so že začele padati po našem okrožju in to pomeni, da so pred nami dolgi zimski večeri. Zatorej sestre, pridno se udeležite naših sestankov, saj veste, da je zelo prijetno na seji, kadar pridete v lepem številu in tudi ukrenemo veliko več v prid podružnice in Zveze, ker je sestrsko, da vsaka poda svoje mnenje in nasvete.

Splošno glasovanje je minilo in upam, da ne bo ene članice pri naši podružnici, ki bi zaradi novega assessmenta pustila Zvezo. Saj assessment bo isti kot je bil dozdaj, samo od 1. januarja prihodnje leto bomo morale plačevati 10 centov na mesec za Zarjo. Res so se nekatere malo jezile, ko so prvič slišale, da bo treba plačevati nekaj več na mesec, ampak upati je, da bodo vse članice dobro premislile, kako važno je za nas Slovenke imeti organizacijo, ki je razširjena po vseh slovenskih naselbinah in da mora biti najprvo na stodoletni finančno močni podlagi. Vem, da boste stvar dobro preudarile in ostale lojalne članice svojim podružnicam.

Torej drage sestre, ako je katera ostala dolžna zadnji mesec ali mogoče tajnici naročila, da ne bo več pri podružnici, prosim vas, bodite zavedne Slovenke in ostanite zveste članice pri Zvezi, dokler ste lahko. Pomnite, da smo z vsakim letom starejše in nihče ne ve, kaj ga jutri čaka. Bodimo ponosne članice svoje organizacije in pripravljene pomagati do boljšega obstoja in sedaj je pred nami tista skušnjava in zahteva našo pomoč in lojalnost.

Operacijo je srečno prestala sestra Brank. Vsem bolnim sestram želimo ljubelega zdravja. Ravno tako želimo ljubo zdravje sestri Ozanič, Mourin in Steblaj. Prosim vas sestre, da obiščete bolne sestre, ker vaš obisk jim bo veliko tolažbo in veselje.

V naši naselbini smo imeli nedavno lepo prireditev in na programu so nastopile tudi naše članice. V igri imela vlogo "mater" sestra Gornik in njena hči v igri je bila sestra Repar. Padlim vojakom je prav lepo deklamirala Mrs. Klemenčič. V duetu sta lepo zapeli sestri Brank in Ambrožič. Lepo deklamacijo v slovenščini "Mati, kadar vojna mine" in pa "Zvezda v oknu v srcu bol," je podala Mary Ann Nemgar. Skoraj vsako oko je bilo rosnno, ko je deklica govorila in lepo poudarjala vsako besedo. Vsa čast njej in njeni materi, ker se je toliko potrudila, da je hčerko naučila.

Prav lepo sta govorili očetom in materam v pozdrav deklici Beverly Klun in Mary Rudman. Prav lepa je bila tudi "živa slika," če prav žalostna, toda času primerna. Predstava je bila ponovljena tudi v Chisholmu, kjer je bila nabito polna dvorana. Prebitek od teh prireditev je šel za pomoč stari domovini in za SANSa. Iskrena hvala vsem, ki so nastopili in sodelovali pri programu, kakor tudi vsem, ki so se udeležili.

Mary Lenich, predsednica.

JAVNA ZAHVALA

Milwaukee, Wis.—Moja prijetna dolžnost je, da se javno zahvalim vsem, ki ste že na eden ali drugi način pripomogli do tako sijajnega uspeha našega Slovenskega dneva za prodajo vojnih bondov (Slovenian War Bond Drive), 12. septembra, 1943.

Da naš trud ne bo zaman, je izgledalo že 14 dni pred proslavo, ker povsod je vladalo navdušenje za to akcijo. Potem, ko smo videli, kako v velikem številu so se udeležila parade posebno razna društva, mi je srce močneje utripalo od veselja. Toda, da bodo naši ljudje segli v žepo in kupili za nad \$160,000 vojnih bondov, se ne bi niti sanjalo meni, ne komu drugemu članu odbora. Bondi pa še vedno prihajajo in do tega pisanja (30. septembra) znaša svota že skoro \$180,000.

Lahko si torej predstavljate radost in zadovoljnost, katero ste nam napravili s svojim blagodušnim sodelovanjem. Niste pa vzradostili samo mene in odbora, storili ste mnogo več—dokazali ste naši novi domovini Ameriki, da smo Slovenci dobri, lojalni državljani in ta dokaz bo vedno vpisan v ameriški zgodovini.

Moja častna zahvala torej mojim sodelavcem v odboru in vsem, ki ste pomagali in dvorani. Nadalje vsem, ki ste nastopili na odru s petjem, godbo, plesi ali govori. Najlepša zahvala je na mestu tudi društvom za tako lep udeležbo v paradi, bodisi v narodnih

nošah, uniformah ali celo s krasnimi pomembnimi floti.

Naj ne pozabim zahvale nabiralcem za Ambulančni sklad, ter društvom, ki so prispevala ter seveda tudi posameznim darovalcem. Nabrало se je mnogo več kot \$1,780, kar je stala ambulanca. Darovali smo iz tega že \$500 Rdečemu križu. Iz ostanka smo priredili domačo zabavo vojakom z "Billy Mitchell Field," ki so sodelovali v paradi, a preostanek bo slovensko darilo organizaciji USO za ameriške vojake. Denar mora biti porabljen v vojaške svrhe. Podrobno poročilo o vsem bo objavljeno, kadar bo vse urejeno in zaključeno.

Iz navedenih podatkov lahko vidite, da je bila vsa stvar jako obširna in delokrog tako velik, da bi bilo treba skoraj knjižice, če bi se označilo vsa imena ter se bo vsak strinjal, da to ni mogoče. Vsakdo se je zavedal, da gre za plemenito patriotično stvar in vsak je radevolje pomagal in izvršil svojo nalogo sto procentno. Dolžnost pa je, da imenujemo dva darovalca za ambulančni sklad, namreč Mr. Frank Soden, ki je podaril \$600 in Mr. Louis Medved \$100, ki sta v resnici omogočila prireditev takšne zabave vojakom, da bodo gotovo govorili o njej širom dežele, kajti mnogi so se zadovoljno izrazili, da tako dobre večerje in tako prijetne zabave kot smo jim priredili mi Slovenci, niso bili še nikjer deležni.

Moja pristrčna zahvala prav vsem še enkrat v imenu celotnega odbora!

Mrs. Josephine Schlossar,
voditeljica slovenskega odbora.

ARMY AIR BASE BILLY MITCHELL FIELD Milwaukee, Wisconsin

Dear Mrs. Schlossar:

This letter was sent to us to be forwarded to you.

We also want to express our sincere thanks, thru you, to the Slovenian people of the Milwaukee County Chapter who have so graciously and willingly shown this spirit of patriotism.

At the same time, we want to thank you in advance for the plans which are being made by your organization for a social gathering of those who participated in the parade.

Sincerely,

HARRY T. WOOD, LT. COL.,
Air Corps Commanding

WAR DEPARTMENT Washington, D. C.

Dear Mrs. Schlossar:

This office is in receipt of a letter from the Chief, Division of Bookkeeping and Warrants, Treasury Department, relative to a check in the amount of \$1,780.00 donated by the Slovenian Section of Milwaukee County National Groups for the purchase of an ambulance for the United States Army.

The Secretary of the Treasury is being requested to utilize these funds for the purpose expressed.

Existing policy of the War Department prohibits the earmarking of donations for a specific organization or for service in a particular locality.

Please convey to the members of your organization the sincere appreciation of the War Department for this contribution and the patriotic spirit which motivated their action.

Sincerely yours,

(Signed) H. B. LEWIS,
Brigadier General, Acting the
Adjutant General

Naše čestitke!

Slovenska ženska zveza je ponosna na uspeh kampanje za prodajo vojnih bondov in za zbiranje prispevkov za nakup ambulance, katero je bilo pod vodstvom naše bivše glavne odbornice in sedajne predsednice podružnice št. 17 v West Allis, Wis.

Njeno poročilo in zahvala, katero priobčamo v tej številki Zarje, nam jasno dokazuje, da je bilo treba žrtvovati mnogo časa in energije, pred takim sijajnim uspehom.

MRS. JOSEPHINE SCHLOSSAR

Vsa čast, Mrs. Schlossar, kakor tudi Vaši vrli pomočnici, Mrs. Marie Floryan, tajnici podružnice št. 17 SZZ in vsem, ki so tako zvesto sodelovali.

Nepričakovano ste se pokazali in narod je ponosen na vas in Amerika je vesela, da ima tako lojalne (udane) državljane!

Št. 20, Joliet, Ill.—Leto se hitro bliža k zatonu. Oprostite, ako moram zopet opominjat tiste, ki nimate plačan assessment, da bi istega plačale pred koncem leta, predno vas bom morala obiskati na domu. V teh časih se lahko reče, da ni v resnici treba čakati in prosit, kdaj pridete plačat, ker vsaka dobro ve svojo dolžnost in imate tudi priložnost, da lahko plačate na mojem domu, ako ne morete priti na sejo. Lahko tudi plačate po več mesecev skupaj in s tem rešite mnogo skrbi zase in zame. Najlepša hvada vsem, ki so doslej vedno sodelovale v nadi, da boste tudi druge v tem oziru pazile, da imate plačano vsaj do 25. v mesecu.

Naša prejšnja odbornica sestra Agnes Skedel je obiskala svojega sina v Washington, D. C., ki se nahaja v vojaški službi. Lepa hvala za pozdrave! Pri družini Martin Grosich Jr. so dobili te dni lepo darilo, čvrstega sina. Čestitamo srečnim staršem!

Poročili so se sledeči: Miss Lucille Ritoff in Petty Officer Joseph Bajt v St. Bernard cerkvi; Miss Bernadine D. Mutz in Technical Sergeant Raymond G. Meader v St. Joseph cerkvi; Miss Clara Bistry in Seaman First Class Peter J. Senfner v St. Joseph cerkvi; Miss Florence Flanders in Daniel Di-

tello. Vsem novim zakoncem naše čestitke in želje za mnogo blagoslova v novem stanu! Bilo srečno!

Bolna se nahaja sestra Mary Legan iz Broadway St. Dve operaciji je srečno prestala Mrs. Angela Novljan. V bolnišnici se je nahajala za teden dni sestra Frances Mihalek. Vsem bolnim sestram želimo skorajšno okrevanje. Sestra Mihalek se lepo zahvaljuje vsem sestram, ki ste jo obiskale, posebno pa sosedi Mrs. Mary Maichen, ki ji je lepo stregla v času bolezni.

Katera izmed nas je bila kdaj bolna, dobro ve, kako so dolge ure v bolniški postelji in ko pride obiskovalka, kako tolažilno je to in bolnica izve za razne novice in s tem si olajša dolgočasne ure. Priporoča se vsem sestram, da večkrat obiščete bolne sestre, ki vam bodo ravno tako hvaležne kot je sestra Mihalek.

Da bi se zdravi vrnili na svoje domove in k svojim dragim ter da bi svet skoraj pridobil zaželjeni mir.

Vas najlepše pozdravljam,

Josephine Muster, tajnica.

Št. 21, Cleveland (West Park), O.—Zadnja seja bi bila lahko boljše obiskovana, pa upam, da boste gotovo prišle na prihodnjo sejo. Imele smo se prav dobro. Me bi bile rađe kar naprej poslušale našo preljubljeno urednico Zarje, sestro Novak, ki je nas obiskala na zadnji seji. Razložila nam je, kako in kaj za bodočnost naše SZZ. Najlepša hvala Ti, Albina! Za njeno požrtvovalnost v prid Zveze bi ji morale biti vse članice hvaležne, pa na svetu je že tako, da človek ne dobi hvaležnega priznanja, ampak največkrat le neopravičeno kritiko.

Našim članicam priporočam v molitve našo sestro Amalijo Škoda, ki je prav nevarno zbolela in se nahaja v kritičnem stanju. Bog podeli ljubo zdravje vsem našim bolnim sestram.

Naše čestitke sestri Rose Kotar, ki je te dni stopila pred oltar in obljubila zvestobo svojemu soprogu. Želimo mnogo božjega blagoslova vse Tvoje življenje, Rose!

Sestra Frances Kauc je te dni poslala svojega drugega sina služiti Stricu Samu in se bojevat za našo domovino. Bog naj pripelje vse naše fante kaj kmalu nazaj zdrave in zmagovalne.

Naša predsednica sestra Mary Hosta je prejela od vojnega oddelka brzjav, da je bil ranjen njen najmlajši sin Albert nekje v Afriki. Upamo, da ni nevarno ranjen.

Od svojega tretjega sina se je poslovila tudi naša sestra Mary Hočevar. Kako težka je ločitev, ve le mati, ki se je poslovila od svojega ljubega sina. Bog daj že konec temu morenju!

Vabim vas prav lepo na prihodnjo sejo in vas lepo pozdravljam, Vaša

Ančka Pelčić, tajnica.

PROŠNJA NA TAJNICE

V Zarji bi radi začeli priobčevati Časno listo vseh naših članic, ki služijo Stricu Samu, v katerem koli oddelku. Ime in v katerem oddelku se dotična članica nahaja, nam blagovolite takoj poslati, ker bi radi začeli s to listino v prihodnji izdaji Zarje. UREDNICA.

Veseli rojstni dan

Dne 8. novembra je rojstni dan od sestře Lillian Kozek, ki je naša nova direktorica športa in pa tajnica podružnice št. 2 v Chicagu, Ill. Vaša urednica pa praznuje svoj dan na 5. novembra. Vse najboljše!

Št. 24, La Salle, Ill.—Zopet se nam bliža starca zima in leto se bliža svojemu koncu, zato vabim vse naše članice na sejo v decembru, ker bomo imele več važnih stvari za rešiti in tudi volitev odbora za leto 1944. Pridite vse na to sejo in tudi tiste, ki nimate navado priti in boste vsaj videle, kam spadate in kakšna družabnost je na naših sestankih.

V bolnišnici se je nahajala sestra Antonija Jakše. Ona je resno bolna. Vsem bolnim članicam želimo ljubega zdravlja.

Tridesetletnico zakonskega življenja sta slavila Mr. in Mrs. Joseph Plantan. Družina ju je veselo presenetila z zabavnim večerom. Nadalje sta praznovala 30-letnico zakona tudi Mr. in Mrs. John Vidrih. Tudi njuna družina ju je veselo iznenadila s prijetno zabavo.

Dalje sta slavila 25-letnico zakona Mr. in Mrs. Frank Ravnikar ter Mr. in Mrs. Stanley Kaskoski. Tudi tem slavljencem so domači pripravili veselo zabavo. Ker ravno opisujem o slavljencih, naj omenim, da sva tudi jaz in moj soprog Joseph slavila 30-letnico zakonskega življenja. Iskreno se zahvaljujemo vsem prijateljem za poslano čestitke. Vsem slavljencem čestitamo in želimo, da bi dočakali še mnogo zdravih in srečnih let, vsaj do zlatega jubileja.

Prijazno opominjam vse članice, ki ste zaostale s plačevanjem mesečnine, da poravnate na prihodnji seji ali vsaj do konca tega leta.

Pozdravljene vse članice SZZ!

Angela Strukel, tajnica.

Št. 25, Cleveland, O.—Na zadnji seji je bila manjša udeležba kot prejšnje seje, toda upati je, da boste prišle v lep številu na sejo v novembru in potem tudi v decembru.

Kakor smo poročale že v prejšnjih dopisih, da bo naša podružnica praznovala 15-letnico obstoja s prireditvijo v nedeljo 14. novembra. Prvotno je bilo določeno, da se vrši proslava v Slovenskem narodnem domu, toda razmere so letos vse drugačne in je težko dobiti potrebnih stvari za servirati, zaradi tega smo na zadnji seji določile, da se vrši prireditve v dvorani nove šole sv. Vida na nedeljo večer, 14. novembra. Pričetek bo točno ob sedmih, ker bomo imele prav mičen program in takoj po programu pa našo običajno igro na številke in naše pridne kuharice bodo napikle krofov in mogoče se bo dobilo še kakšen mošt tako, da bo res prav lušno.

Vsaka izmed nas potrebuje nekaj razvedrila in zato bo vsaki v korist, če pride za par ur med dobro družbo. Pripeljite tudi svoje soproge in druge prijatelje in prijateljice, ker zabave bo dovolj za vse.

Torej vabljene ste vse ustanoviteljice, odbornice tekem vseh 15 let, kakor tudi vse članice na poset te proslave. Prav gotovo boste vsi imeli prijetno zabavo.

Na svidenje na prireditve 14. novembra in pred tem pa na seji, ki se vrši

8. novembra. Podrobnosti o programu boste brale v Ameriški Domovini.

"Me hočemo Urno Nežiko!"

Tako so rekly članice št. 25 na zadnji seji in so zahtevale, da se piše v Zarjo, da Nežika mora ostati med nami, ker malo smeja ne škoduje nikomur, pač pa je najcenejše učinkovito zdravilo za vsakogar!

Najlepše pozdrave!

Mary Otoničar, tajnica.

Blagoslovitev spominske plošče

V nedeljo, 26. septembra se je vršila pomenljiva slovesnost pri fari sv. Vida v Clevelandu, ko je bila blagoslovljena svetišče pri Marijinem oltarju v spomin našim fantom in dekletam, ki so v vojaški službi. Na tej plošči, ki je krasno umetno delo, je nad 600 imen.

Pri slovesnosti so nastopile tudi naše kadetke v svojih slikovitih uniformah in tudi mladinski krožki. Bila je lepa procesija iz župnišča v cerkev in iz cerkve po maši do šole. Na čelu so bili naši krožki in za njimi naše žene v svojih krasnih narodnih nošah, potem dekliški pevski zbor tudi v narodni noši in Marijina družba v svojih plaščih in častni gostje so bili naš slovenski župan Frank J. Lausche in pa naši vojaki, ki so bili slučajno doma na dopustu.

Vreme je bilo krasno tisti dan in vsa slavnost se je vršila v najlepšem redu, za kar vsa čast pripravljalnemu odboru in vsem, ki so lepo sodelovali.

Št. 26, Pittsburgh, Pa.—Iz naše nasebine ni bilo že dolgo dopisa, zato sem se namenila napisati en par vrstic v spodbudo našim članicam in v opozoritev za udeležbo pri sejah.

Naša seja v oktobru je bila slabo obiskana. Ne vem, kaj je bil temu vzrok? Na seji je bilo pet članic in niti odbornice niso vse prišle. Drage sestre! Upam, da boste bolj pridne v prihodnosti, ker je preveč žalostno na seji, ko se gleda na prazne stole. Iz srca vas lepo prosim, potrudite se priti na sejo, ki se vrši dne 9. novembra. Imele bomo veliko presenečenje za vas. Jaz mislim, da se boste zelo dobro zabavale, ampak ne povem vam, pa ne, kaj bo vse tisti večer samo to rečem, da boste še z veselim srcem domov. Vsaka si bo rekla: ako bo pa tako odslej na sejah, bom pa prišla redno vsak mesec, ko se tako lepo skupaj zabavamo, posebno sedaj pozimi, ko so tako dolgi večeri.

Sedaj imam pa še nekaj drugega za priporočati. Mnogo članic mi je reklo, kako prijetno bi bilo, ako bi se pričelo s kakšnim šivalnim klubom, oziroma klub za ročna dela, kakor na primer pletenje in kvačkanje ali heklanje. To bi se prav lahko med nami upeljalo. Žene in dekleta, ki se zanimate za ročna dela, sedaj se vam nudi lepa prilika, da se lahko druga od druge navadi ročna dela in tudi na nove vzorce in tudi kako se naredijo raznovrstni jopiči, sweaters in druge lepe stvari za pozimi. Tukaj v naši sredini imamo članico, ki je večša vseh ročnih del in bo prav rada pokazala, kako se dela in tudi potem pomagala, da bo prav izdelano.

Ako se zanimate za ročna dela, potem bi to bila za vse zelo lepa prilika. Tudi za mlada dekleta je lepo, če znajo ročna dela, kar jim pride vedno prav.

Kako ponosno bo pokazala drugim ter povedala, da je sama naredila. In kadar se katera omoži, bo lahko pokazala soprogu, kaj si je vse sama naredila in tako bo lahko še njemu spletla gorki jopič.

Torej drage sestre, še enkrat vas prosim, prihajajte na seje. Presenetite nas prihodnji mesec z lepo udeležbo. Potem se bo veliko koristnega ukrenilo v dobrobit naše podružnice. Vzdignimo jo zopet na noge in bodimo zveste članice tako lepe organizacije.

S pozdravom.

Mary Golobič, zapisnikarica.

NA ŽELEZNIŠKI POSTAJI

Na železniško postajo
pojdi enkrat—tam prizore
videl boš ganljive—istih
se opisati ne more.

Vrsta dolga čvrstih fantov,
mladih mož na vlak tam čaka;
kovečev v roki, resno lice . . .
Tu novinca glej vojaka.

Malo časa,—da od svojcev
tu se zadnjič poslovijo,
ker jih kliče domovina,
da v pomoč ji vsi hitijo.

Glej tam mater sivolaso
sina svojega objema,
solze grenke z robcem briše,
glas ji žalosti pojema.

Žena s sinčkom v naročju
poljubljuje tam soproga,
v žalosti ihti in joka,
vsem se smili žena uboga.

Pri stopnicah dekle zala,
njen izvoljenec stojata;
pri slovesu tem se zadnjič
poljubujeta, solzita.

Vlak zapiska in odhaja,
vse za njim se še ozira,
z robcem maha, kliče "zbogom!"
solze si pri tem otira — — —

Ko pa enkrat vojna mine,
bomo tu jih spet čakali
vsi veseli—zmagovalce
naše—srčno pozdravljali.

Ivan Zupan.

Št. 30, Aurora, Ill.—V Zarji sem bra-la protest glede šaljive kolone Urne Nežike in tudi v zadnji Zarji, ko pravi Nežika, naj članice povedo, če jo hočemo, da nadaljuje s svojo komično kolono, ali ne. Jaz mislim, da dotična članica, ki je predlagala ta protest, mora imeti prijetno in brezskrbno življenje (za kar ji gotovo nisem nevoščljiva), da ji ni popolnoma nič do šaljive kolone, saj vendar kaj je večje vrednosti za nas matere in teh nas je veliko pri Zvezi, kot smeh in razvedrilo pa naj pride že od katere koli strani in ravno tako je dobrodošel tudi od naše Nežike. Vsi vemo, koliko smeja nam je napravila z njenim Markotom, pa če je prav bil samo eno inčo visok, in prav tako tudi vsi drugi naši prijatelji, ki dopisujejo v njeno kolono. Hvala vam lepa in še nadaljujte! Vedite, da mi velikokrat preženete težke in žalostne misli iz moje glave in mislim, da prav tako tudi drugim mate-

ram, katere imajo sinove razkropljene po svetu.

Nežika, ti se pa razkorači prav tako, kakor pred leti, ko si šla v stari kraj, (eno nogo v New Yorku in drugo pa v Ljubljani). Vdari s peto in reci tukaj sem in tukaj bom ostala! Jaz ti zapišem za 50% članstva, za drugih 49% ti bo pa gotovo katera druga članica napisala. Za 1% pa kar enostavno pozabi.

Tudi pri nas smo volile za 35 centov asesment in kot vidim, bo tudi tako ostalo. V kampanji za tretjo vojno posojilo je tudi naša podružnica kupila bond za \$50. Tako imamo \$75 v bondih, kar je že precej za našo malo podružnico.

Philip Mlakar, brat naše Marte je pisal iz Italije, da je že videl, kaj je vojna. Hvala Bogu, da je zdrav. Prav tako sem tudi jaz dobila pismo od sina pilota, ki pravi, da je tudi že rekel "Hello!" Japoncem, da pa niso nič kaj prijazni in da streljajo prave krogle proti našim vojakom, kar nikakor ni prav! Dobri Bog varuj naše fante in pripelji jih kmalu do zmage!

Na dopustu od vojakov je bil doma Edward Mazon, sin naše poznane Mrs. Mazon. Veselo je svidenje, potem pa spet težka ločitev.

Globoko sožalje vsem tistim našim materam, ki so že zgubile svoje ljubljene sinove v tej vojni. Naj vas tolaži Bog!

S pozdravom do vseh!

Frances Kranjc.

Št. 43, Milwaukee, Wis.—Naša podružnica je tudi glasovala, da naj bi bil asesment 10 centov več na mesec. Torej od januarja naprej bomo plačevale 35 centov.

Sestra Posch je darovala en dolar v ročno blagajno in Mrs. Henrikar svoto 35 centov. Lepa hvala!

Tajnica apelira na redno plačevanje mesečnine in boljše udeležbo na sejah.

V bolnišnico se je podala sestra Schneider. Upamo, da ni nevarno bolna, ker ona je dobra in zvesta članica. Želimo hitrega okrevanja, kakor tudi vsem drugim bolnim sestram.

Mrs. Johnson, hčer naše predsednice, je povila zalo deklico. Naše čestitke! Vemo, da to pomeni zopet eno mlado članico za našo Zvezo! Pozdravljene!

Josephine Verbick, poročevalka.

Št. 47, Cleveland (Garfield Heights), O.—Prihodnja seja se bo vršila 13. novembra. Pridite, da ne bomo sedele samo odbornice pri mizi in drugi stoli pa bi bili prazni. Pomnite, da ni prav nič prijetno biti v odboru, ker ne pridete na sejo in tako smo pod vtisom, da vas ni zaradi nas. Mogoče bi rade imele drugo na mojem stolčku? Take misli pač vzamejo vse veselje do delovanja in žalijo srce.

Že sedaj vas opozarjam na letno sejo, ki se bo vršila 11. decembra. Vse veste, da pridejo z novim letom v veljavo nove spremembe v asesmentu in smrtnini in sedaj je čas, da dobite pojasnilo in tiste, ki boste prestopile v novi razred, storite to na prihodnji seji v novembru ali v decembru, ker boste dobile en mesec prost asesment.

Naznanjam vsem našim članicam, da v bodoče ne bom zalagala za nobeno in tiste, ki ste zaostale na mesečnini.

ste lepo prošene, da poravnate, kegre za vašo korist.

Naša predsednica Theresa Bizjak je postala za enkrat več stara mamica in to brhki vnukinji, oziroma hčerki od sina Ralpa, kateri se že čez osem mesecev nahaja v Afriki. Pisal nam je, da je srečal že več Slovencev, ki so v italijanskem vjetništvu in so doma iz Dolenjskega in Gorenjskega ter jim je v veliko veselje govoriti z ameriškimi Slovenci.

Sestra J. Meserko je pa postala v dveh dneh kar dvakrat stara mamica. Sinčka je dobila njena hčerka Danica in tudi Marie, kateri sta tudi naši članici. Stara mamica je tudi postala sestra Frances Zugovic na Turney Rd. Njena hčerka Josephine je povila zalo hčerkico. V imenu podružnice, pristrčno čestitam vsem starim staršem, mamicam in atekom z željo, da jim bodo otroci v veliko veselje. Bog jih blagoslovi!

Helen Tomazič, tajnica.

Lepa hvala!

Spodaj podpisani se prav lepo zahvaljujemo članicam št. 47 za lepa darila, katera so bila poslana novorojenčkom. Ponosni sva biti članici pri podružnici, kjer je vedno sloga in vzajemnost ter priporočava, da bi pristopile vse žene in dekleta, katere še niso članice v okrožju te podružnice, ker s tem boste napravile dobro sebi in naši podružnici pomagale do napredka.

Z vso ljubeznijo se zahvaljujemo najini dobri mamiči Mrs. Josephine Meserko, ki je naju vpisala v to podružnico, ter nama ob času, ko sva povili sinčka, mnogo pomagala pri delu in sploh vsem, kar zamore napraviti le prava materinska ljubezen.

Lepa hvala in naj Bog plača!

Hvaležni,

Danica Forster in Marie Segro.

Št. 51, Akron, O.—Drage sestre! Naša glavna seja se bo vršila 5. decembra in ste vse vljudno vabljeni na poset. Ta seja bo važna, ker bomo volile odbor. Znano vam je, da jaz ne morem več prevzeti tajniškega posla, ker sem preveč obložena s skrbmi in boleznijo v hiši. Vem, da imamo prav dobre in zmogljive članice, ki lahko prevzamejo to delo, saj ni nič težko biti tajnica pri organizaciji kot je Slovenska ženska zveza, ker je vse tako lepo urejeno od strani glavnega urada. Za vsako stvar so nam na razpolago in uslugo. Čast jim!

V tem letu ste bile jako pridne, da vas moram javno pohvaliti, izvzemš dveh sej, so hle vse druge prav dobro obiskane. Prav lepa hvala vsem našim sestram za sodelovanje.

Pridite v polnem številu na sejo v decembru, ker imamo važne točke za urediti. V preteklem letu ste pokazale, da je resničen rek, kjer je sloga, tam je uspeh in vaše zanimanje je pomagalo naši podružnici do napredka.

Vsa čast naši sestri Johani Hillman, ki je že petkrat dala svojo kri za Rdeči križ in je dobila že za šestič obvestilo. Bog daj, da bi imele med nami mnogo tako patriotičnih članic.

Lepo se prosi vse članice, ki dolgujete na asesmentu, da poravnate. Ob enem priložite tudi svoj prispevek 50 centov, kar je bil sklenjeno na seji v juliju, namreč, da vsaka članica prispeva 50 centov v ročno blagajno. Vsa-

ka tajnica rada vidi, da ima ob koncu leta svoje knjige v redu. Gotovo že vse veste, da bomo s prihodnjim januarjem začele plačevati 10 centov več na mesec asesmenta, kar bo za našo Zarjo.

Priporočam vam tudi, da bi se zbrale in pogovorile zaradi sodelovanja pri Rdečem križu. Po drugih krajih so ženske organizirane po skupinah in se sijajno udeležujejo, tako bi morale delati tudi pri nas. Zato pridite na sejo prav gotovo, da se razmotriva o tem.

Najlepše pozdrave vam pošiljam,
Margaret Patrick, tajnica.

Št. 53, Cleveland (Brooklyn), O.—Sporočati imam žalostno vest, da je 4. oktobra preminula sestra Katarina Strel. Bolna je bila dolgo vrsto let in jo je Bog rešil vsega trpljenja. Preostanim izrekamo naše sožalje. Njej naj pa sveti večna luč!

To poletje se je poročila naša sestra Frances Zlatoper, in sicer z vojakom Robert Ross in se je preselila v Californijo, kjer je blizu svojega soproga-vujaka. Vse najboljše in obilo sreče!

Operirana je bila sestra Florence Jensen in se ji zdravje lepo vračuje. Vsem bolnim želimo ljubelega zdravlja.

Opominjam vse naše sestre, ki niste še plačale \$1 v ročno blagajno, da to storite na prihodnji seji, da bom lahko zaključila račune za to leto. Najlepša vam hvala za vse sodelovanje.

Na svidenje na glavni seji 2. decembra!

Emma Jesen, tajnica.

Št. 54, Warren, O.—Z veseljem zadovoljstvom je naša podružnica sprejela obisk urednice Albine Novak v nedeljo, 19. septembra. Raztolmačila nam je o novem asesmentu, ki bo 10 centov več na mesec.

Naš odbor in članice niso proti teh borih 10 centov, katere bomo plačevale na mesec za naš list Zarja. Kdor pomisli sedanje čase in vsestransko draginjo, lahko uvidi, da je bilo to neizogibno potreba odobriti, da bomo imele dovolj močan smrtninski sklad. Vesele bodimo, da nam izhaja priljubljena Zarja, potom katere se pismeno pomenimo širom Amerike. Jaz in marsikatera članica, bi ne hotela imeti toliko skrbi in truda kot ga žrtvujejo za dobrobit Zveze naše glavne odbornice.

Glavna predsednica Mrs. Marie Prislund nam tolikokrat napiše lepe poudčne članke. Josephine Erjavec ima tudi težki posel, saj ko gledam samo račune, se mi v glavi vrti. Urednici tudi ni vsaki kos. Ona ima lep dar govora in tolmači nova pravila, zdaj tu zdaj tam po podružnicah. Poslušale bi jo bile še rade, pa je prehitro stekla ura. Obljubila sem ji, da bom za to izdajo poslala dopis in obljuba dela dolg, zato rajši ostanem pri besedi.

Naša naselbina v Warren ni velika, toda mi Slovenci imamo dober ugled in pridno pomagamo na vse načine in tudi pri nakupu vojnih obveznic nismo zaostali, temveč vsak stori svojo dolžnost, nekateri več, nekateri manj, vsak po svoji moči. Omenila bom samo nekaj družin kot je družina Tony Zuga, kjer so kupili za \$4,000 bondov. Jack Peršin je na javni dražbi kupil bond za en tisočak in za nagrado je dobil lepo obleko. Za lepo vsoto jih je

kupil tudi John Petrič in tako tudi mnogo drugih. Tudi naša podružnica je kupila bond za \$50. Vsi pomagamo naši domovini, da bi bila le preje vojna končana. Vsi delamo za Strica Sama, da bi naši fantje in možje kaj kmalu sovražnike premagali ter hlabro, zmagoslavni prišli nazaj. To je srčna želja vseh mater in žen. Med nami je skoraj ni družine, kjer niso prizadeti, da bi ne imeli svoje drage v armadi. Jaz imam tudi tri sinove pri vojnikih, eden je v Severni Afriki, drugi je bil premeščen iz daljne Cube v San Diego, Cal., Albin je pri marinih ter bil na dopustu za 12 dni. Ko je bil sin Albin doma, sem štela dneve kot vsaka mati, potem ure in na zadnje pa slovo . . . To je nekaj težkega, kar ve le mati, ko ji sin odhaja od doma v tuje kraje.

Tretji sin je pa v Oklahomi in dela v bolnišnici, oziroma podučuje Ex-Ray. Piše mi, da bo v kratkem premeščen na vseučilišče v Tennessee.

Kadar dobi mati pisemce od svojega ljubelega sina, se otrne solza. Mnogo jih je, ki ne bodo dobile več pisemca. . . s temi materami sočustvujem. En tak žalosten slučaj je zadel mojo prijateljico Anno Sterle v Strabane, kateri je padel sin Frank. Močno čutim ž njo.

Marsikrat nam misli plavajo tja v staro domovino, ko premišljujemo: "Bog sam ve, kaj z našimi dragimi tam doma, ali še živijo . . ." Ni ga peresa, da bi opisalo njih gorje. Kako radi beremo, kadar pride kakšna kratka vest iz domovine, od Ljubljane, Trsta, Primorja, celo z Ilirske Bistrice, odkjer ni daleč moja rojstna vas Knežak. Mussolini je zginit s površja, da bi le kaj kmalu doli zbili tudi Hitlerja in to za vedno. Potuhneni Japonec bo tudi dobil svoje plačilo. Stari rek, ki je resničen pravi: "Kdor drugim brez-dno koplje, sam štrbukne v njega."

Pred nekaj dni sta šla v vojaško službo dva sinova naše sestre Mary Tomšič in to sta dvoččka Frank in Tony Tomsich. Srečno, brata!

Na dopustu so bili med nami tudi Joe Vladko, sprog naše sestre Mary Vladko; Louis Gorsech, sprog Helen Gorsech in sin matere Karoline Smuk; Charles Tomazin; moj sin Albin; Frank Pavlinac, sin naše sestre Frances Pavlinac in Frank Racher, sin naše tajnice Rose Racher, ki se nahaja pri inženirjih. Vsem našim dragim želimo srečen in zdrav povratek. Da ne pozabim omeniti, da je bil na dopustu tudi Leo Lesnaski, ki se dobro razume z našo zalo članico Dorothy Lunder.

Zdaj pa še par vrstic o naši Zarji. Pri nas ima moč prednost, potem sem pa jaz na vrsti in ko so bili naši fantje doma, so tudi pridno prebirali Zarjo. Naša Slovenska ženska zveza je lepa organizacija in sledili so nam moški s svojo možko zvezo, toda vojna je preprečila tej organizaciji napredek. Od naše družine so trije pri Slovenski moški zvezi in gotovo bodo sledili tudi drugi, ko se srečno vrnejo z vojne.

Bog nas usliši, da bi to bilo kmalu in prva zavihrala v zmago ameriška zvezdnata zastava!

S pozdravom vsem članicam,

Ivana Sajin, podpredsednica.

Št. 77, N. S. Pittsburgh, Pa.—Seja v oktobru je bila dobro obiskana; tudi zabava je bila prav vesela, še posebno,

ker nas je iznenadil en moški s svojo pričujočnostjo ter nam zaigral nekaj veselih komadov, da je bilo res prijetno. Ponoviti moram, da imamo pri naših sestankih mnogo lepega razvedrila. Ako bi ne bilo ženske zveze, bi ne imele teh lepih priložnosti za družabne seje. Ponosne bodimo na svojo žensko organizacijo.

Naša ročna blagajna se je tudi malo opomogla, saj pregovor pravi: "Majhne mere, pa bolj pogostoma, so boljše kot velike poredkoma." Pri podružnici je prav tako, po malem pa se nabere, saj smo z majhnim zadovoljne. Sestre, le tako naprej in pokažimo, da v slogi je moč in zadovoljnost. To leto bo kmalu v kraju, samo še dve seji bodo in upati je, da boste vse prišle in še posebno na decembrsko sejo, ko bomo volile nov odbor, da bomo izvolile dobre moči, ki bodo vsem članicam v zadovoljstvo uradovale. Obenem prosim vse tiste, ki dolgujete na asesmentu, da pridete poravnat, ker meni je težko vedno ponavljat eno in isto prošnjo v tem oziru. Nekaj je članic, ki plačajo naprej in vsem tistim gre najlepša zahvala.

V Zarji ste brale o novem razredu B za višjo smrtnino. Katera bo prestopila v tem letu, bo dobila en mesec prost asesment. To je lepa priložnost za članice biti zavarovana za višjo svoto in upati je, da boste mnoge prestopile pred novim letom.

Ne pozabite na sejo 7. decembra!

Vas lepo pozdravljam,

Frances Vogrin, tajnica.

Št. 88, Johnstown, Pa.—Za poročati imam žalostno vest, da nas je za vedno zapustila naša sosestra in prijateljica ter ustanovna članica naše podružnice Mrs. Josephine Gačnik. V njeni hudi boleznii je mnogo pretrpela in zdaj ji bo Bog dal plačilo v večnosti. Svoje trudne oči je zatisnila dne 6. septembra. Pogreb se je vršil iz hiše žalosti v cerkev sv. Terezije in pokopana je bila na Westmont pokopališče. Bila je povsod priljubljena in imela je mnogo sorodnikov, prijateljev in znancev, kar je pričal tudi njen pogreb. Bila je vsa s cveticami obsuta in obilno število ljudstva jo je spremilo k večnemu počitku.

Članice smo šle molit sveti rožni venec ob njeni krsti in se tudi v lepem številu udeležile spreveda. V cerkev in iz cerkve smo jo spremile z gorečimi svečami. Vsem preostalim naše globoko sožalje. Ti pa, draga sestra, počivaj v miru božjem.

Cenjene sestre! Vljudno ste vabljenae na prihodnjo sejo. Pomnite, da je vaša navzočnost velikega pomena pri vseh ukrepih in je tudi več živahnosti, ako pridemo vse skupaj. Vsaka ima nekaj dobrega za predlagati, potem druga še nekaj doda in tako se pride do koristnih sklepov v dobrobit podružnice. Po končani seji, pa lahko druga drugi kaj potožimo današnje gorje in po vsem tem pa pride vmes tudi kaj komičnega, da se lahko tudi pošteno nasmejemo, ako tudi ne prav iz srca. Začnite bolj pridno prihajati k sejam in boste imele veliko dobrega užitka. Sedaj je tudi čas, da naznanite, ako boste prestopile v novi razred za višjo smrtnino, ali če ostanete v istem razredu kot doslej, ker po novem letu

pridejo v veljavo nova pravila za vse članice.

Že ta mesec vas opominjam, da bo prvo nedeljo v decembru ob treh popoldne glavna seja in takrat je neizogibno potrebno, da pridete vse. Sklenjeno je bilo, da vsaka tista članica, ki ne pride na sejo v decembru, plača 25 centov v ročno blagajno.

Iz bolnišnice se je vrnila sestra Mary Urban in se zdravi doma. Vsem bolnim sestram želimo skorajšno okrevanje. Pozdrav!

Mary Lovše, tajnica.

Št. 105, Detroit, Mich.—O naši novi podružnici niste še brale članice v slovenskem delu Zarje, ker se nobena ne oglasi, najbrže, da čakamo druga na drugo.

Podružnica št. 105 je bila ustanovljena to poletje in naša ustanoviteljica je bila Mrs. Alice Kodrich, ki se je potrudila za novo podružnico in uredila vse potrebno.

Drugo nedeljo v oktobru smo imele Bunco party v korist naše ročne blagajne. Bil je lep uspeh. Ker smo še vse nove, bo šlo en čas bolj počasi, toda se bomo tudi pri nas v vseh ozirih zboljšale, sčasoma. Mrs. J. Nezbede je bila tako dobra, da nam je dala na razpolago prostor za ta party. Hvala ji lepa!

Pri naši podružnici je že čez 30 članic in upati je za lep napredek.

V Zarji je bilo poročilo, da naj članice naznanimo svojim tajnicam, za koliko smo kupili pri naših družinah vojnih bondov tretjega posojila. Pri naši podružnici smo jih kupili za \$400 in od prej smo jih imeli za \$50. Prav je, da poročamo, koliko smo doprinesli svoji domovini, ker sedaj so vojni časi in vsak mora biti pripravljen na vse žrtve.

Upam, da se bo še katera druga oglasila z dopisom. Pozdravljen!

Rose Jamnik.

**V BLAG SPOMIN POKOJNIMA
SESTRAMA, KI STA PREMI-
NULI PRI SLEDEČIH
PODRUŽNICAH**

ŠTEV. 4 — Mary Anna Koos, Rt. 1, Molalla, Oregon, rojena 24. januarja 1885, pristopila 10. julija 1927, umrla 20. avgusta 1943.

ŠTEV. 56 — Frances Sharic, 3013 Third Avenue, East Hibbing, Minnesota, rojena 3. februarja 1885, pristopila 13. marca 1934, umrla 28. septembra 1943.

Naj jim sveti večna luč!

Čast Vam!

Čudno, ampak resnično je to, da mnogokrat opazimo največjo ponižnost v tistih, ki največ žrtvujejo. Z njenim dopisom je sestra Jamnik priložila tudi sliko od sina in pod sliko je bilo samo njegovo ime Pfc. Alvin A. Jamnik in da je padel v boju v Novi Gvineji dne 28. decembra, 1942. Omenila mi je privatno, da je sestra od Anne Slopko, ki stanuje na 18504 Arrowhead v Clevelandu.

Telefonično sem poklicala Mrs. Slopko in jo vprašala za podatke o tem junaku in ona mi je povedala to-le:

"Moji sestri Rose Jamnik je vojna vzela zelo dobrega sina Albina, v starosti 25 let. Albin je bil nad vse vesellega značaja in vselej pokazal na obrazu velik nasmeh, da ga je človek moral rad imeti. Bil je zelo dober do vsakogar in družabnik prve vrste. Pred vojno je delal pri Studebaker, toda ves svoj prosti čas je vporabil v svojem 'hobby' in to je bilo pri lesorezu. On je znal narediti vsakovrstne lepe stvari z lesa, kjer je posvetil mnogo časa in je naredil krasne vzorce iz najmanjših koščkov lesa. Naredil je lepe mizice in ena je bila posebno lepa, ki je vredna \$50, ker delo v tej mizici je prava umetnost. Tako ni nikdar potrošil svoj čas drugače kot samo v dobre namene."

Mrs. Slopko je dostavila, da je bil Albin njej pri srcu kot lastni sin in kadar je on prišel v hišo, takrat je bilo vse sončne volje.

V angleškem delu Zarje prinašamo njegovo sliko na strani 406.

Čast materi, očetu in vsem sorodnikom! Junaku Albinu Jamniku pa večna slava!
A. N.

MATERINSTVO

Občutljiv otrok

Mnogo je otrok, ki se pri vsaki priliki prehlade; boli jih glava, izgube tek, bleedi so, slabo spe ali se ponoči zbujaajo in strašijo, skratka, vključno vsej skrbnosti se ne razvijajo tako kot bi se lahko, sodeč po vsem zunanem okolju teh otrok.

To so otroci, ki delajo roditeljem stalno skrbi. V marsikaterem primeru pa je mogoče te skrbi hitro in razmeroma zlahka odstraniti. Kajti najmanj polovica občutljivih otrok zato ne uspeva, ker imajo povečane nosne ali pa vratne bezgavke. Tu je leglo vsega nerazpoloženja, prehlajenja in drugih bolezni.

V bezgavkah (mandljih—Tonsils in Adenoids) se zbirajo različne strupene kali, ki se pri najneznatnejši priliki razvijejo in preplavijo vse otroški organizem z raznimi strupi, povzročitelji najraznovrstnejših bolezni, od navadnega nahoda in kašlja, pa do angine, davice, ošpic, škrlatinke.

Prav za vse bolezni je tak občutljiv otrok vse bolj dovzeten, kakor pa zdravi otroci s pravilnimi, torej ne povečanimi bezgavkami v nosu in požiravniku.

Občutljive otroke spoznamo po nekaterih vidnih znakih. Spe z odprtimi ustmi in tudi podnevi imajo usta navadno odprta, ker skozi nos zaradi razširjenih bezgavk ne dobe dovolj zraka. Preiskati je treba dati tudi ušesa, ki so čisto takisto prizadeta.

Bezgvavke so jako koristni organi in obvarujejo telo marsikaterih bolezni s

tem, da prestrežejo bolezenske kali, ki jih človek vdihuje. Zato ne bo nihče mislil na to, da bi dal odstraniti zdrave bezgavke ali žleze. Vse drugače pa je, če te bezgavke večkrat obole, se ognje in se gnojenje razširi še na srednje uho ali preko krvi po vsem telesu. Take bezgavke ne vrše več svoje od narave jim dodeljene naloge, marveč so naravnost škodljive, zato jih je treba z operacijo odstraniti.

Kakor že omenjeno, ima mnogo otrok sicer zdrave bezgavke, toda povečane so ali se pojavijo na njih izrastki, ki povzročajo vse mogoče težave, a vplivajo prav občutno tudi na razvoj otrokovega razuma. Take žleze je treba vsekakor odstraniti. Kdaj naj se to zgodi, odloči seve zdravnik-strokovnjak. Otrok naj uživa goste jedi, ržen kruh, mnogo sadja in zelenjave.

Takoimenovane občutljive otroke naj mati skrbni in stalno opazuje in naj se glede njih ravna po odredbah zdravnika.

URNA NEŽIKA

Mlad mož: "Jaz zmeraj trdim, da niti dva človeka na svetu ne mislita enako."

Mlada žena: "Boš kmalu drugačnih misli, ko boš videl najina poročna darila."

* * *

Slavko: "Mama, v kuhinji je tuj mož, ki poljublja našo dekle . . ."

Mama: "No, to je pa grozno, moram takoj tja, da . . ."

Slavko: "April fool, mama! Saj sem te hotel le malo potegniti. To ni tuj mož, ampak naš ata."

* * *

Sodnik: "Ta gospa pravi, da ste bili vsiljivi do nje na postaji."

Obtoženec: "Zmotil sem se, gospod sodnik. Iskal sem prijateljico moje sestre, katere nisem še nikdar videl. To prijateljico mi je sestra opisala kot mlado, nežno, prikupljive zunanosti, vitke rasti, dobro oblečeno in ta gospa ji je bila tako podobna . . ."

Tožiteljica: "Prosim, gospod sodnik, da se mladega moža oprosti. Vsak bi lahko napravil tak pogrešek."

* * *

Sodnik: "Čudno se mi zdi, da ste okradli blagajno, blaga, ki je bilo naloženo v trgovini, se pa niste dotaknili?"

Tat: "Lepo vas prosim, gospod sodnik, nikar mi še vi tega ne očitajte, saj me je že žena dovolj ozmerjala radi tega."

NAŠI FANTJE SO VŠEČ ANGLEŠKIM DEKLETOM

"Kaj mislite ve, angleška dekleta, o ameriških vojakih?" je vprašala članica ameriškega pomožnega kora neko Angležinjo. In ta ji je na to zanimivo vprašanje na dolgo in široko povedala nekako tako-le:

"Stara sem 18 let in povprečno angleško dekle. Ze skoro eno leto grem po dvakrat vsak teden v klub Rdečega križa, kjer plešem z ameriški vojaki. Včasih grem s tem ali onim v kino, ali jih pa povabim na svoj dom, kjer jim postrežemo s čajem, igramo karte in se

pogovarjamo o tem in onem.

"Na ta način sem spoznala že na stotine ameriških fantov in v nekem oziru skoro lahko rečem, da so prijaznejši kot angleški. V splošnem so pa ameriški fantje čisto nekaj posebnega.

"Anglež se ne bo nikdar približal dekletu, če ji ni bil prej formalno predstavljen in nikdar je ne bo nagovoril z njenim krstnim imenom, dokler ni bil vsaj parkrat ž njo skupaj. Ameriški vojak se ti pa približa, se široko zasmije, pa te ogovori: 'Helo, rožica! Kje si pa dobila ta lepi obrazek, ki si ga nataknila na rame nocoj?' Ali kaj podobnega.

"Prvi ameriški vojak, s katerim sem plesala, me je popolnoma zmedel. Pograbil me je in vlekel na plešišče, govoreč: 'Pojdi, jim bova midva pokazala, kako se kuha v dveh loncih hkrati!' Pa me je vrtel, da se mi je kar v glavi mešalo. Tekom plesa mi je neprestano šepetal na ušesa. Anglež pri plesu vedno molči, ta pa, Eddie po imenu, mi je neprestano govoril in prisegal, da bom jaz 'plamen njegovega srca.'

"Med odmorom me je hotel držati za roko. Anglež tega ne bo storil, dokler te dobro ne pozna. Hladno sem mu odmaknila roko in mu povedala, da v Angliji ni take navade. Toda Eddie se je samo prešerno zasmel in me držal za roko, kot bi se bal, da mu bom ušla.

"Po plesu me je spremil domov in me pri vratih prav krepko cmoknil, predno sem se dobro zavedla. Kar v glavi se mi je vrtelo in nisem vedela, kaj bi si mislila o teh Amerikancih.

"Ko sem prišla naslednji večer v klub, sem bila vsa v strahu, kaj bo Eddie zdaj počel z menoj. Pa moj strah je bil neutemeljen, ker komaj me je Eddie zagledal, se mi je samo prav prijazno nasmel in ročno dvoril nekemu drugemu dekletu.

"Kar se mi posebno dopade od ameriških vojakov, je njihov ljubezen do svojih mater. Skoro vsak ti bo pokazal sliko svoje matere že v prvih petih minutah, ko se spoznaš ž njim. Tudi o svojih sestrah govore z največjim ponosom in veliko ljubeznijo, dočim Anglež svoje sestre niti omenil ne bo.

"Po naših hišah so ameriški fantje vedno dobrodošli. Saj so res takoj domači in prikupljivi. Ko pride v hišo, ne bo trajalo dolgo, pa bo že pestoval kakega otroka, ali pa z vso resnostjo spraševal staro babico, zakaaj da se je poročila.

"Nekoč je prišel k nam na večerjo orjaški ameriški vojak. Po večerji je odšel v kuhinjo, vzel v roke cunjjo in začel pomagati materi brisati posodo. Mati bi bila skoro omedlela, tako se je čudila in moje sestre so mislile, da jih bo zadela kap. Kakemu angleškemu fantu bi kaj takega nikdar ne prišlo na misel.

"Res je, da se dobe med ameriški vojaki taki, ki se norčujejo iz nas in naše dežele, toda ti so redki.

"Lahko trdim, da nisem imela še nikdar tako zabavnih časov, kot jih imam zdaj, odkar so prišli Amerikanci sem. Dobro vem, da isto čuti tudi ti-soče drugih angleških deklet.

"Toda ameriškim dekletom se ni treba bati za svoje fante. Me ostanemo zveste angleškimi fantom in če bi bila ameriška dekleta tukaj, bi jim me ne hodile v škodo."

DOMAČA KUHINJA

Marmolada iz grozdja in jabolk

Dve šali jagod grozdja, četr štale vode, dve žlici olupljenih in čistih jabolčnih krljev, tri šale sladkorja.

Jagodam odstrani kožice, pa jih ni treba vreči preč. Te jagode in vodo postavi na ogenj in kuhaj polagoma tako dolgo, da se začno koščice ločiti. Pretlači skzi tako cedilo, da dobiš čisto mozgo brez koščic. Temu potem dodaj olupke od grozdja, koščke jabolk in sladkor. Polahko kuhaj in mešaj, dokler se ves sladkor ne raztopi in krlji zmehčajo. Napolni kozarce in trdno zapri. Za tako marmelado vzemi grozd, ki se rado izluči iz kožice.

Malisni zolzen

Eno šalo sesekane malise, četr štale vrele vode, četr štale sladkorja, štiri šale jabolčnega soka (dober je tudi sok iz zelenega grozdja), dve in pol šali sladkorja, malo zelenega barvila, kakoršno rabijo za izdelavo kendinga in raznih tort (Vegetable coloring).

Melisne lističe in drobna stebelca seseklaj, dodaj četr štale sladkorja in popari. Pusti stati čez noč. Drugi dan to zavri in precedi. V kotličku segrej jabolčni ali grozdni sok, potresi s sladkorjem in mešaj, da se raztopi. Dodaj sok iz melise in toliko rastlinske barve, da ti je všeč. Naglo zavri in ko se dovolj zgosti za zolzen, napolni kozarce. Zapri z raztopljenim parafinom, pokrij s pokrovčki, ako jih nimaš, pa z voščnim papirjem in shrani v enaki toplini, kakor druge ukuhane sadeže.

Mesto sveže melise, lahko rabiš melisni ekstrakt (spearmint extract).

Različne napake pri kuhni zolzen

Zolzen, ki je bolj mehak, ima najbrže preveč sladkorja ali pa se ga je premalo časa kuhalo. Včasih zapazim na dnu želija sladkorne kristalčke. Vzroki temu so različni. Sladkor in sok moramo kuhati skupaj dovolj dolgo časa, da se spojita. Med kuhanjem soka se ob stenah lonca nasedejo mali delci, kristalizirajo. Ko želi zlijemo, pride nekaj teh kristalov med želi in ti potem povzročajo, da še ostali del soka kristalizira. Posebno želi iz grozdja ima to nevšečnost, ker vsebuje dosti tartarične kisline. Tak želi pustimo, da se vstoji, predno ga vlijemo po kozarcih. Paziti pa moramo, da odlijemo čisti sok, brez gošče na dnu.

Ne nakopljimo si preveč dela naenkrat, kadar ukuhavamo sadeže. Boljše je pomalem, pa to pravilno. Če si vzamemo preveč naenkrat, je prav gotovo, da ne bomo kuhali dovolj dolgo ali pa bomo dodali ene ali druge reči v napačnem razmerju. Odvisno je tudi, kako se prekuhajo sadeži v sredini, kadar vzamemo večjo količino. Boljše je, da vzamemo en gotov del, pa tistega pripravimo, da odgovarja vsem predpisom po obliki in okusu.

Kako ohranimo sveže zelene paradiznike

Kar je zelenih paradiznikov, je treba zaviti v rjav papir in postaviti na polico v neprehladan prostor. Paradizniki bodo polagoma rdečili in če so vse druge okolščine ugodne, se bodo ohranile tje do Božiča. Previdno pa je pregledati vso tako zalogo od dne do dne, ter sproti prabiti, kar je že dozorelega.

T. K.

NOBLE CADETS — "HONOR CADETS"

The seventh annual competitive drillwork held under the auspices of the Cleveland drill teams, on Sunday afternoon, October 3rd, at the Slovenian Auditorium, brought out new winners for the title "Honor Cadets." The Noble Cadets of Branch No. 49, Euclid, Ohio, were the recipients of the banner which bore the inscription "SWU 1943 First Honors" in being announced as the Honor Cadets of 1943.

The competitive drill work was the main feature of the program. It was preceded by a very spectacular demonstration in which all the beautiful colors of our uniforms were represented.

The program opened with a separate introduction of the drill teams present. These were drill teams from the following branches: Frances Susel Cadets No. 10, Angela Glavan, captain; Euclid Cadets No. 14, Dorothy Golich, captain; St. Lawrence Cadets No. 15, Elinore Hrovat, captain; St. Vitus Cadets No. 25, Emily Mahne, captain; St. Christine Cadets No. 32, Hattie Gole, captain; St. Mary Cadets No. 41, Mary Sever, captain; Little Flower Cadets No. 47, Mary Skull, captain; Noble Cadets No. 49, Mary Ann Intihar, captain; Junior drill team No. 25, Mary Lach, captain.

The latter drill team being the only junior drill team present, performed a brief drill exhibition which was very pleasing to the audience. Each junior carried a flag.

The junior work was followed by a Grand March in which all the drill teams participated. This work was under the direction of Major Frances Kurre. It was a colorful spectacle to see all the cadets on the floor at one time, marching accurately to the orchestra music which played a medley of all popular college marches.

One of the most impressive scenes was when the cadets formed a star in the center of the hall with flags raised and the assembly singing the Star Spangled Banner.

Then came the awaited moment of drawing for places for competitive work and the meeting of the judges.

Due to present working conditions, we were rather fortunate in getting three of our drill teams ready for competitive work; these were the St. Christine Cadets No. 32, the Noble Cadets of No. 49, and the Little Flower Cadets of No. 47. Each team was allowed ten minutes for the floorwork. No time was set for the inspection, which preceded competitive work.

Judges were officers of the U. S. Army, namely: Capt. Harry H. Stairs, 1st Lt. Charles B. Marsh, and Staff Sergeant Sarnecki. In drawing numbers for their places, No. 49 drew first; No. 32 second, and No. 47 third place.

During the time the judges were figuring the score sheets, a \$25.00 war bond was given away and won by James Hussey, 616 E. 126th St. Being newly married, we know he was happy to receive it.

Then came the excitement, the announcement of the winners. First place, "Honor Cadets," was won by the Noble Cadets with a score of 94.1 units. They lost a point on inspection and 4.9 units on alignment, smoothness and accuracy of marching, cadence and pivots.

Second place was won by the Little Flower Cadets with a score of 90.4 units. They lost .8 of a unit in inspection and 8.8 units in alignment, smoothness and accuracy of marching, cadence and pivots.

In third place were the St. Christine Cadets with a score of 70.2 units. In inspection they lost .9 of a unit. In alignment, smoothness and accuracy of drill, cadence and pivots, 28.9 units.

Captain Mary Ann Intihar of the Noble Cadets was presented the pennant which the team will carry in its future public appearances. Each member of the team will

receive an insignia with the inscription "1st Honors 1943" for her sleeve.

We congratulate the Honor Cadets and all the participating drill teams and we hope that next year we'll have a bigger representation in the competitive work. We are hoping the conditions will make this possible.

Special thanks to all competing drill teams, their captains and officers and likewise, to all the teams that appeared at this outstanding event of the year.

We thank Mrs. Priland for the greetings. Thanks go to our Supreme Officers: Mrs. Frances Rupert, Mrs. Anne Petrich, Mrs. Frances Susel, and Mrs. Mary Otonicar for being with us. Thanks, too, to all who assisted us.

We greatly appreciate the interest taken for this annual event by so many of our members and friends who found it possible to attend. We know you had a good time and we are most grateful to you for your attendance!

To our cadets: a most hearty thank you!—A. N.

o

GIVE, GIVE MORE THAN EVER BEFORE!

Every community is contributing some material support to the War Chest drives which are being held nationwide. Every year we are asked to contribute a generous share, but this year, the need is far greater than ever before because there will be many more establishments to provide for and the noble hand which sets the rules and regulations and the provisions for the War Chest drives, has included many more war stricken countries and communities to derive benefits from these sources. Just think, when you are giving to the War Chest this year, you'll actually be helping all the needy people of the world! What a wonderful cause to have the privilege of contributing to!

No doubt every one of our members did her part in the past. Here we are with Victory looking at us and we know that it won't be long when the great American flag will be flown in all parts of the world. These are great problems and responsibilities from which we must not shirk. Now, are we ready to help? Of course we are! We are going to help and help and give until we feel certain that we have contributed our part!

The War Chest needs your, and your, and your dollars. Be proud to be able to give! Let it be your Thanksgiving Day!

o

TRANSFER NOW INTO NEW CLASS!

Because of the many requests from the members that the amount of insurance be increased, the recent Convention approved a new class for their benefit for higher insurance. It is our suggestion that the members interested in joining the new class B, do so before the end of the year. Those who will transfer before January 1, 1944, will get ONE MONTH FREE ASSESSMENT. Do not delay but inform your respective secretary that you wish to transfer into the new class and she will in turn report to the Headquarters and we shall gladly be of service to you.

The terms for the new class B insurance are as follows.

The monthly assessment is 60 cents.

The insurance is according to your age THIS YEAR (and NOT according to your age when you joined the organization).

Between 14 and 30 years the insurance is \$300.00

Between 30 and 35 years the insurance is \$250.00

Between 35 and 45 years the insurance is \$200.00

Between 45 and 50 years the insurance is \$150.00

Members, this increased insurance is based on a very low rate and it's to your advantage to join now. Do not delay. Your first month's dues will be free. The subordinate secretaries have not as yet received the transfer

forms but they will take your application and will report your name in their monthly report and it shall be properly taken care of at the Headquarters.

JOSEPHINE ERJAVEC, Supreme Secretary.

RESULTS ON REFERENDUM VOTE

The results on the Referendum vote which was taken by the Branches in the month of September appear in the Slovenian section of this edition. The majority of the members have voted for a ten cent increase to cover the cost of the monthly publication. The ten cents shall be paid with the first installment of dues beginning January 1944. We hope the members will be considerate of the many privileges accorded them through the organization and that there won't be any slackers among us but that everyone will remain loyal to our Union, thereby making it one of the soundest organizations in existence.

NOTICE TO SECRETARIES!

From the President's office appeals were mailed to all the secretaries to make a list of the amounts of bonds purchased by the members and families since the first loan drive until this time. This would enable us to have a record of the loyalty and patriotism of our Slovenian families.

I realize that I have imposed much work upon our secretaries, therefore I will be very grateful to those who will be of service in this respect. Some of the secretaries already reported on the bond purchases to me and to our

Headquarters. Others notified that it is impossible for them to compile such a list because the members do not care to let others know how many bonds they purchased. They are of the opinion that it's their own concern. It's true that others need not know, but it's also very interesting to make comparison with other nationalities.

We must bear in mind one very important fact and that is, that the Slovenian nationality has been contributing a large share towards every patriotic cause in this country. If other nationalities want it known how much they are contributing, then the Slovenian nationality should also go on record and tell the world what we are doing. The time is not far off when action will be taken in regards to the war torn countries of Europe. Our country Slovenia is among them. We, too, want to have some voice in the Peace Treaty. To be recognized we'll have to submit some proof of our contribution to the war efforts.

I'm hoping that the members will reconsider their idea of not being willing to tell the secretaries about their bond purchases because it's of vital importance for the future welfare of our nationality to have such a record.

The secretaries have time until the December meeting to compile the record. The meetings in December are best attended and it will be easier to get the statistics. Of course, if you have already compiled the record, you can mail it to me immediately. I would appreciate the co-operation of every secretary so that a grand total can be obtained.

Fraternally yours,

MARIE PRISLAND.

ACTIVITIES OF OUR BRANCHES

No. 20, Joliet, Ill. — "Despite injuries sustained by members in a recent auto accident, the national championship drill team went thru its paces with flawless precision and invoked round after round of applause from the spectators." So spoke the Joliet Herald News of our appearance at the annual Music Festival held in the Joliet Township High School gymnasium September 17. More than 2,000 persons witnessed the colorful spectacle of school bands, choirs, massed colors of servicemen's organizations and "the flawless drilling of the Slovenian Women's Union national championship drill team." And so for another year we have assisted in making the Music Festival a success.

Sunday, Sept. 19th, the cadets participated in the Rockdale service plaque parade and dedication and drilled for the town's residents and officials, as well as a number of Army officers. The day's affair was the greatest ever held in the city of Rockdale.

In thanksgiving that God had protected twenty-four cadets from greater harm in the auto accident on Labor Day night, the cadets attended the 8 o'clock Mass Sunday, September 26, and received Communion in a body. Present also at the Mass were several cadets' mothers. The drill team's spiritual advisor Rev. George Kuzma, was the celebrant at the Mass. Under the direction of Professor Anthony Rozman the St. Joseph's mixed choir sang the High Mass, while the men's choir sang the closing hymn to Mary.

In the afternoon of the same day, the cadets attended the Elwood Ordnance Plant's "Open House" where approximately 17,000 attended. During the program they exhibited their drill. A little later a letter was received from Mr. Harrison Smith, resident partner

of the plant, who said among other things: "As a slight token of our appreciation, we are enclosing a check in the amount of \$25.00 for your uniform fund, or for any purpose which you deem appropriate." This slight token of their appreciation was most unexpected and just too wonderful. But here's a type of letter that one receives only on rare occasions.

Dear Mrs. Erjavec:

My sincere thanks go to you, Mr. Fred Pearson, and the splendid women of the Championship drill team. No program such as Elwood Ordnance Plant's "Open House" could have been the success that it was without the co-operation of your organization.

To a military man the timing and coordination as seen in your drills is something that cannot usually be forgotten. I know that the vast audience who saw your performance felt the same as I—that it was the ultimate in drills.

Yours very truly,

(Signed) Byron Rife,

Lt. Col. Ordnance Department.

Doesn't such a letter want to make you a proud cadet? Doesn't it want to make you more conscientious and diligent in coming to drills, so that we can continue to live up to such high praise for always?

Besides the \$25.00 from the Elwood Ordnance Plant, we also received \$20.00 from Branches Nos. 2 and 20 for the cadets' performance in Lemont, July 25 and \$25.00 from the Grundy County Fair officials for our participation in their program Labor Day, September 6.

At our first Fall meeting an honorary club was formed. To become an honorary cadet one must be first of all a member of the branch; secondly,

a cadet, who through wedlock, nurse's training, sickness or exceptional reasons, is not able to attend drills; and lastly this cadet nevertheless has an interest in the drill team's activities and is willing to lend her assistance wherever it may be required. Perhaps next month I shall list the cadets eligible for honorary membership.

November 8, is well known as Helen Zadel's birthday. But November 8, is well remembered as the drill team's great day of last year when it celebrated its winning title of Honor Cadets of 1942. Remember the thrilling parade, the beautiful ceremonies in Church, the banquet and its program during which so many notable officials congratulated us and wished us continued success? That day is a gloriously memorable day.

To Delores Lewis the cadets extend wishes for a very speedy recovery and hopes that she may be among us.

To the Branch No. 49 cadets of Noble, Ohio, "the Honor Cadets of 1942," extend their heartiest congratulations upon their success in winning the title of "Honor Cadets of 1943." The new honor cadets are well remembered as the drill team with the lovely gold and white uniforms. The joys experienced upon their victory are well known to every 1942 Honor Cadet.

This month's article will be the first to make its appearance in our editor's new office. And so to Mrs. Albina Novak I wish many happy and pleasant hours in the new "Zarja" quarters.

And in a sincere and hearty chorus the Joliet Cadets say, "A happy, happy birthday to you, Mrs. Novak, and may health, happiness and your joys be unending!" as you celebrate on the 5th. (Thank you, cadets.—A. N.)

I remain as ever your busy and well-kept-out-of mischief (?) reporter

OLGA ERJAVEC.

No. 32, Euclid, O. — St. Christine Cadets' report. Another year of competitive drillwork has passed us up. Funny, how enthusiastically a person looks forward to certain things and before one realizes, it's passed. So it is with our annual so-called Field Day, held for the SWU drill teams, but this year our team had something very special to remember this occasion by. Although the No. 32 Cadets were unable to claim the title "Honor Cadets" our friendly rival from Euclid, the Noble Cadets won the proud title. In behalf of the St. Christine Cadets, I congratulate the No. 49 Cadets and wish them much happiness!

Perhaps many of the members, cadets and fellow Slovenes believe we deserve credit for entering this competitive drillwork being that we were only re-organized this summer. Well, to be honest and truthful folks, we don't want sympathy because we really had faith and confidence in our work and ourselves and believed we could do it, but as it was, fate interfered and we didn't come out on top. Fate plays an important part in everyone's life, but in the future if we try especially hard and have the co-operation from all the cadets, our goal to be HONOR CADETS will be reached.

To be A CADET! Yes, perhaps it's just a phrase, but one which has a big meaning and cannot be told on paper but join a drill team and you'll soon prove to yourself that it is honorable and enjoyable to be one.

Remember our motto, No. 32 Cadets: Hard work and co-operation. Our goal: Honor Cadets.

ELLA PRAZNOVSKY,
Reporter.

BATTLE STATIONS

Sacrifices

That was the keynote of the Third War Loan Drive. Most of us haven't done any real sacrificing yet, and it's time we started.

Cut out every single thing that smacks of luxury, until the fighting men who are making the real sacrifices are back home victorious, to share luxury with you.

Do Without

... The new Fall suit. It's smart to be shabby. Buy bonds to buy a flying jacket instead of finery.

... The holiday trip or visit. You can travel later in comfort and peace of mind—on the proceeds of the bonds you buy now.

... The chair you simply have to have for the living room. You'll sit more comfortably in the old one if you buy bonds and postpone upholstering.

... The extra service or household help, you're used to. Put off pampering yourself and take a little K. P. in your stride.

Cut Costs

Watch the marketing list carefully. Use substitutes.

Close the refrigerator door.

Keep a check on electric lights.

Mend like mad.

No. 49, Euclid, O.—"Practice makes Perfect." That old adage proved to be true for the Noble Cadets, as we won the title of "Honor Cadets of

1943" Sunday, October 3rd, in the Slovenian National Home in Cleveland.

Quite a crowd turned out for the event; and many Cadet teams also participated in the program of the afternoon.

First was the introductory part in which each team, individually, was presented before the judges. Judges were all Army officers—an Army Captain, a Lieutenant, and a Staff Sergeant. Then came the Grand March. Many "ohs" and "ahs" were heard as the teams marched in. It certainly was a spectacular sight, with the different colors and uniforms. Anyone that was present can verify that fact for me. Beautiful was the counter-marching with eight cadets marching abreast, and about sixteen deep. To explain in detail the Grand March, would take up all of my space, and then some. Just imagine the beautiful colors of the rainbow together in harmony, and you will visualize very closely this great affair. Bill Switaj and his right-hand man, were there ready with accordion and drums, to play a medley of marches for the marching.

Everything seemed to come in ones for our team. We were the first to be presented before the judges; and it was our team that was chosen to lead the March; our Captain, Mary Ann Intihar, drew number one from the hat, meaning we were first in line for competitive drilling; and it was our fortune to come in first! We felt we had something to celebrate about that Sunday evening—and you can bet we did, too!

I surely cannot forget to thank our instructor for the help we got from him. From the bottom of our hearts, Mr. L. Lynn, we certainly are grateful to you, and sure do appreciate everything you taught the girls where drilling was concerned. Without you—well, anything could have happened.

A \$25.00 War Bond was given away that afternoon, while waiting for the judges to produce their decision. The recipient was James Hussey.

FRANCES MEKINDA,
Reporter.

No. 50, Cleveland, O. — Our last meeting was very enjoyable. It is a pleasure to serve in a branch where the members are so congenial. After the meeting, we all went to Mrs. Makovec's for refreshments. We were glad to see Mrs. Makovec back after her recent illness. Her store was filled with flowers given to her by her friends and patrons.

Starting with our November meeting, we will have a QUESTION BOX, which promises to be very interesting and helpful. Any member having difficulty in cooking, housekeeping or beauty care will write her question on a piece of paper and drop it in the box as she comes to the meeting. When the question is read, any member can volunteer to answer. It is an old saying that two heads are better than one, so any small problem that vexes you, can be set straight by someone. The questions will bear no signatures. So come on girls, don't be bashful. We know that we can learn a lot thru other people's experiences and knowledge. It is life's practical way of teaching others.

We are planning a Christmas party

for our junior members to be held at the close of our December meeting. So mothers, mark the calendar on the second Monday in December as the day of the SWU Christmas party. Bring your daughters and, of course, stay for the party, too.

We will also give away a War Bond at the December meeting. So please bring your books. Who knows, maybe you'll be the lucky person.

Will be seeing you at the November meeting and don't forget the questions for the Quiz Box.

ANN PAVLOVIC, President.

KILLED IN ACTION

Pfc. Alvin Jamnik

Red Arrow Division, 32nd Infantry

Mr. and Mrs. John Jamnik, 8084 Grixdale, Detroit, Michigan, received word from the War Department that their son Pfc. Alvin Jamnik was killed in action in New Guinea on December 28, 1942. Besides the parents, Alvin is survived by a brother and a sister. He must have given his life in the bravest spirit and his natural smile must have been on his face even at the point of an enemy's gun.

Alvin was a very congenial young man, always full of ambition and thru his pleasant personality won himself many friends. Wood carving was his hobby and his family has many things of art to remember him by. He left a rich monument in the friends he made who will always revere his memory.

FOUR-STAR FIGHTING MEN

For the first time in history, Uncle Sam has five full generals on active duty. They are: George C. Marshall, chief of staff, United States Army; Douglas MacArthur, supreme commander of the Allied forces in Australia; Dwight D. Eisenhower, supreme Allied commander in North Africa; Henry H. Arnold, head of the United States Army Air Forces; Malin Craig, head of the War Department's personnel board. John J. Pershing is retired, but holds the rank of general of the armies of the United States.

The navy's counterparts of these generals are five full admirals holding active commands. They are: Ernest J. King, commander in chief of United

States Fleet and chief of naval operations; Chester W. Nimitz, commander in chief, United States Pacific Fleet; Royal E. Ingersoll, commander in chief, United States Atlantic Fleet; William F. Halsey, jr., who commands United States Naval Forces in the south Pacific; and Harold R. Stark, commanding United States Naval Forces in Europe.

JEFFERSON'S ADVICE

Toward the close of Thomas Jefferson's life a young student wrote this great patriot asking advice on how to live. In reply Jefferson sent the young man these rules:

Adore God; reverence and cherish your parents; love your neighbor as yourself, your country more than yourself; be just; be true; murmur not at the ways of Providence.

No. 53, Cleveland (Brooklyn, O. — Our Branch mourns the loss of a member, Mrs. Katherine Strel, who passed away on October 4, 1943. She is survived by two daughters. Our deepest sympathy to the bereaved. May her soul rest in peace.

Miss Frances Zlatoper left for California where she became the bride of Robert Ross who is in Uncle Sam's service. Best wishes for a happy future!

Mrs. Florence Jesen who recently underwent an operation, is recuperating very speedily at her home. We wish all our sick members a hurried return to health.

I would like to call the attention of our members to the one dollar contribution which we are to make into our treasury before the expiration of this year. Please see to it that you'll have your dollar paid by the December meeting which will enable me to close the books properly for the year.

Our annual meeting will be on Thursday, December 2, and we would like to see every member present. Please try your best to attend.

EMMA JESEN, Secretary.

No. 73, Warrensville, O. — Our October meeting was fairly well attended. Due to the present rationing conditions, it was decided we cancel our fall affair and will hold a Halloween party on October 30. Everyone is to wear a mask. Therefore dig out your old costumes or what have you, girls, and let's make it a success. For further information call Mrs. Mary Turk.

We will miss our good friend Mr. Pete Samarge, who has left for the Army, as Pete had his own orchestra and played for nearly all our affairs. Good luck! Wishing you a victorious return. His wife, Louise, is a member of our Branch.

Two of our members were on the sick list last month: Mrs. Walters and Mrs. Sklenicka. We wish them a speedy recovery.

Members who are in arrears with dues, please settle up with your secretary.

FRANCES TRAVNIK.

No. 88, Johnstown, Pa. — Members of our Branch, please take notice that our annual meeting will take place on Sunday, December 5th at 3 P. M. and not in the evening as in the past. Every member knows that this will be

the most important meeting of the year, new officers will have to be elected and other important things discussed for the benefit of our Branch. Absent members will be subject to a fine of 25 cents paid into our treasury. After the meeting, lunch will be served.

Our past meetings have been poorly attended. We'd like to remind all those members who haven't paid the 25 cents extra into the treasury instead of the 5th anniversary dance, to do so before the meeting. We are holding a Halloween party which we hope will be a success.

Our Branch mourns the loss of a member Mrs. Josephine Gacnik. Our deepest sympathy to the deeply bereaved family. May she rest in peace.

On the sick list is Mrs. Kozlosky. We hope she will soon recover.

Wishing success and good luck to all the members of our Union!

MARY KUZMA, President.

BABY WANTS A WAR BOND!

America is investing in bonds to safeguard "Baby's Future," thanks to the energetic efforts of Women's Committees all over the country.

In Coos County, Oregon, the Junior Women's Club presents a stamp book with one stamp in it to every infant born in the county hospitals.

In Northern California, the Women's Division daily scans the birth notices in the papers, and telephones or visits the new daddies to ask them to buy baby a bond.

HOW TO SAVE FUEL TEN WAYS—WITHOUT SPENDING A PENNY!

1. Reduce normal home temperature.

The most effective way to save a considerable amount of fuel is to simply lower normal home temperature by a few degrees. The home that is usually kept at 70 degrees F. can easily be lowered to 65 degrees F. without any great discomfort to the members of the family. As a matter of fact, it's more healthful, and home temperature can be reduced even more. Compensate for the lowered heat by wearing warmer clothes around the house.

2. Shut off sun rooms.

Sun rooms are especially wasteful of heat, since a great percentage of the wall space is window glass. It is advisable to turn off heat in sun rooms during cold weather. Simply turn off radiators and close all doors and windows. (If the system is hot water, cover the radiators with an insulating jacket and consult your heating service man on the possibility of freezing). It may be necessary to equip the inside door of the sun room with weather stripping to prevent cold drafts.

3. Shut off unused rooms.

Close off rooms that need not be used, or which cannot be efficiently heated. Occasionally it is possible for two children to double up in one bedroom, thereby cancelling the necessity for heating one of the rooms. One less room to heat means considerably less fuel consumption. Unless absolutely necessary, do not heat seldom used pantries, storerooms, attics, or basement rooms.

4. Lower heat at night.

About one hour before the family

retires, lower heat to 55 degrees F. or 60 degrees F. (the fuel saving will depend upon how long the heating system is adjusted to operate at the lowered temperature.) Turn off radiators in bedrooms if windows are to be opened, and close bedroom doors so that cold air will not blow through the entire house. A small rug pulled up against the base of the door will prevent cold air from blowing under the door.

5. Lower the heat when you leave the house.

If the entire family is to be out of the house for two hours at a time or longer, turn down the heat before you leave to 55 degrees F. or 60 degrees. If the house is to be empty for several days or longer, turn the heat off altogether, being sure to take the following precautions against frozen pipes: Drain the boiler and heating system; drain all plumbing fixtures and traps; open the master switch which supplies electricity to your heating plant if the latter is electrically operated.

6. Make use of fireplaces.

A fireplace, if you have one, may be used as an auxiliary to your regular heating equipment. When it is in use, turn down the heat and gather the family around the fireplace for cheer and warmth. Consistent use of the fireplace may save a considerable amount of fuel over a year's heating period. For maximum efficiency, keep your fireplace properly cleaned, and be sure that the damper works properly. Always close the fireplace damper after use, to prevent loss of heat.

7. Lower heat in the garage.

A garage need not be heated at all if the radiator of your car is filled with anti-freeze. If the garage must be heated, however, keep the temperature no higher than 45 degrees F., which is well above freezing. Turn off heat in the garage when the outside temperature is 45 degrees F. or higher. Never run a car motor in a closed garage.

8. Keep window shades drawn.

Bare windows absorb a great deal of heat, especially on very cold days. Lower the shades (preferably light-colored) at night as well as during the day when the sun is not shining directly on the windows and when the light is not needed. Shades help heat to "bounce back" into the room, and help cut cold drafts that come in through the window seams. This slight adjustment may save 5 to 10 per cent in fuel consumed.

9. Conserve hot water.

Most homes waste as much hot water as they actually use. By using less hot water, less fuel will be needed to keep a full tank of hot water at all times. Instead of washing your hands under an open hot water faucet, for example, close the drain and draw just enough into the bowl to do the job. Showers carelessly used also waste water—use the tub instead, and don't fill it quite as you ordinarily do. Instead of keeping the hot water faucet going to rinse dishes as you wash them, fill a bowl or pan with hot water and dip dishes into it.

10. Lower heat when you ventilate the house.

Many housewives make a practice of "airing" or ventilating the entire house every day or once every two or

three days. To save fuel, lower the heat to 50 degrees during the airing-out period. However, you'll save more fuel by foregoing the airing-out procedure, and experts say that most houses get sufficient air through small cracks and crevices to provide adequate ventilation during the winter.

TO THOSE AT FIGHTING FRONTS IMPORTANCE OF BLOOD PLASMA (By CLAYTON M. BOND)

Chairman, General Committee, Blood Donor Service, Sheboygan, Wis.
(Continued.)

Army and Navy Make Contracts

"It should be emphasized that the responsibility of the Red Cross ends with the delivery of the blood to the laboratory in good condition. The army and navy make contracts directly with the laboratories which have agreed to process the blood on a non-profit basis, and they have absolute ownership and control of the disposition of the dried plasma and serum albumin.

"Where the plasma is sent is regarded as a military secret, but it can be said authoritatively that dried plasma processed from blood donated thru the Red Cross has been made available to all our army and navy units operating throughout the war zones. Greatly increased amounts of plasma will be needed, however, for our armed forces to be adequately supplied.

Plasma Available for Civilian Emergency

"The needs of the armed forces must come first. However, arrangements have been made by the Red Cross with the co-operation and approval of the surgeons general of the army and navy, the United States Office of Civilian Defense, and the United States Public Health Service, whereby increased amounts of dried, frozen and liquid plasma, as well as whole blood, have been made available in event of civilian emergency in this country caused by enemy action.

"Plasma has been given to members of the merchant marine injured in torpedoings. It has also helped save the lives of civilians in such instances as the Dickerson, Md., train wreck and the recent tragic fire in Boston, where large quantities of plasma were used."

The Need and Use for Dried Plasma

The dried plasma is needed to revive the patient from shock that has been brought on by burns and serious wounds, and to build up his strength prior to an operation. Whether the patient is to receive a transfusion of whole blood or plasma is a matter for the doctor to decide; however, generally speaking, after a serious hemorrhage, resulting in the loss of a large amount of blood, a transfusion of whole blood provides the ideal remedy. That is the reason why every soldier's blood type is stamped on his identification tag, so that no time is lost in giving him a transfusion, if and when required.

If whole blood is not necessary, dried plasma and serum albumin are used, because they have several decided advantages over regular transfusions. Among these are the fact that both plasma and albumin can be given without matching the blood type of the patient. They can be obtained in advance and held for emergency use. They do

not require refrigeration, are hermetically sealed and can be stored for at least five years, are shock proof, and are not affected by climatical temperatures. They can be shipped anywhere and made ready for instant use, whether in a foxhole, on a ship or in an airplane.

The affect of plasma, in the progress of a patient, is almost miraculous. "The Battle of the River," by John Hersey, in "Life," is a true story of the third battle on Guadalcanal containing the following description of the dramatic results of administering dried plasma:

"A dying officer was brought to him (the doctor). He was in absolute shock. He was grey as ashes in the face. His hands were cold. You could not feel his pulse. He had suffered a bad wound from mortar shrapnel in his left knee, and he had another shrapnel wound in his right hand. Doctor New realized that plasma, and lots of it was all that could save this man.

"Before the first unit of 250cc. was all in, he was able to speak. By morning he was able to talk to his C. P. on a field phone, stand the ride on a stretcher down to the beach road, and sit up in a jeep on the way to the hospital."

In referring to types of wounds, most people are not aware of the fact that, today, fire is a common weapon, and serious burns are common wounds. Dr. Henry A. Harkins, in the Journal of the American Medical Association, reports that 60 per cent of the casualties at Pearl Harbor were due to burns. Incendiary bombs burn cities, and the explosion of oil and gasoline containers, wherever found, create terrific fires. Tremendous quantities of oil and gasoline are used in the war effort, and they constitute a potential fire hazard.

It is estimated that shock produces from 60 to 70 per cent of all deaths following burns. In a recent issue of the Wisconsin Medical Journal, on the treatment of severe burns, the following statement was made: "Probably the most simple therapeutic measure, in combating shock and severe burns, is the injection of an adequate amount of blood plasma." It also went on to point out that "great catastrophes, such as Pearl Harbor and the Coconut Grove fire in Boston, have brought recent advances in therapy of severe burns carefully to our attention."

Maj. Gen. James C. Magee, surgeon general of the army, on his return following the invasion of North Africa, told of the effectiveness of transfusions using dried plasma in caring for 400 men badly burned on a ship during one of the landings.

He said that, "Between midnight and eight in the morning, every one had been properly cared for and only six of them died. Blood plasma gets the credit to a very large degree."

Time is an all important factor in successfully treating the wounded. In former wars antiseptic treatment was considered imperative within six hours. Today, each man carries a packet of sulfa crystals to sprinkle on his wounds and a box of sulfa powder to swallow right after he is hit. Blood plasma is being used at first aid stations within enemy rifle range, and a wounded

man can be given a transfusion within 10 minutes after being hit. Thus, we see that the prompt administering of sulfa drugs and blood plasma, together with the rapid evacuation of the wounded out of a battle area by modern methods of transportation, have reduced the mortality rate among the wounded from over seven out of a hundred in the last war to less than one out of a hundred today. The death rate in abdominal wounds has been reduced from 80 out of a hundred to less than five out of a hundred.

In the battle of the Solomons, commanding officers stated that the morale of our fighting men was improved by the mere knowledge of the fact that there was sulfa and plasma on hand in large quantities, and that they would be flown out of the battle area in the event they were wounded. Thus, the fear of lying wounded in the jungles, without being properly cared for, with its possible degrading effect, was banished from their thoughts.

In the North African campaign the surgeon general, in commenting on the death rate among the badly wounded in North Africa, stated:

"The reasons for this remarkable showing are many. The fine medical achievements of recent years may be credited in large part to the use of the sulfa derivatives and blood plasma; for the sulfa drugs now conquer infections with an efficiency never before attained in war, and plasma has minimized the dangers of shock. Injections of serums have robbed tetanus of its old terror, and gas gangrene is under control.

"Though the medical innovations account for the remarkably low death rate from wounds, organization has also been a powerful factor. In previous wars the wounded were taken to the hospital; now the hospital goes to the wounded, with the result that a fallen man is picked up usually in less time than it takes a Chicago ambulance to reach the scene of a street accident."

The Red Cross informs us that most case histories of service men saved by plasma are regarded as military secrets in that they would indicate where engagements took place. However, it is a known fact that thousands of cases have been reported in which plasma has saved or helped save lives of wounded American fighting men.

CLEVER FINGERS SAVE THE DAY

Don't overlook or throw anything away!

For example, lamps can be made from legs of abandoned tables. A useless coffee pot enameled and decorated with free-hand designs transforms easily into an amusing lamp base. Painted gallon jugs and wooden duck decoys make charming lamps, too.

Antiquing is simply done. Merely brush on an antique glaze, consisting of one tablespoon varnish, three tablespoons turpentine and one and one-half teaspoons raw turkey umber oil color.

Wipe nearly all off with a cloth except that which naturally remains in depressions and near the edge of flat surfaces. This makes a newly painted object appear old and mellow. It also helps conceal painting imperfections.

Juniors' Page

A LETTER TO THE JUNIORS

by
FRANCES BOGOVICH
Juvenile Director

DEAR JUNIORS!

I was very pleased to receive the nice report from the Junior Cadets of No. 20, Joliet, Illinois. That's good work, Anna Mae Racich and Helen Hochevar, and I sincerely hope that you will keep it up and drop me a letter each month.

During the past month I have made a little personal investigation of the various Junior Circles in our organization, and was pleasantly surprised to learn how very active some of them are.

I have learned that the Juniors of No. 25, Cleveland, Ohio, have re-organized their drill team, and are now going "full speed ahead" towards a very active year. I would like to hear more about this from a No. 25 Reporter. If you have not as yet selected your Reporter, may I hear from your Captain, Miss Mary Lach?

What are the Juniors of Nos. 3 and 87 of Pueblo, Colorado doing? I have been told that in the past you have been quite active, what is your Circle doing this year.

May I, at this time, send out an appeal to all the Captains and Leaders of the Junior Circles, to kindly appoint a Reporter for your particular group, if you do not have one as yet. Each Reporter is to be requested to write monthly informing me what her Circle is doing. Through this exchange of letters, thoughts, and ideas, we shall all get to know each other better, and with this understanding will come the feeling of greater interest in our organization, and in the "Juniors' Page" of "The Dawn."

We have in our organization a few Juniors who are quite talented in the line of writing poems, narratives, and

stories. Come on, girls, how about contributing something for your "Page"?

Dorothy Marsich of Chisholm, Minn., how about sending me some of the poems you have composed? I have read a few of them, and think they are fine!

I hope that I shall hear from all of you soon, and in sending your letters, please address them care of the Office of Publication, "The Dawn," 6117 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio.

The Thought of the Month:

"To have a friend is to have one of the sweetest gifts that life can bring."—A. R. Brown.

And what could be a better place to find real friends than in your own Junior Circle!! Be an active member, and an interested one!!

FRANCES BOGOVICH.

NO. 20, JUNIOR BRANCH, JOLIET, ILL.

The month of October brings you news, news, and more news from the junior Cadet reporters. We hope that you enjoyed our last report and we'll try our best in bringing you the latest news for October.

We received the following letter of acknowledgement for participation in the C. I. O. Labor Day parade.

Mrs. Josephine Erjavec,

Will County Industrial Union Council C. I. O. wishes to express deep appreciation for the participation of Junior Cadets in our Labor Day parade.

The two lieutenants, the two other ladies in costume, and the Junior drill team did very nicely. They brought color and gaiety into the group.

We had a fine parade.

Thank you again and thank the girls. We shall remember this favor.

Fraternally yours,

Hartley B. Widner,
President

Albert A. Krzywonos,
CIO Representative.

We also received the following letter with a generous patron's donation for our celebration:

May God bless the Slovenian people of America and of Europe and may also be blessed the stur-

NO. 20, JUNIOR MASCOTS

On Sunday, October 24, 1943, the No. 20 Joliet drill team made its debut in new uniforms which were blessed in church and also the team banner and flags.

The drill team consists of 36 junior cadets, six mascots and three baton-twirlers.

This time we are presenting the six mascots. They are, left to right: Diane Ramuta, Camille Rogel, Francille Vranicar, Beverly C. Gregory, Geraldine Jevits and Dolores Brulc.

All the uniforms (there are three different styles) are carried out in red, white and blue colors.

The mascots have red woolen capes, lined with shimmering blue satin and white decorations. The capes are red with blue and white trimmings.

Next month we'll introduce the junior drill team.

Congratulations, Joliet Juniors! We hope that your beautiful example will bring many followers!

dy young American Slovenian groups such as the Junior and Senior Cadets for many years to come!
Albert A. Krzywonos.

Later, another letter was received. Quote:

Mrs. Erjavec:

At the occasion of the blessing of the Junior Cadets' banner, also the Slovenian flag, we wish you success. Please accept a small contribution of \$5.00 as a personal gift to a good cause.

Another letter addressed to Mrs. Erjavec reads:

Enclosed you'll find a check for \$25.00 as a small but sincere contribution from the Will County Industrial Union Council at the occasion of the blessing of the Junior Cadets uniforms, banner and flag. Long live the Junior Cadets!

Sincerely yours,
Hartley Widner, President.

We thank all these kind folks for their letters of appreciation and donations.

The No. 20 Juniors bid adieu to our temporary uniforms in which we paraded in Rockdale on September 19. On that day a service placque was dedicated.

We appeared six times in our white blouses and blue skirts and henceforth beginning on October 24th, we shall be seen in our new uniforms. Oh joy!

It has been fun drilling under the commanding orders of Mr. Fred Pearson for the past few weeks. He is very strict and we were all the more obedient.

Look for us on November 11.

HELEN KOCHEVAR,
ANNA MAE RACICH,
Reporters.

Here's wishing you the happiest birthday ever, Mrs. Novak, from the Junior Cadets. We hope that November 5th will be a day you'll never want to forget. We're wishing you joy, luck, courage and success in your days to come. (Which we hope will be many more.)

We congratulate you on your successes on all the undertakings.

NO. 20 JUNIOR CADETS.

THANK YOU!

It's very sweet of No. 20 Junior Cadets to remember me at this occasion. God bless you in every way!

Your Editor, A. N.

URNA NEŽIKA:

THE MONKEY'S VIEWPOINT

Three monkeys sat in a cocoanut tree
Discussing things as they're said to be.
Said one to the others, "Now listen, you two,
There's a certain rumor that can't be true,
That man descended from our noble race,
The very idea! It's a dare disgrace;
No Monkey ever deserted his wife,
Starved her baby, and ruined her life.
And you've never known a mother Monk
To leave the babies with others to bunk,
Or pass them on from one to another
'Til they scarcely know who is their mother.
And another thing! You'll never see
A Monk build a fence 'round a cocoanut tree,
And let the cocoanuts go to waste,
Forbidding all other Monks a taste.
Why, if I put a fence around this tree
Starvation would force you to steal from me.
Here's another thing a Monk won't do:
Go out at night and get on a stew;
Or use a gun, or club, or knife
To take some other Monkey's life.
Yes, man descended, the ornery cuss,
But, brothers, he didn't descend from us."

Plenty to be
THANKFUL for!

A THANKSGIVING WOOING

By MINNA IRVING

*The frost was on the cottage pane,
The skies were gray and chill;
But with a trembling hand she smoothed
Her kerchief's dainty frill.
For then she saw the youthful squire
Dismounting in the snow,
In velvet coat and buckled shoes,
Thanksgiving long ago.*

*While with her wrinkled sire he talked
Of weather and of wheat,
His ear was ever strained to catch
The music of her feet.
Her dimpled arms were deep in flour,
Her rounded cheeks aglow:—
Her father slept;—he stole a kiss,
Thanksgiving long ago.*

*His stately mother and her guests
Were waiting at the Hall
Before the feast in silver served;
But he forgot them all,
And at the farmer's humble board,
With curly head bent low,
He called a courtly blessing down,
Thanksgiving long ago.*

*Clear rose the moon above the woods
And twilight veiled the farm;
But still he lingered at the gate;
The bridle on his arm.
"Oh, bake and brew for me alone,
Be mine for weal or woe;—
I love you, dear," he softly said,
Thanksgiving long ago.*

*In yonder carven frame she stands,
In pearls and blue brocade;
And still tradition fondly keeps
The pumpkin pies she made,
And tells again the story sweet,
When granaries overflow,—
Of how the squire a-wooing went,
Thanksgiving long ago.*

YOUR BLOOD WILL SAVE A LIFE!

What?

On pint of your blood and one hour of your time.

Why?

To help win this war; to save the life of a wounded American fighter.

Who?

Any normally healthy man or woman, aged 18 to 60. Those under 21 MUST have the written permission of parent or guardian.

GUTTER BALLS

On Monday, September 20th, the Slovenian Women's Union Branch No. 20 started its bowling season at Rivals Bowling Alleys, Joliet, Illinois.

Six teams participate in the league's bowling every Monday night. They are as follows:

ERJAVEC SUPREMES: Marge Jamnik, Ann Shray, Tillie Pavesich, Gen Glavan, Lena Juricich.

MAHKOVEC TAVERN: Jo Mahkovec, Mary Nahas, Jean Gombac, Betty Surinak, Jo Ramuta.

PLANINSEK GROCERS: Vida Pavesich, Isabel Musich, Mary Mrozek, Rose Plese, Josephine Mlakar.

MODERN FURS SHOPPE: Frances Vranicar, Fran Kren, Florence Benedict, Frances Gaspich, Chris Azman.

NEMANICH FLORIST: Marie Nemanich, Helen Panian, Jo Buchar, Evelyn Gregory, Mary Nemceovich.

SWU NO. 20: Bernice Kuzma, Mary Brdick, Lillian Kochevar, Mitzi Morris, Mary Gaspich.

The league standings thus far are as follows:

Mahkovec Tavern
Nemanich Florist
Planinsek Grocers
Erjavec Supremes
SWU No. 20

Modern Fur Shoppe

Individual high score prize went to Jo Ramuta with a 203 game. High individual series, Marge Jamnik with 486. High team game, Mahkovec Tavern 714, and also high team series goes to Mahkovec Tavern with 2072.

After their absence of a year's bowling, we welcome back Mary Mrozek and Betty Surinak. We wish to extend a hearty welcome to all our new bowlers, Rose Fritz, Josephine Mlakar, Frances Pirc, Eleanor Bajuk, and Mary Nemceovich.

Remember, bowlers, bowling begins at 6:45 p. m. SHARP!

We remain,
Two Cub Reporters,
ISABELLE MUSICH,
JEAN GOMBAC.

CONGRATULATIONS, MILWAUKEE AND WEST ALLIS, WIS.!

In the Slovenian section of this edition is a letter of thanks from Mrs. Josephine Schlossar, former Supreme officer and at the present time president of No. 17, West Allis, Wisconsin. She was chairman of the third war bond loan drive for the Slovenian division and performed a wonderful job. The results were overwhelmingly successful. Thousands and thousands of dollars were given for war bonds and they also purchased an ambulance which was given for war emergency.

Mrs. Schlossar had a very efficient assistant in Mrs. Marie Floryan, secretary of Branch No. 17. With her splendid assistance the team was completely equipped with diligence and untiring sacrificing.

We are very proud of the work of these officers and their committee and the wonderful assistance given by the Slovenians of that section of the country and we only hope that their good work will attract other communities to do likewise.

Congratulations to West Allis and Milwaukee, Wisconsin!—A. N.

FASHION NEWS

by
GLADYS
BUCK

The new fall suits range from gabardine to velveteen and this year the colors are the long-lived medium tones you can wear three seasons out of four. For the woman who wants an all-purpose suit the answer is found in the wool-gabardine collections.

Again as in years past, red corduroy makes a vivid appearance on the fall scene. The shade is different, however, a glowing ruby tone.

For the business girl's suit nothing can top the neatness of a white sport blouse. Then, too, there are the bow-neck blouses, the frilly blouse and the new tunic sweater.

Fall hats are dwindling in size but are big enough to be beguiling. Though many of the hats can be worn with shoulder length bobs or with upswept hair, a large proportion of them are meant for the feathery three-inch cut, which the high style milliners predict is the coming favorite.

In shoes this year, no doubt, you will be looking for comfort, smartness and long wearing qualities, since you are limited to just three pairs a year. However, there are some new shoes that do not require a ration stamp. They are made of non-essential materials, of gabardine and plastic and they will fit nicely into your wardrobe for dress wear as well as for every day duty.

New Ideas

Out of last year's brim hat you can make a smart peanut hat by simply cutting off the brim and sewing tiny bows around the crown.

To add color to last year's black dress, sew pocket shaped felt pieces with gay embroider work.

"Furbelow" is an old-fashioned word, but it's new again this year. For there's fur below the cloth of many of the newest fall coats, and there's a luxury feeling about these warm fur linings such as you have not known for years.

Take your choice of coats lined with broadtail, Persian lamb, nutria, beaver, leopard or lapin stenciled with a leopard pattern. Or go in for the frankly sportmanlike charm of the lamb fleecy

lining. Most of these coats follow tuxedo lines, with broad panels of the fur rolled back from throat to hem, against the fabric background. The fur then turns up at the wrist to make a deep cuff, and sometimes this cuff reaches almost to the elbow.

Many a dress you no longer like to wear is actually a potential charmer. With needle and thread and a dash of new trimming, you can effect a Cinderella transformation.

This is a year for earrings that match clips or lapel pins, for necklaces that match bracelets and for rings that match everything. Catherine the Great with all her treasure of precious gems, never saw jewelry quite like this.

The new jumpers for fall are as tailored as the new skirts and even a little bit more. You'll see them in gray flannel to go over a yellow wool blouse and in beige, pink or yellow. Particularly pretty is a velveteen jumper of soft mossy green with its bib top marked by medallion squares of red.

You'll have color at your fingertips when you slip your hands into the new gloves. For the designers have decided that there's nothing like a handful of color to put the proper exclamation point on a costumer.

"TURKEY DAY"

Everyone has his favorite piece of Thanksgiving Day turkey. What is yours? No doubt you can name it by supplying the missing words of the puzzle poem. Each missing word is necessary to complete a rhyme and its letters are indicated by asterisks. The poem follows:

Tommy has raised a turkey pet,
Which, says he, "I cannot forget.
We've been friends the whole year 'round.

I hope my turkey can't be found.
I'm going to play safe 'cause I heard
Bill say, "What a fine Thanksgiving bird!"

All my friends have a favorite part."
Sarah says she likes best the (1) *****.
Lionel, who's always a cheerful giver,
Is sure to select the (2) *****.
Bobby says, "Although I prefer a

(3) *****,
I'll take 'most anything."
Susie, who always does her best,
Says she'll take a piece of the

(4) *****.
"Piled upon my plate," says Joan,
"I'd like to have the (5) *****."
There's Pal, the dog, who likes to beg,
He'll be pleased with just a (6) *****.
Maybe he'll get a (7) *****.
When the meat is gone and he comes

to pick
On the leavings from the table.
"Put," says Cousin Mary Mabel,
"Hold Pal's appetite in check.
To the cat we'll give the (8) *****."
Hallie, whose hair is soft and wavy,
Says: "I'm satisfied with just the

(9) *****."
Cora says: "I care not if the (10) *****
Is white or dark. It's all good to eat."
Last comes Robert, running and puffing,

"Oh," says he, "all I want is the

(11) *****."

(Answers on page 416)

FINANČNO POROČILO S. Ž. Z. ZA MESEC SEPTEMBER, 1943
 Financial Report of the SWUA for the Month of September, 1943

Št.	DOHODKI: Podružnica	MESEČNINA			Zarja in		Skupaj	ŠTEVILO ČLANIC		
		Raz. A	Raz. B	Mlad.	Druž. čl.	Razno		A	B	Mlad.
1	Sheboygan, Wisconsin	\$ 38.50	\$.60	\$.90	\$.10	\$ —	\$ 48.10	153	1	9
2	Chicago, Illinois	99.50	.60	2.30	.10	—	102.50	395	1	23
3	Pueblo, Colorado	61.25	—	5.30	—	—	66.55	245	—	53
4	Oregon City, Oregon	9.25	—	—	.10	—	9.35	38	—	—
5	Indianapolis, Indiana	39.00	—	3.20	—	—	43.80	164	—	32
6	Barberton, Ohio	52.50	—	1.00	.20	—	53.70	210	—	10
7	Forest City, Penna.	41.75	—	.90	.20	—	42.85	168	—	9
8	Steelton, Pennsylvania	26.25	—	—	—	—	26.25	105	—	—
9	Detroit, Michigan	15.90	—	.10	—	—	16.00	63	—	1
10	Collinwood, Ohio	159.75	—	7.50	.10	—	167.35	640	—	75
12	Milwaukee, Wisconsin	98.45	—	2.80	—	—	101.25	373	—	28
13	San Francisco, California	42.75	—	.30	—	—	43.05	171	—	3
14	Nottingham, Ohio	111.00	—	6.30	.50	—	118.60	441	—	60
15	Newburgh, Ohio	109.50	—	7.80	—	—	117.30	420	—	78
16	South Chicago, Illinois	56.50	—	2.30	—	—	72.80	227	—	23
17	West Allis, Wisconsin	50.00	—	3.10	—	—	53.10	200	—	31
18	Cleveland, Ohio	29.25	—	.90	—	—	32.15	117	—	9
19	Eveleth, Minnesota	42.60	—	1.30	.10	.25	44.25	170	1	11
20	Joliet, Illinois	161.25	1.80	17.10	.50	—	180.65	651	6	171
21	Cleveland, Ohio	32.75	—	1.30	—	—	34.05	131	—	13
22	Bradley, Illinois	7.25	—	—	—	—	7.25	29	—	—
23	Ely, Minnesota	81.80	—	3.70	—	—	85.50	285	4	37
24	La Salle, Illinois	58.25	—	4.10	.10	—	62.45	234	—	41
25	Cleveland, Ohio	285.40	1.20	8.10	.20	.50	295.40	1,144	2	81
26	Pittsburgh, Penna.	49.75	—	1.80	.10	—	51.65	199	—	18
27	North Braddock, Penna.	18.75	—	.30	—	—	19.05	75	—	3
28	Calumet, Michigan	29.75	—	2.30	—	—	32.05	119	—	23
29	Browndale, Penna.	10.75	—	.40	—	—	11.15	40	—	4
30	*Aurora, Illinois	20.00	—	1.00	.20	—	21.20	41	—	5
31	Gilbert, Minnesota	30.00	—	.10	.40	.25	30.75	119	—	1
32	Euclid, Ohio	52.25	—	3.00	—	—	55.25	185	—	27
33	New Duluth, Minnesota	21.50	—	1.20	—	—	22.70	82	—	12
34	Soudan, Minnesota	7.75	—	—	.20	—	7.95	32	—	—
35	Aurora, Minnesota	18.00	—	.20	.40	—	18.60	72	—	2
36	McKinley, Minnesota	7.25	—	—	.10	.25	7.60	30	—	—
37	Greaney, Minnesota	11.50	—	1.30	.20	—	13.00	47	—	13
38	Chisholm, Minnesota	53.10	1.20	—	.40	—	54.70	207	2	—
39	Biwabik, Minnesota	9.25	—	—	.10	—	9.35	38	—	—
40	Lorain, Ohio	40.25	—	2.10	.60	1.50	44.45	162	—	21
41	Collinwood, Ohio	84.00	—	1.30	—	—	85.30	336	—	13
42	Maple Heights, Ohio	10.50	—	—	—	—	10.50	42	—	—
43	Milwaukee, Wisconsin	30.35	—	1.60	—	—	31.95	119	1	16
45	Portland, Oregon	13.25	—	—	.20	—	13.45	53	—	—
46	St. Louis, Missouri	9.25	—	.30	—	—	9.55	37	—	3
47	Garfield Heights, Ohio	46.50	—	.80	—	—	48.10	168	—	8
48	Buhl, Minnesota	6.00	—	—	—	—	6.00	22	—	—
49	Noble, Ohio	25.25	—	.70	.10	—	26.05	100	—	7
50	Cleveland, Ohio	34.25	—	.70	—	—	34.95	136	—	7
51	Kenmore, Ohio	7.80	—	.40	—	.25	8.45	31	—	4
52	Kitzville, Minnesota	11.75	—	—	—	—	11.75	47	—	—
53	Brooklyn, Ohio	13.00	—	—	—	—	13.00	52	—	—
54	Warren, Ohio	23.75	—	2.80	—	—	26.55	95	—	28
55	Girard, Ohio	19.25	—	.50	—	—	19.75	76	—	5
56	Hibbing, Minnesota	38.50	—	1.10	—	—	39.60	153	—	11
57	Niles, Ohio	13.00	—	.90	—	—	13.90	49	3	9
59	Burgettstown, Penna.	7.75	—	.10	—	—	7.85	31	—	1
61	Braddock, Penna.	13.50	—	1.50	—	—	15.00	51	—	15
62	Conneaut, Ohio	5.50	—	—	.20	—	5.70	22	—	—
63	Denver, Colorado	17.80	1.20	1.20	.30	—	20.50	76	3	12
64	Kansas City, Kansas	18.50	—	.10	—	—	18.60	74	—	1
65	Virginia, Minnesota	32.75	—	4.20	—	—	36.95	132	—	42
66	Canon City, Colorado	12.25	—	1.00	—	—	13.25	49	—	10
67	Bessemer, Penna.	23.20	—	.50	.30	—	24.00	86	4	5
68	Fairport Harbor, Ohio	4.50	—	—	—	—	4.50	18	—	—
70	West Aliquippa, Pennsylvania	5.25	—	—	.20	—	5.45	16	—	—
71	Strabane, Penna.	25.25	—	—	.20	—	27.45	99	—	—
72	Pullman, Illinois	13.25	—	1.40	.20	—	14.85	53	—	14
73	Warrensville, Ohio	17.50	—	—	—	—	17.50	60	—	—
74	Ambridge, Penna.	17.50	—	—	.20	—	17.70	71	—	—
77	N. S. Pittsburgh, Penna.	17.25	—	.20	—	—	17.45	69	—	2
78	*Leadville, Colorado	24.00	—	.60	.20	—	24.80	48	—	3
79	Enumclaw, Washington	7.25	—	—	.80	—	8.05	29	—	—
80	Moon Run, Penna.	8.25	—	—	—	—	8.25	34	—	—
81	Keewatin, Minnesota	13.00	—	.30	—	—	13.30	52	—	3
83	Crosby, Minnesota	6.25	—	—	.10	—	6.35	25	—	—
84	New York City, N. Y.	24.30	—	—	.70	—	25.00	105	—	—
85	De Pue, Illinois	9.25	—	—	.10	—	9.35	36	1	—

Št.	DOHODKI: Podružnica	MESEČNINA					Skupaj	ŠTEVILO ČLANIC		
		Raz. A	Raz. B	Mlad.	Druž. čl.	Razno		A	B	Mlad.
86	Nashwauk, Minnesota	9.25	—	.50	.10	—	9.85	37	—	5
87	Pueblo, Colorado	11.55	—	2.10	—	—	18.90	45	—	21
88	Johnstown, Penna.	20.50	—	1.40	.90	—	24.80	80	—	14
89	Oglesby, Illinois	24.25	—	1.40	.20	—	25.85	97	—	14
90	Bridgeville, Penna.	22.50	—	.40	.50	—	23.40	84	—	4
91	Verona, Penna.	14.25	—	1.10	—	—	15.35	57	—	11
92	Crested Butte, Colorado	7.75	—	—	—	—	7.75	31	—	—
93	Brooklyn, N. Y.	19.75	—	—	.10	—	20.65	79	—	—
94	Canton, Ohio	6.30	—	.40	—	—	7.40	25	—	4
95	South Chicago, Illinois	41.75	—	2.20	—	—	43.95	166	—	22
96	Universal, Penna.	14.00	—	—	.50	—	14.50	55	10	—
97	Cairnbrook, Penna.	10.00	—	.40	—	—	10.40	40	—	4
99	Elmhurst, Illinois	6.50	—	—	—	—	6.50	19	7	—
100	Ottawa, Illinois	3.95	—	.50	.40	—	4.85	16	—	5
101	Duluth, Minnesota	4.25	—	—	—	—	4.25	17	—	—
102	Willard, Wisconsin	2.50	—	.10	—	—	2.60	24	—	1
104	Johnstown, Penna.	13.65	—	.30	.20	—	14.15	54	—	3
105	Detroit, Michigan	5.75	—	.40	.30	—	6.45	23	—	4
Skupaj		\$3,039.15	\$ 6.60	\$127.40	\$11.90	\$ 3.00	\$3,226.00	11,923	46	1,258
Za konvenčno sliko		\$ 1.25								
Obresti od sledečih bondov:										
Federal Farm Mortgage Corporation Bonds, 3¼% — \$2,000		\$ 32.50								
U. S. Treasury Bondov, 2⅞% — \$11,000		158.09								
U. S. Treasury Bondov, 3% — \$3,000		45.00								
U. S. Treasury Bondov, 3¾% — \$3,000		56.25—\$ 291.84								

Skupni dohodki za mesec september, 1943\$3,519.09

*Asesment za avgust in september.

V mesecu septembru sem prejela za Zvezino pesmarico "Zapojmo" sledeče: od podružnice št. 1, Sheboygan, Wisconsin, \$8.00; št. 5, Indianapolis, Indiana, \$1.60; št. 14, Nottingham, Ohio, 80 centov; št. 16, South Chicago, Illinois \$14.00; št. 18, Cleveland, Ohio, \$2.00; št. 47, Garfield Heights, Ohio, 80 centov; št. 71, Strabane, Pennsylvania, \$2.00; št. 87, Pueblo, Colorado, \$5.25; št. 88, Johnstown, Pennsylvania, \$2.00; št. 93, Brooklyn, New York, 80 centov; št. 94, Canton, Ohio, 70 centov, kar znese skupaj \$37.95 katera svota je že prišteta k zgorajšnjimi skupnimi dohodki.

STROŠKI:

Za umrlo Mary Anna Koos, podr. št. 4 (rojena 24. jan. 1885, pristopila 10. julija 1927, umrla 20. avg. 1943)	\$ 100.00
Za umrlo Anna Rodish, podr. št. 16 (rojena 1875, pristopila 22. februarja 1928, umrla 7. avgusta 1943)	100.00
Ameriška Domovina, za tiskanje, pošto in raznašanje septembrske Zarje	849.05
Uradne plače: gl. predsednica \$40.00 (davek odštet \$10.00); gl. tajnica \$170.40 (davek odštet \$29.60); urednica \$186.00 (davek odštet \$14.00), skupno	396.40
Dohodninski davek od 1. julija do 30. septembra 1943	160.80
Social Security davek od 1. julija do 30. septembra 1943	16.50
Najemnina za urade	30.00
Članarina za Common Council of American Unity	5.00
Poslovni stroški	51.08
Walter C. Green, aktuar	51.44
Public Letter Bureau, za tiskanje in razpošiljanje Zvezine himne in pisem	27.47
Avsec Brothers, za tiskovine	41.29
Skupni stroški	\$1,829.03

Ostalo v blagajni 31. avg. 1943 (Balance Aug. 31, 1943)\$127,683.64

Dohodku v septembru (Income in September) 3,519.09

Skupaj (Total)\$131,202.73

Stroški v septembru (Disbursements in September) 1,829.03

Preostanek 30. sept. 1943 (Balance Sept. 30, 1943)\$129,373.70

JOSEPHINE ERJAVEC, gl. tajnica.

PODRUŽNICE S. Ž. Z. IN NJIH ODBORI

ŠT. 1, SHEBOYGAN, WIS.

Pred.: Anna Zaverl, 2511 So. 8th St.

Tajn.: Kristina Rupnik, 526 So. 13th St.

Blag.: Margaret Fisher.

Seje: Drugi torek v cerkveni dvorani.

ŠT. 2, CHICAGO, ILL.

Pred.: J. Zeleznikar, 2045 W. 23rd St.

Tajn.: Lillian Kozek, 2244 S. Wolcott Avenue.

Blag.: Mary Tomazin.

Seje: Drugi četrtek v cerkveni dvorani

ŠT. 3, PUEBLO, COLO.

Pred.: Rose Lesar, 903 E. B. St.

Tajn.: Mary Perse, 2714 Pine St.

Blag.: Mary Kolbezen.

Seje: Prvo sredo v mesecu, 7 p. m.

St. Mary's Hall.

ŠT. 4, OREGON CITY, OREG.

Pred.: M. Polajnar, 1112 J. Adams St.

Tajn.: Mary Gerkman, R. 2 Box 15.

Blag.: Mary Sekne, 1109 Monroe St.

Seje: Prva nedelja v mesecu v McLaughlin dvorani

Seje: Drugi četrtek v mesecu.

ŠT. 5, INDIANAPOLIS, IND.

Pred.: Mary Kronoshek, 1016 N. Holmes Avenue.

Tajn.: Louise Jugg, 912 N. Warman Avenue.

Blag.: Mary Ursick, 919 N. Warman St

Seja: Drugi četrtek v šolski dvorani.

ŠT. 6, BARBERTON, OHIO

Pred.: J. Okolish, 1078 Liberty Ave.

Tajn.: Frances Oshaben, P. O. Box 205

Blag.: Mary Strazishar.

Seje: Prva nedelja v mesecu, farni "Club House."

ŠT. 7, FOREST CITY, PA.

Pred.: Anna Kameen, Box 767

Tajn.: Pauline Osolin, Box 492.

Blag.: Angela Orazem.

Seje: Prvo nedeljo 2. pop. pri tajnici.

ŠT. 8, STEELTON, PA.

Pred.: Mary Kocevar, S. Fourth St.

Tajn.: Dorothy Dermes, 222 Myers St.

Blag.: Anna Skender.

- ŠT. 9, DETROIT, MICH.**
 Pred.: Theresa Caiser, 334 Geneva.
 Tajn.: Anna H. Bahor, 17496 Amira Av.
 Blag.: Millie Solce, 8959 Sherwood.
 Seje: Drugo nedeljo ob treh popoldne v cerkveni dvorani
- ŠT. 10, CLEVELAND (Collinwood), O.**
 Pred.: Mary Urbas, 15312 Holmes Ave.
 Tajn.: Frances Sušel, 15900 Holmes Av
 Blag.: Filomena Sedej.
 Seje: Drugi četrtek v mesecu v Slovenskem Domu na Holmes Avenue.
- ŠT. 12, MILWAUKEE, WIS.**
 Pred.: Marica Kopač, 1217 So. 61st St.
 Tajn.: M. Schimenz, 732 W. Pierce St.
 Blag.: Agatha Dezman
 Seje: Prvo sredo v Tivoli dvorani.
- ŠT. 13, SAN FRANCISCO, CALIF.**
 Pred.: M. Slanec, 628 Kansas St.
 Tajn.: Lina Marincich, 537 Kansas St.
 Blag.: Ella Russ
 Seje: Drugi četrtek v Slovenskem domu.
- ŠT. 14, NOTTINGHAM, O.**
 Pred.: Anna Hasty, 19851 Ormiston Av.
 Tajn.: Frances Medved, 18701 Chero-
 kee Ave., Cleveland, O.
 Blag.: Pauline Sajovec, 19302 Kildeer
 Seje: Prvi terek v mesecu v Slov.
 društvenem domu, Recher Ave.
- ŠT. 15, NEWBURGH, O.**
 Pred.: Anna Jakic.
 Tajn.: Mary Hrovat, 3524 E. 82 St.
 Blag.: Veronica Skufca.
 Seje: Drugi terek v mesecu.
- ŠT. 16, SO. CHICAGO, ILL.**
 Pred.: Katherine Triller, 1724 Stanton
 Ave., Whiting, Ind.
 Tajn.: Gladys Buck, 10036 Ave. L.
 Blag.: Agnes Z. Cerne, 9757 Ave. M.
 Seje: Tretji četrtek, v Cerkveni dvo-
 rani.
- ŠT. 17, WEST ALLIS, WIS.**
 Pred.: J. Schlossar, 5801 W. National
 Tajn.: Marie Floryan, 5830 W. Mineral
 Blag.: F. Kastigar, 1963 So. 72nd St.
 Seje: Druga nedelja v St. Mary's
 Church Hall.
- ŠT. 18, CLEVELAND, O.**
 Pred.: Nettie Strukel, 14012 Thames
 Tajn.: Josephine Praust, 1281 E. 169th
 Street.
 Blag.: Josephine Praust.
 Seje: Drugi terek v Kuncic dvorani.
- ŠT. 19, EVELETH, MINN.**
 Pred.: Mary Lenich, 609 Jones St.
 Tajn.: Rose Jerome, 214 Grand Ave.
 Blag.: Antonia Erklauts, Norman Ave.
 Seje: Drugi četrtek v City Auditorium
- ŠT. 20, JOLIET, ILL.**
 Pred.: Anna Korevec, 409 Indiana Ave.
 Tajn.: Josephine Muster, 714 Raub
 Street.
 Blag.: Mary Terlep, 1308 Center St.
 Seje: Tretjo nedeljo v mesecu ob 1
 popoldne v šolski dvorani.
- ŠT. 21, CLEVELAND, O.**
 Pred.: Mary Hosta, 13224 Carrington
 Avenue.
 Tajn.: Anna Pelcic, 13320 Crossburn
 Avenue.
 Blag.: Josephine Weiss.
 Seje: Prva sredo, v Jug. Narod-
 nem Domu.
- ŠT. 22, BRADLEY, ILL.**
 Pred.: Mary Rittmanic, 496 S. Center
 Tajn.: Mollie Metschuliet, 271 S. Wa-
 bash Avenue.
 Blag.: Antoinette Lustig.
 Seje: Tretji četrtek v mesecu v St.
 Joseph's Church Hall.
- ŠT. 23, ELY, MINN.**
 Pred.: Angela Kriznar, Lawrence St.
 Tajn.: Barbara Rosandich, 846 East
 Chapman St.
 Blag.: Mary Shikonya.
 Seje: Prvo nedeljo 7:30 v Community
 Center.
- ŠT. 24, LA SALLE, ILL.**
 Pred.: E. Shimkus, 717 Fifth St.
 Tajn.: Ang. Strukel, 536 La Harpe St.
 Blag.: Jennie Gnidovec, 1643 Tonti St.
 Seje: Prva nedelja v mesecu, v šoli,
 6th and Crosot St.
- ŠT. 25, CLEVELAND, O.**
 Pred.: Mary Peterlin, 9605 Yale Ave.
 Tajn.: Mary Otoničar, 1110 E. 66 St.
 Blag.: Dorothy Strniša.
 Seje: Drugi ponedeljek v stari šoli sv.
 Vida ob osmih zvečer.
- ŠT. 26, PITTSBURGH, PA.**
 Pred.: Ant. Stajdohar, 5607 Vicliff.
 Tajn.: K. Snelar, 4839 Blackberry Ally
 Blag.: Helen Gula, 5157 Carnegie.
 Seje: Drugi terek v Slov. Hall, 57 St.
- ŠT. 27, NORTH BRADDOCK, PA.**
 Pred.: A. Tomasic, 1504 Ridge Ave.
 Tajn.: Jos. Rednak, 1719 Poplar Way.
 Blag.: Josephine Rednak.
 Seje: Prva nedelja v Slovak Hall.
- ŠT. 28, CALUMET, MICH.**
 Pred.: M. Kocjan, 6 Ash St.
 Tajn.: Anna Stanfel, 581 Cedar St.
 Blag.: Mary Stefanich, 21—4th St.
 Seje: Drugi četrtek v mesecu v Cer-
 kveni dvorani.
- ŠT. 29, BROUNDALE, PA.
 (P. O. Forest City, Pa.)**
 Pred.: Mrs. Mary Pristavec.
 Tajn.: Anna Elover, Box 90.
 Blag.: J. Debevec, R. D. 2.
 Seje: Prvi ponedeljek v mesecu.
- ŠT. 30, AURORA, ILL.**
 Pred.: Anna Tomse, 623 Adams St.
 Tajn.: Rita Schabb, 602 Hanks Ave.
 Blag.: Barbara Fayfar, 611 Hanks Av
 Seje: Drugi terek v mesecu Austrian
 Hall.
- ŠT. 31, GILBERT, MINN.**
 Pred.: Antoinette Lucich,
 Tajn.: Theresa Prosen, P. O. Box 432.
 Blag.: Frances Knaus.
 Seje: Drugo nedeljo v mesecu ob
 3 p. m. v Community Building.
- ŠT. 32, EUCLID, O.**
 Pred.: F. Perme, 19664 Tyronne
 Tajn.: Eva Majcen, 20250 Tracy Ave.
 Blag.: C. Kaliopo, 21870 Nicholas.
 Seje: Prvi terek v mesecu, v dvorani
 sv. Kristine.
- ŠT. 33, NEW DULUTH, MINN.**
 Pred.: A. Podgorsek, 301—97th Ave. W
 Tajn.: Mary Shubitz, 518—99th St. W.
 Blag.: Mary Shubitz.
 Seje: Drugi četrtek v mesecu v dvo-
 rani sv. Elizabeth 7:30 p. m.
- ŠT. 34, SOUDAN, MINN.**
 Pred.: Anna Gottlieb
 Tajn.: Mary Pahula, Box 1257.
 Blag.: Angela Pavlich.
 Seje: Tretjo nedeljo pri F. Loushin.
- ŠT. 35, AURORA, MINN.**
 Pred.: Josephine Putzel, Box 385.
 Tajn.: Frances Bradach, P.O. Box 428
 Blag.: Frances Bradach.
 Seje: Drugi ponedeljek v Village Hall
- ŠT. 36, MCKINLEY, MINN.**
 Pred.: M. Krall, Box 23
 Tajn.: Frances Mesojedec, Box 32.
 Blag.: Josephine Lautizar
 Seje: Prvo nedeljo v mestni dvorani
 ob 2 popoldne.
- ŠT. 37, GREANEY, MINN.**
 Pred.: Anna Rent.
 Tajn.: Frances L. Udovich.
 Blag.: Katherine Malerich.
 Seje: Druga nedelja, po maši, v dvo-
 rani.
- ŠT. 38, CHISHOLM, MINN.**
 Pred.: Anna Trdan, 215—5th St., S. W.
 Tajn.: J. Dolinar, 121—6th St. S. W.
 Blag.: Frances Stonich
 Seje: Drugi terek 7:30 zvečer v Com-
 munity Bldg.
- ŠT. 39, BIWABIK, MINN.**
 Pred.: Johanna Zalar
 Tajn.: Angela Karish.
 Blag.: Margaret Poster.
 Seje: Drugo nedeljo ob 2 popoldne.
- ŠT. 40, LORAIN, O.**
 Pred.: Frances Bresak, 1769 E. 31st St.
 Tajn.: Angela Kozjan, 1748 E. 34th St.
 Blag.: Frances Russ.
 Seje: Drugo sredo ob 7:30 zvečer v S.
 N. Domu.
- ŠT. 41, COLLINWOOD, O.**
 Pred.: Anna Grajzar, 1282 E. 170th St
 Tajn.: Anna Stopar, 15419 Ridpath
 Ave.
 Blag.: Ella Starin.
 Seje: Prvi terek v SDD na Waterloo
 Road.
- ŠT. 42, MAPLE HEIGHTS, O.
 P. O. Bedford, O.**
 Pred.: Mary Prhne, Sr., 5158 Miller.
 Tajn.: Mary Golla, 5103 Miller Ave.
 Blag.: Anna Fortuna.
 Seje: Prvi terek, 7:30 p. m. v S. N. D.,
 5050 Stanley Ave.
- ŠT. 43, MILWAUKEE, WIS.**
 Pred.: G. Delopst, 3016 S. Clement
 Tajn.: Marie Bezv, 2122 S. Allis St.
 Blag.: Josephine Tomišek.
 Seje: Drugo nedeljo na 338 E. Bay St.
- ŠT. 45, PORTLAND, OREG.**
 Pred.: I. Matejasevich, 2428 N. E. 51
 Tajn.: Louise Struznik, 3524 S. E. 42nd
 St.—6.
 Blag.: Lucia Betich
 Seje: Tretjo nedeljo na 1725 N. W.
 20th Ave.
- ŠT. 46, ST. LOUIS, MO.**
 Pred.: Theresa Gabrian, 2217 So. 2 St.
 Tajn.: Helen Skoff, 5457 Gresham St.
 Blag.: Helen Skoff.
 Seje: Prvi četrtek v Slovenskem domu
 na South 7th St.
- ŠT. 47, GARFIELD HEIGHTS, O.**
 Pred.: Theresa Bizjak, 8601 Vineyard.
 Tajn.: Helen Tomazic, 8804 Vineyard
 Blag.: Frances Bricel, 8109 Grand Ave.
 Seje: Druga sobota 7 p. m. na 8812
 Vineyard Ave.
- ŠT. 48, BUHL, MINN.**
 Pred.: F. Ambrozic, Box 235
 Tajn.: Jennie Terlep, Box 189.
 Blag.: Maria Arko, Box 410.
 Seje: Tretji terek v Public Library.
- ŠT. 49, NOBLE, O.**
 Pred.: M. Stusek, 1245 Ridge, Wick-
 liffe, O.
 Tajn.: Jennie Intihar, 851 E. 216 St.
 Euclid, Ohio.
 Blag.: Mary Walter 18100 Waterloo.
 Seje: Prvi ponedeljek v mesecu v St.
 Christine's Hall.
- ŠT. 50, CLEVELAND, O.**
 Pred.: Ann Pavlovic, 5909 Prosser Ave.
 Tajn.: J. Seelye, 1228 Addison Rd.
 Blag.: Frances Misley, 1029 E. 77th St.
 Seje: Second Monday at 8 P. M., S.
 N. Home.

ŠT. 51, KENMORE, O.
(P. O. Akron, Ohio)

Pred.: F. Bailey, 2078 Maryland.
Taj.: Marg. Patrick, 1989 Manchester
Blag.: Jennie Golec, 450 Waterloo
Seje: Prva nedelja v mes., 2. p. m.,
Sl. Home, 2166 Manchester Rd.

ŠT. 52, KITZVILLE, MINN.

Pred.: Rose Chiodi, Box 111.
Taj.: L. Oberstar, 1119—15th Ave. E.
Blag.: Mary Gutzviller, Box 234.
Seje: Drugo sredo v Kitzville šoli.

ŠT. 53, BROOKLYN, O.
(P. O. Cleveland, Ohio)

Pred.: M. Oblak, 4412 Bradley Ave.
Taj.: Emma Jesen, 2803 Natchez Ave.
Blag.: Mildred Darrow
Seje: Prvi četrtak v mesecu, 4002
Jennings Road

ŠT. 54, WARREN, O.

Pred.: A. Petrich, 2178 Burton St.
Taj.: Rose Racher, 2205 Burton St.
Blag.: Frances Banozich, 1806 Youngs-
town.
Seje: Drugi torek v Croation Hall.

ŠT. 55, GIRARD, O.

Pred.: T. Lozier, 152 Churchill Rd.
Taj.: Anna Catone, 709 North Ave.
Blag.: Amella Robsel.
Seje: Drugi torek v S. N. Domu.

ŠT. 56, HIBBING, MINN.

Pred.: M. Buchar, R. No. 1, Box 30
Taj.: Amelia Domen, Box 373
Blag.: Frances Puhek
Seje: Drugi torek v Assumption
Hall, ob 7:30 zvečer.

ŠT. 57, NILES, O.

Pred.: Johanna Prinz, 810 Ann St.
Taj.: Margaret Molica, 115 Vienna A.
Blag.: Mary Strah, 716 Spring St.
Seje: Drugi torek v Midway Tavern.

ŠT. 59, BURGETTSTOWN, PA.

Pred.: J. Pintar, 17 Linn Ave.
Taj.: Olga Buretz, 22 W. Market.
Blag.: Mary Suder
Seje Drugo nedeljo ob dveh popol-
dne pri Pintar.

ŠT. 61, BRADDOCK, PA.

Pred.: Mary Puz, 110—9th St.
Taj.: Frances Kasher, 12 Wood St.
Blag.: Frances Yesanich.
Seje: Drugo nedeljo v Croatian Hall.

ŠT. 62, CONNEAUT, OHIO

Pred.: Stella Karal, 427 Depot St.
Taj.: Jennie Sedmak, R.F.D. 4
Blag.: Jennie Sedmak.
Seje: Vsak tretji ponedeljek na 427
Depot St.

ŠT. 63, DENVER, COLO.

Pred.: Agnes Krašovec, 4405 Penn St.
Taj.: Mary Kvas, 5035 Grant St.
Blag.: Mary Star, 4576 Logan St.
Seje: Zadnjo nedeljo v mesecu v cer-
kvenni dvorani.

ŠT. 64, KANSAS CITY, KANS.

Pred.: T. Cvitkovich, 930 Central Ave.
Taj.: J. Toplikar, 729 Ohio Ave.
Blag.: Mary Derčar.
Seje: Drugi četrtak v mesecu v šol-
ski dvorani.

ŠT. 65, VIRGINIA, MINN.

Pred.: Rose Novak, 719—11th St., N.
Taj.: Angela Schneller, 116—10th St.,
Blag.: Jennie Tauchar, 719—10th St.
Seje: Prvi ponedeljek v mesecu, 8 P.M.
Women's Club, City Hall.

ŠT. 66, CANON CITY, COLO.

Pred.: Katherine Yekovec, 607 Griffin.
Taj.: C. R. Konte, 112 W. Catlin Ave.
Blag.: Mary Lauriski
Seje: Prva nedelja v mesecu ob 2
p. m. v Anton Dremelj dvora-
ni, Prospect Heights.

ŠT. 67, BESSEMER, PA.

Pred.: Mary Snezic, Box 47
Taj.: Frances Sankovich, Box 175.
Blag.: Mary Brodesko.
Seje: Druga nedelja v mesecu, Cro-
ation Hall.

ŠT. 68, FAIRPORT HARBOR, OHIO

Pred.: Jenne Zalek, 128 Eagle St.
Taj.: Josephine Bajc, 510 Prospect.
Blag.: Mollie Juzna, 417 Vine St.
Seje: Drugo sredo v mesecu na domu
tajnice.

ŠT. 70, WEST ALIQUIPPA, PA.

Pred.: Stella Zagar, 104 Main St.
Taj.: Matilda Gaydos, RFD 3, Brood-
head Rd., Coropolis, Pa.
Blag.: Pauline Zagar.
Seje: Drugi torek v mesecu.

ŠT. 71, STRABANE, PA.

Pred.: M. Tomsic, Box 202
Taj.: Mary Novak, Box 41.
Blag.: Mary Kausek.
Seje: Drugo sredo v KSKJ dvorani

ŠT. 72, PULLMAN, ILL.

Pred.: Jennie Orazem, 11431 Cham-
plain St.
Taj.: A. Bezlay, 11425 Champlain Av.
Blag.: Angela Bezlay.
Seje: Drugi torek, 11356 Langley Ave.

ŠT. 73, WARRENSVILLE, OHIO

Pred.: Mrs. J. Yane, 23925 Aurora Rd.,
Bedford
Taj.: Mary Turk, 23200 Vera St.
Shaker Square
Blag.: Alojzia Turk
Seje: Drugo nedeljo na 22715 Vera.

ŠT. 74, AMBRIDGE, PA.

Pred.: F. M. Rozenberger, 138 Maple-
wood.
Taj.: Mary Anzur, 720—25th St.
Blag.: Mary Peltz, 122 Maplewood.
Seje: Drugi četrtak v S. Domu, Mer-
chant St.

ŠT. 77, N. S. PITTSBURGH, PA.

Pred.: Angela Jekc, 235 Siegel St.
Taj.: Frances Vogrin, 2121 Magnolia.
Blag.: E. B. Potetz, 1042 Spring Gard.
Seje: Prvi torek v mesecu v Svabian
Hall, 912 Chestnut St.

ŠT. 78, LEADVILLE, COLO.

Pred.: H. Popovich, 321 Elm St.
Taj.: Rose Champean, 121 W. 4th St.
Blag.: Angela Raine, 207 Leiter Ave.
Seje: Tretjo sredo v mesecu na domu
članic

ŠT. 79, ENUMCLAW, WASH.

Pred.: J. Richter, R. No. 1
Taj.: Ivana Chacata, R. No. 2, Bx. 53
Blag.: Anna Sturn.
Seje: Drugo nedeljo pri članicah.

ŠT. 80, MOON RUN, PA.

Pred.: M. Krivanek, Crafton, Pa.
Taj.: Julia Gaspere, Moon Run.
Blag.: Genevieve B. Arch.
Seje: First Thursday of each month.

ŠT. 81, KEEWATIN, MINN.

Pred.: Mary Naglich
Taj.: Anna General
Blag.: Mary Matasich
Seje: Prvi ponedeljek pri A. Lankar.

ŠT. 83, CROSBY, MINN.

Pred.: J. Novak, 817 Oak St.
Taj.: Mary Deblock, G.D.... Ironton,
Blag.: Mary Deblock.
Seje: Prva nedelja v mesecu v Louis
Deblock dvorani.

ŠT. 84, NEW YORK CITY, N. Y.

Pred.: Ivanka Zakrajsek, 6059—68th
St., Ridgewood, N. Y.
Taj.: Anna Stare, 6901—66th St.
(Glendale, N. Y.)
Blag.: Helen Giovanelli.
Seje: Prvi ponedeljek v mesecu.

ŠT. 85, DE PUE, ILL.

Pred.: M. Stupar, Box 381
Taj.: Maria Jermenc, Box 205.
Blag.: Maria Zugic.
Seje: Drugo nedeljo ob 2 popoldne
v S. N. D.

ŠT. 86, NASHWAUK, MINN.

Pred.: Slava Katalina, Box 183.
Taj.: Lucy Urbick, 2nd St.
Blag.: Antonia Benjamin, Box 530.
Seje: Prvi ponedeljek v St. Cecelia
Hall.

ŠT. 87, PUEBLO, COLO.

Pred.: Caroline Petros.
Taj.: Elsie Skerjanc, 1005 Bohman Av
Blag.: Mary Dolgan, 1124 So. Santa Fe
Avenue.
Seje: Second Tuesday at St. Mary's
Hall.

ŠT. 88, JOHNSTOWN, PA.

Pred.: M. Kuzma, RD 3, Box 249
Taj.: Mary Lovse, R. D. 3, Box 275.
Blag.: Mary Zupan
Seje: Prva nedelja v mesecu ob 7
p. m. v dvorani sv. Anne.

ŠT. 89, OGLESBY, ILL.

Pred.: Josephine Livek, 331 Elm St.
Taj.: Mary Meglich, 224 E. 2nd St.
Blag.: Frances Kozel
Seje: Prvo nedeljo v Music Hall, ob
7 P. M.

ŠT. 90, BRIDGEVILLE, PA.

Pred.: Chris. Klemencic, Box 17 Presto
Pa.
Taj.: Mary Rupnik, 701 Chartlers
St., Bridgeville, Pa.
Blag.: Christine Klemencic,
Seje: Third Sunday at 3 P. M., St.
Barbara Hall.

ŠT. 91, OAKMONT, PA.

Pred.: Mary Lonack, 408 Virginia Ave.
Taj.: Amalia Sorch, 409 Virginia Ave.
Blag.: L. Hutterer, 755½ Fifth St.
Seje: Prvi torek, 401 Virginia Ave.,
Oakmont, Pa.

ŠT. 92, CRESTED BUTTE, COLO.

Pred.: Frances Saja
Taj.: Frances Pogorelz.
Blag.: Agnes Kochevar.
Seje: First Sunday, K. of C. Hall.

ŠT. 93, BROOKLYN, N. Y.

Pred.: H. Corel, 67 Scholes St.
Taj.: Agnes Klarich, 1644 Putman
Blag.: Helen Hodnick, 6024—68th St.
Seje: Tretji torek v Slov. Domu.

ŠT. 94, CANTON, OHIO

Pred.: Katherine Boben, 2011 Bryan.
Taj.: Josephine Rossa, 1824 Vine St.
S. W.
Blag.: Elizabeth Jagodnik, 2222—21 St.
Seje: Vsak tretji četrtak v mesecu.

ŠT. 95, SO. CHICAGO, ILL.

Pred.: M. Markezich, 2809 E. 95th St.
Taj.: M. Flesha, 9121 Mackinaw Ave.
Blag.: Mary Miskulin.
Seje: Vsako prvo sredo v cerkveni
dvorani.

ŠT. 96, UNIVERSAL, PA.

Pred.: Mary Klemencic, R. D. 1, Murrysville, Pa.

Tajn.: Mary Kokal, Reiter Road

Blag.: Anna Cestnik, School St.

Seje: Drugo nedeljo v mesecu v Slovenian Hall, ob 2 popoldne.

ŠT. 97, CAIRNBROOK, PA.

Pred.: A. Satkovich, Box 123

Tajn.: Mary Satkovich, Box 123, Central City, Pa.

Blag.: Margaret Mihelic, Central City

Seje: Prvo nedeljo v mesecu ob 2. popoldne v St. John Baptist Church Hall.

ŠT. 99, ELMHURST, ILL.

Pred.: Mary Cermel, 133 Melrose St.

Tajn.: Victoria Volk, 243 Larch Ave. Elmhurst

Blag.: Emma Fischer.

Seje: Drugo nedeljo pri članicah.

ŠT. 100, OTTAWA, ILL.

Pred.: Frances Less, 1206 Chestnut.

Tajn.: Katherine Lenec, 820 First St.

Blag.: Constance Cancera.

Seje: Drugo nedeljo pri L. Lakon.

ŠT. 101, DULUTH, MINN.

Pred.: Mary Zabukovec, 301 E. 4th St.

Tajn.: in blag. Rose Benton, 118 W Owattona.

Seje: Tretji torek na 301—4th St.

ŠT. 102, WILLARD, WIS.

Pred.: Mary Zupancic

Tajn.: Mrs. M. Plautz, Box 27, Rt. 1.

Blag.: Gertrude Godec

Seje: Drugo nedeljo v mesecu v društveni dvorani.

ŠT. 104, JOHNSTOWN, PA.

Pred.: Sophie Pejack, 402 Vaughn St.

Tajn.: Julia Selan, 133 Wilson St.

Blag.: Sylvia Thomas, 602 Orange Ave.

Seje: Tretjo nedeljo v Sv. Metoda dvorani.

ŠT. 105, DETROIT, MICH.

Tajn.: Dorothy Vidmar, 8243 Forestaun Ave.

— 0 —

NAMES OF OUR MEMBERS IN MILITARY SERVICE

We would like to publish an Honor Roll of all our members in the military service be it in any of the women's divisions and hereby request the secretaries of our subordinate Branches to please forward the names and what branch of service their members are in, to the Editor's office. We shall be grateful for an early reply.

Answer to Thanksgiving Day Poem
(Poem on page 411)

1—Heart, 2—Liver, 3—Wing, 4—Breast, 5—Wishbone, 6—Leg, 7—Drumstick, 8—Neck, 9—Gravy, 10—Meat, 11—Stuffing.

THE FIRST THANKSGIVING DAY

The story of the first Thanksgiving held at Plymouth, Massachusetts, by the Pilgrims in the autumn of 1621, makes us realize how marvelously this nation has developed and prospered in the past 322 years, and at the same time it brings home to us the faith and courage of those liberty loving people who first settled in this land.

It will be recalled that the Pilgrims originally emigrated from England to the Netherlands and during their ten years' residence in their adopted home, they naturally fell into the custom of their Dutch friends in observing Thanksgiving on October 3rd. On that day, in 1575, a great celebration was

held in Leyden. This was the first anniversary of the Dutch deliverance from the Spanish siege when, by the order of the Prince of Orange, the dikes were cut and the Hollanders saved. The notable day was long afterward kept as both a religious and social holiday.

After a stormy voyage of 67 days, the Pilgrims landed at Plymouth Rock in the winter of 1620. In April, 1621, when the Mayflower sailed away for the mother country, the Pilgrims sowed their seed for the coming crop. Their small fields and gardens were carefully tilled and anxiously watched, for well did they realize that upon their first harvest depended the prosperity of the colony and even the lives of the white dwellers in the western world.

When the hardy Pilgrims had been in the new country scarcely a year, although the original band of 100 souls had dwindled to little more than half that number, they had cause to rejoice, for they were rewarded with bountiful crops, a goodly supply of furs to send back to England, and valuable timber which they had cut for new buildings and for export. Wild game was abundant, the streams teemed with fish; wild grapes, berries and other fruit were to be had for the gathering.

In order that they might feast and rejoice together in a fitting manner, after the liberal store of their year's labor had been gathered, Governor Bradford sent out four marksmen on a tour through the neighborhood forest to secure game, and they returned with a large supply, principally turkeys. It is doubtless due to this incident that the turkey has always been considered a necessary feature of the Thanksgiving feast.

Meantime, the great Chief Massasoit, the Pilgrims' friend and ally, with 90 Wampanoag Indians appeared on the scene, and upon being invited to join in the Thanksgiving festivities, contributed five fat deer for the celebration.

Prior to the great feast, religious services were held with a sermon on Thanksgiving and those devout services and that ample supply of turkey and venison shared by the little band of Pilgrims with their guests was the beginning of what is now our Thanksgiving Day, the feast time of the year.

Washington was the first President to appoint a day of Thanksgiving in 1789, after the adoption of the Constitution, but it was more of a political than a harvest festival. President Madison in April, 1815, set apart such a day, after the close of the second war with England but until after the Civil War the celebration of the day seemed to be merely a state affair.

A campaign was inaugurated to secure a national celebration of Thanksgiving and in 1859 some 25 states, three territories and the District of Columbia observed Thanksgiving on the last Thursday in November. In 1863 President Lincoln proclaimed the last day in November as a day of Thanksgiving for the nation, and ever since, the festival has been observed not as a national legal holiday but through proclamations issued by the President of the United States and the governors of the different states.

Selected by Anne Petrich:

HOME MAKING**Beet and Cabbage Relish**

1 qt. cooked beets, ground
1 head cabbage, shredded and ground
1 sweet red pepper
1 cup grated horseradish
1 cup sugar
1 teaspoon salt
1 tablespoon mustard
2 cups vinegar

Wash the beets and cook with the skins on until tender, Merry Mixers, then cool, slip off skins and chop fine, or force through the food chopper. Chop or grind cabbage and pepper. Combine your ingredients in order named in a preserving kettle. Heat slowly to boiling, then boil rapidly 10 minutes.

Have jars washed and scalded. Drain them, fill with the relish, pour on a thin coating of paraffin, adding a second layer after the first has cooled. Protect this paraffin, too, with a metal topping.

Cabbage-Spinach Potato Salad

2 cups shredded new cabbage
1 cup shredded spinach
1 cup chopped celery
4 sweet pickles sliced
1 chopped pimiento
Salt and pepper to taste

Mayonnaise

Mix cabbage and spinach lightly with potatoes, celery, pickles, pimiento and mayonnaise. Season to taste and pile into lettuce cups. Garnish with strips of pimiento.

New and Different

Fill-'em-up-good sandwich fillings:
(1) Grind raw spinach leaves with crisp bacon, hard-cooked egg, and some onion, moisten with mayonnaise. Good on enriched bread. (2) Combine equal parts grated raw carrot and turnip with chopped peanuts and mayonnaise. Good on French bread. (3) Mix deviled ham, fine-chopped cucumber, grated onion and salad dressing. Good on pumpernickel.

Victory Garden Special

Excellent morale "fuel" are celery-stuffed spareribs served with Hungarian cabbage. To make the latter: Cook shredded cabbage in a small amount of boiling, salted water until barely tender. Drain, and to 3 cups cabbage add one-half cup sour cream and 1 teaspoon caraway seeds. Heat and serve. Good with any pork dish.

Have Some Biscuits

Next time you make biscuits, try cutting the dough into diamonds or squares, instead of into rounds. This way, there'll be no dough left over; you won't have to handle it again and again, thereby running the risk of biscuits that aren't like mother used to make.

Easy on the Onions

Remember a while back when onions were rather scarce? There's some indication that they may not be so plentiful this winter either, so do your part to conserve the humble onion. If you have to buy large ones, and have part of an onion left over, don't, please, throw it away. Put it in the refrigerator, tightly sealed in a small glass jar, and it will provide flavor for you another day.

SWUA DRILL TEAMS

MAJOR: Frances Kurre, 1249 E. 67th St., Cleveland, Ohio.

Branch, Captain's Name and Address

- 6—Mary Ambrozic, Box 454, Barberton, Ohio.
10—Angela Glavan, 828 E. 140 St., Cleveland, Ohio.
14—Dorothy Golich, 19602 Shawnee Ave., Cleveland, Ohio.
15—Elinore Hrovat, 3524 East 82nd St., Cleveland, Ohio.
16—Gladys Buck, 10036 Avenue L, South Chicago, Ill.
17—Marion Kurre, 5830 W. Mineral Ave., West Allis, Wis.
20—Josephine Mahkovec, 1319 Broadway, Joliet, Ill.
21—Helen Konkoy, 4686 W. 130th St., Cleveland, Ohio.
32—Hattie Gole, 911 E. 232nd St., Euclid, O.

23—Anne Saari, 120 E. Sheridan Ave., Ely, Minnesota.

25—Emilyn Mahne, 5920 Prosser Ave., Cleveland, Ohio.

26—Molly Sumich, 222 — 57th St., Pittsburgh, Pa.

28—Rose Hrebec, 2456 "C" St., Calumet, Michigan.

38—Ann Zgonc, 124 — 4th St., S. W., Chisholm, Minn.

40—Angeline Tomazin, 126 E. 31st St., Lorain, O.

41—Mary Sever, 19307 Pawnee Ave., Cleveland, Ohio.

47—Mary Skul, 13805 Durkee., Cleveland, Ohio.

49—Mary Ann Intihar, 861 E. 216th St., Cleveland, Ohio.

50—Rosalia Jerman, 1012 E. 66th Pl., Cleveland, Ohio.

55-57—Frances Mollis, 318 Baldwin, Niles, Ohio.

87—Frances Krall, Rt. 1, Box 5, Pueblo, Colorado.

ZASTAVE, BANDERA REGALIJE

lahko naročite pri nas, kjer to delo izvršujemo lično in v zadovoljstvo društvom, kakor tudi po zmerni ceni.

Kadar potrebujete društvene potrebščine, se obrnite do

MRS. F. KERZE

2661 Heath Ave.

Bronx, New York, N. Y.

Za simpatično postrežbo se obrnite na
ZAKRAJŠEK FUNERAL HOME, INC.

6016 St. Clair Avenue Cleveland, Ohio.

LICENZIRANI POGREBNI ZAVOD

Invalid Car Service. Postrežba noč in dan.
Automobile za vse prilike. Tel. ENdicott 3113

ŠE NISTE PRESTARI

da zboljšate znanje v angleščini v branju in pisanje. Uporabljivo tudi za učenje slovenščine

Angleško-slovensko berilo

(English-Slovenian Reader)

Sestavil Dr. F. J. Kern

Cena \$2.00

Naročite lahko pri uredništvu "Zarje"
1135 E. 71st Street. Cleveland, Ohio.

Ali imate že

Baragovo Pratico

ZA PRESTOPNO LETO 1944?

Še danes pišite po njo! Letos je izšla v povečanem obsegu na željo njenih naročnikov. Po vsebini je vsestransko zanimiva. Ilustrirana s številnimi različnimi slikami.

S poštnino vred stane 40 CENTOV

Prodajalci in razpečavalci, ki jih naroče po ducat skupaj dobe poseben popust.

Lansko leto je bila pratika razprodana v par tednih in jo je že pred božičem zmanjkalo. Veliko jih je ostalo brez nje, da se tudi vam to ne zgodi letos, pišite takoj po njo in zraven priložite naročnino v Money Ordru, čeku ali gotovini. Ne zamudite letošnje pratike! Naročnino za isto pošljite na:

BARAGOVA PRATIKA

1849 West Cermak Rd.,

Chicago (8), Illinois.

"Ameriška Domovina"

NAJBOLJ ZANIMIV SLOVENSKI
DNEVNIK V ZED. DRŽAVAH

*Največja jugoslovanska unijska
tiskarna v Ameriki*

Se prijazno priporoča za vsa tiskarska
dela po jako zmernih cenah
6117 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio.
Tel.: HEnderson 0628.

FOR YOUR PORTRAIT OR GROUP PICTURE
go to

BUKOVNIK STUDIO

762 E. 185th St. Phone IVanhoe 1166
CLEVELAND, OHIO

A. Grdina & Sons

ZA POHIŠTVO IN ZA POGREBE

Za vesele in žalostne dneve

Nad 40 let že obratujemo naše podjetje v
zadovoljnost naših ljudi. To je dokaz
da je podjetje iz — naroda za narod.

V vsakem slučaju se obrnite do našega podjetja;
prihranili si boste denar in dobili
stoprocentno postrežbo.

Glavna prodajalna: 6019 St. Clair Ave.
Tel.: HEnderson 2068

Podružnica: 15303 Waterloo Rd.
Tel.: KEmore 1235

Pogrebni zavod: 1063 E. 62nd St.
Tel.: HEnderson 2068

CLEVELAND, OHIO

Personal Loans

Na razpolago za financiranje nakupa

- avtomobila
- gospodarskih predmetov

Za:

- družinske in hišne potrebščine
- popravo posestva
- plačilo zavarovalninske premije
- poravnavo računov

—To je nekaj tipičnih namenov—

Pridite in povejte nam o vaših potrebah.
Ni treba, da bi bili vlagatelj.

THE NORTH AMERICAN BANK COMPANY

6131 St. Clair Ave.
15601 Waterloo Rd.
Cleveland, Ohio

BOLEZEN . . NESREČA . . SMRT

so tri težke skrbi, ki se jih ne more nihče
ubraniti. Danes ali jutri, bolj ali manj bo vsak
prizadet. Če hočeš dobro sebi in svojim
dragim, pristopi v

KRANJSKO-SLOVENSKO KATOLIŠKO JEDNOTO

*Najstarejša slovenska podporna
organizacija v Ameriki*

Članstvo 38,500 Premoženje: \$5,100,000.00

Sprejema moške in ženske od 16. do 60. leta;
otroke pa takoj po rojstvu in do 16. leta pod
svoje okrilje.

Za pojasnila o zavarovalnini vprašajte
tajnike ali tajnice krajevnih društev
KSKJ ali pa pišite na:

GLAVNI URAD
351-353 N. Chicago Street, Joliet, Ill.